

45
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 909
1 NOIEMBRIE 1972

În

șapte

zile

A produce bunuri — destinate producției sau consumului — înseamnă a consuma bunuri. Cu cât producem mai mult cu atât consumăm mai mult. Și cel mai mare consumator este producția însăși. Se consumă metal, lemn, ciment, se consumă energie electrică, cărbune, se cheltuiește forță de muncă. Se consumă și se cheltuiesc bunuri materiale, forta umană, într-un ritm și în cantități nemaiîntlnite în istoria țării noastre. Și toate acestea și multe altele pentru a ne ridica în rîndul țărilor avansate economic, pentru a putea asigura întregului nostru popor un nivel de viață din ce în ce mai înalt. Dar, așa cum s-a subliniat și la Conferința Națională a partidului, nu ne este și nu ne poate fi indiferent cum și ce producem, cum și cât cheltuim pentru a produce. Vrem și trebuie să producem mai bine, mai repede, mai ieftin. A produce cu maximum de eficacitate economică, cu minimum posibil de cheltuieli materiale este o cerință fundamentală a întregii noastre economii naționale. Este deci cât se poate de firesc ca îndemnul de a face economii, indiferent unde am lucra, să devină o virtute a fiecăruia dintre noi, o deprindere, nu reflex. Să fim zgirciți cu bunul țării, să-l cheltuim cu maximum de grijă și responsabilitate. Risipa a fost dintotdeauna blamată și este cu atât mai mult astăzi cînd în fiecare dintre noi se întrunește aceeași dublă calitate, de producător și proprietar. Ne-am educat și ne vom educa pe noi, educăm și vom educa copiii noștri în fiecare dintre noi se întrunește sentimentul de răspundere pentru averea obștească, pentru tot a ceea ce ne-am obișnuit să numim atât de frumos «al nostru». Este o datorie a fiecărui cetățean și a fiecărei instituții chemate să participe la marea operă de educație a întregului nostru popor. Risipa, împotriva căreia trebuie să luptăm cu toții, capătă diferite forme de manifestare, uneori atât de simple, de «banale», de intrate în obișnuit, încît aproape nu le mai observăm — ca becul uitat aprins zile și nopți, fără nici un rost. Este la îndemina oricărui să întoarcă comutatorul și să închidă o sursă — aparent minoră — de risipă a energiei electrice. Imaginați-vă însă că în toate întreprinderile și instituțiile din țară, în toate casele, un bec rămîne aprins, inutil, în permanență... Turnăm de ani de zile aceeași piesă cu un gabarit de câteva grame peste cel normal. Turnăm anual milioane de asemenea piese care trebuie apoi strunșite, aduse la gabaritul prevăzut... Calculați risipa de metal, de forță de muncă, de energie... Și piesa aceasta poate fi de dimensiunile unui șurub. Aparent, un fleac. «Fleacul» însă, la nivelul întregii economii, adună în balanța risipei mii de tone de metal. Și exemple sînt în această privință, din păcate, suficiente. Fără îndoială că a lupta împotriva risipei înseamnă înainte de toate a ne organiza mai bine munca, a gospodări mai bine bunurile care ne-au fost incredințate. Înseamnă aceasta în întreprinderile industriale a asigura folosirea intensă a spațiilor și mijloacelor de producție, a organiza treaba în așa fel încît cu aceleași capacități să obținem produse cât mai multe și cu cheltuieli materiale cât mai reduse. Este cunoscut că în balanța actualului cincinal investițiile ocupă un loc de maximă însemnătate. A lucra eficient și economic în acest sector înseamnă a concentra prioritar eforturile spre investiții direct productive și a asigura punerea lor rapidă în producție; a căuta soluții economice — refuzînd supradimensionările inutile, grandomania palatelor administrative etc. — și a asigura tuturor lucrărilor o calitate maximă. Mai înseamnă a lupta cu toate forțele împotriva risipei existente încă pe unele șantiere. Îndemnul spre o activitate economicoasă, bine gîndită, bine organizată, a însoțit toate acțiunile partidului nostru privind economia. «Ridicarea eficienței activității economice — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — impune creșterea răspunderii cadrelor din economie, a tuturor colectivului pentru buna gospodărire a fondurilor materiale și financiare. Organele de conducere din întreprinderi, centrale, ministere, din toate unitățile socialiste au obligația să acționeze cu fermitate pentru a asigura introducerea unui regim sever de economii, întărirea disciplinei de plan și financiare, înlăturarea pierderilor și risipei, sporirea continuă a rentabilității și, pe această bază, a veniturilor societății».

Petru ISPAS

Marti, 31 octombrie 1972

săptămîna în imagini

SĂ LUPTĂM HOTĂRÎȚI ÎMPOTRIVA RISIPEI

Stabilind un plan concret de măsuri pentru valorificarea rezervelor interne, muncitorii, inginerii și tehnicienii Uzinei «Semănătoarea» au anunțat de curînd hotărîrea lor de a-și remajora angajamentele luate cu cîteva luni în urmă. Astfel, la producția marfă ei au decis să obțină o producție în valoare de 23,5 milioane (8 milioane, angajamentul inițial), iar în domeniul sarcinilor de export, realizarea unei producții de 5 milioane lei-valută (3 milioane primul angajament).

O hotărîre curajoasă, o dovadă elocventă că muncitorii, tehnicienii și inginerii întreprinderii sînt hotărîți să contribuie la împlinirea marelui deziderat al poporului nostru: înfăptuirea cincinalului înainte de termen. Vom sublinia însă faptul că pentru realizarea acestor obiective colectivel de la «Semănătoarea» și-a propus, totodată, declanșarea unei ofensive permanente împotriva risipei de orice fel, de bani, timp și materiale, împotriva tuturor celor care dijuiesc avutul obștesc, prin lene, indolență, lucru făcut de mintuală. Și asta deoarece risipa, irosirea timpului de lucru și povara grea a rebuturilor a provocat pînă acum serioase prejudicii activității generale ale întreprinderii. Astfel, pe primele opt luni ale anului în curs, la secția II strungărie, unul dintre principalii indicatori ai activității de producție a fost nerealizat. Este vorba de utilizarea integrală a timpului de lucru. Această situație se datorește celor 12 446 ore absențe nemotivate, celor 2 116 ore învoiri și celor 23 333 ore concedii medicale. La acestea se mai adaugă nefolosirea integrală a celor 480 minute pentru lucru, plecările din program și întîrzierile.

lată în acest domeniu și cîteva recorduri. Ele aparțin lui Ion Ilie (23 zile), Nicolae Munteanu (6 zile), Florea Caragea (9 zile), timp răpit activității productive prin repetarea absențelor nemotivate. O situație de fapt care ne obligă să constatăm că timpul de lucru pe primele opt luni a fost utilizat aici doar în proporție de 97 la sută.

Un alt capitol dureros: rebuturile. Astfel, în aceeași secție au fost înregistrate rebuturile în valoare de 142 500 lei din vina unor salariați, ca de pildă Ilie Mărculescu, Ion Brînzoi, Constantin Sandu. Dar nici la secția turnătorie situația nu este mai mulțumitoare. Aici rebutul valoric a fost mai mare cu 25 300 lei decît în 1972, ceea ce a dus la o depășire a prețului de cost cu 0,15 lei per kilogram de fontă lichidă. Alte exemple: la secția a VI-a, o presă de 500 tone zace nefolosită de la începutul anului. Nefolosite, și tot din motive inexplicabile, sînt: o mașină de punctat, intrată în uzină la 31 august 1971 (pentru care se plătește lunar o amortizare de aproximativ 970 lei); precum și o presă de 500 tone.

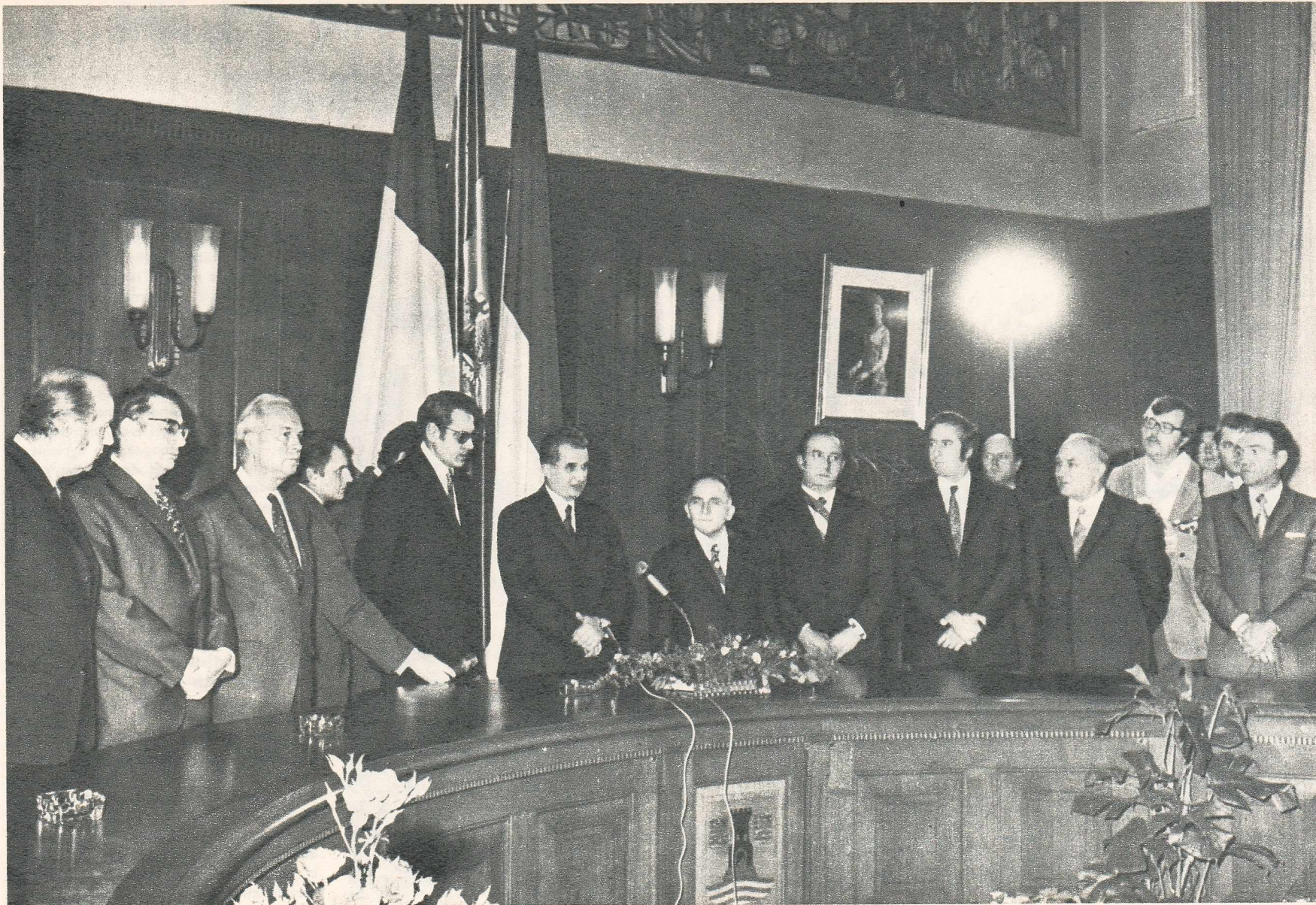
lată așadar o situație care nu poate fi trecută cu vederea atunci cînd pornim la întrecere cu timpul și cu noi înșine și care — permanentizată — poate avea repercusiuni asupra efortului și rezultatelor finale pe care și le-au propus salariații întreprinderii «Semănătoarea». Obținerea unei eficiențe economice cu cheltuieli minime, a subliniat în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu poate fi obținută fără o gospodărire atentă a avuției obștești, a mașinilor și utilajelor, a materiilor prime și a banului public.

1 gram + 1 gram + ... =
125 000 rulmenți

În luna mai a anului 1971, secția forje a Uzinei «Rulmentul» din Brașov a inițiat acțiunea «Micron-gram-secundă», care a devenit cu timpul o armă puternică de luptă împotriva risipei, a rebuturilor, a indisciplinei și a altor manifestări nesănătoase. Sloganul «Micron-gram-secundă» a mobilizat puternic colectivul brașovean în ofensiva pentru eficiență, a cărei premisă constă în economii pe toate planurile. Dealtfel, nu se poate să nu se facă o legătură între această inițiativă valoroasă și faptul că în 1971 uzina brașoveană a fost distinsă cu drapelul de frunțaș pe întreaga ramură a construcțiilor de mașini.

Sarcinile sporite ale anului 1972 definite de marea întrecere în cinstea aniversării republicii au potențat și mai mult acțiunea «Micron-gram-secundă». Ea a declanșat o ambițioasă emulație între secții, între grupele sindicale. Pe primele trei trimestre ale anului s-a obținut un spor de 30% față de plan la producția globală, echivalînd cu 29 700 000 lei, angajamentele suplimentare pentru întregul an realizîndu-se în proporție de 99%. Producția pentru export în cele 30 de țări cu care «Rulmentul» are relații fructuoase a înregistrat și ea un spor de peste 1 200 000 lei valută. Datele preliminare dau astfel ca certă îndeplinirea pe tot anul a angajamentului colectivului Uzinei «Rulmentul» de a da țării și pentru export impresionanta cantitate de 125 000 rulmenți peste plan.

În timpul ceremoniei de la primăria oraşului Esch-sur-Alzette.

SOLIE A PĂCII ŞI PRIETENIEI

Vizitele efectuate de preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceauşescu, în Belgia şi Luxemburg, rezultatele acestora, consemnate în Declaraţiile solemne comune româno-belgiană şi româno-luxemburgheză, în Comunicatele comune, au produs o vie satisfacţie în rîndul opiniei publice din ţara noastră. Călduroasa primire făcută solilor poporului român de oficialităţile şi populaţia din cele două ţări vizitate au reliefat preţuirea şi prestigiul de care se bucură eforturile constructive ale poporului român, stima şi consideraţia pentru conducătorul său, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pe care primarul oraşului Luxemburg îl saluta ca pe unul dintre creatorii României noi, «pionierul şi promotorul unei revoluţii care a ştiut să folosească tot ce a lăsat moştenire un trecut zbciumat, pentru a construi, respectînd marile tradiţii şi imprimînd geniul său propriu, România de azi». Iar convorbirile rodnice, concrete, evidenţiind posibilităţi multiple de adîncire a colaborării româno-belgiene şi româno-luxemburgheze, au constituit totodată o preţioasă contribuţie la edificarea destinderii europene.

La uzinele siderurgice Arbed-Belval.

FIECARE CEAS FOLOSIT DIN PLIN LA RECOLTAT ȘI ÎNSĂMÎNȚAT

În această săptămână de toamnă, fiecare zi, fiecare ceas are o valoare înzecită pentru strângerea de urgență a tuturor produselor agricole. Tocmai de aceea, cooperatorii, mecanizatorii, precum și muncitorii, funcționarii, militarii, elevii și studenții care sprijină bătălia recoltei nu precupețesc nici un efort pentru adunarea și transportarea tuturor roadelor toamnei. Indiferent de condițiile meteorologice, lucrătorii ogoarelor au mobilizat toate forțele în această acțiune de o deosebită însemnătate pentru buna aprovizionare a întregii populații, pentru dezvoltarea economiei naționale.

Roadele acestei munci n-au întârziat să se arate: numeroase cooperative agricole de producție au terminat de recoltat principalele produse ale toamnei. Din păcate însă, strădania lucrătorilor de pe ogoare este zădărnicită uneori de insuficiența organizare a muncii. Se mai întâlnesc încă pe cîmp grămezi de porumb, cartofi sau sfeclă de zahăr, al căror transport n-a fost asigurat. Pe de altă parte, nu toate unitățile agricole se îngrijesc de buna organizare a muncii salariaților, elevilor sau studenților deplasați pe tarlale pentru a da ajutor în aceste zile decisive ale campaniei.

La ordinea zilei se află și pregătirea recoltei viitoare. Pe ogoarele țării se desfășoară, pretutindeni, o susținută campanie de însămînțare a grîului, tractoarele și semănătorile fiind în plină activitate chiar și în timpul nopții. Pretutindeni, harnicia noastră țărănime dovedește o dată în plus puterea sa de mobilizare, înaltul său patriotism, dorința sa de a îndeplini cu succes sarcinile ce revin agriculturii noastre socialiste în actualul cincinal.

Chiar dacă fotografia noastră poate să apară și fără comentarii, consemnăm totuși succesul brigăzii a IV-a din cadrul C.A.P.-Făurei, județul Brăila, condusă de Gheorghe Voinea: 35 ha de porumb recoltat într-un timp record, și în ciuda timpului nefavorabil.

Pentru harnicii gospodari din Rașova, județul Constanța, nici o piedică în calea strîngerii recoltelor nu s-a dovedit de netrecut. Înfruntînd apele, care au acoperit importante suprafețe, întreaga populație, cu mic cu mare, a trecut cu toate mijloacele la recoltatul porumbului. Corespondentul nostru Ioan Bungău a surprins un asemenea moment semnificativ.

În întreaga țară, campania de însămînțare a grîului a concentrat forțe însemnate de mecanizatori și cooperatori. Acolo unde a fost nevoie, semănatul grîului n-a conținut nici la lăsatul serii. Cooperatorii de la C.A.P.-Dumbrăveni, Brăila, de unde vă prezentăm fotografia, nu și-au găsit odihna mai înainte de a ști grîui adăpostit sub brazdă.

Datorită proastei organizări, salariații bucureșteni veniți în sprijinul fermei IV de la I.A.S.-Buftea au fost nevoiți să arunce porumbul cules prin apă și nămol. Nu li s-au dat nici instrucțiunile necesare și nici nu le-au fost asigurate cașurile și mijloacele de transport.

COPERTA NOASTRĂ

**COCA ANDRONESCU
și MIHAI FOTINO** —

de mulți ani un cuplu
umoristic de zile mari.

Fotografie de
Elena GHERA

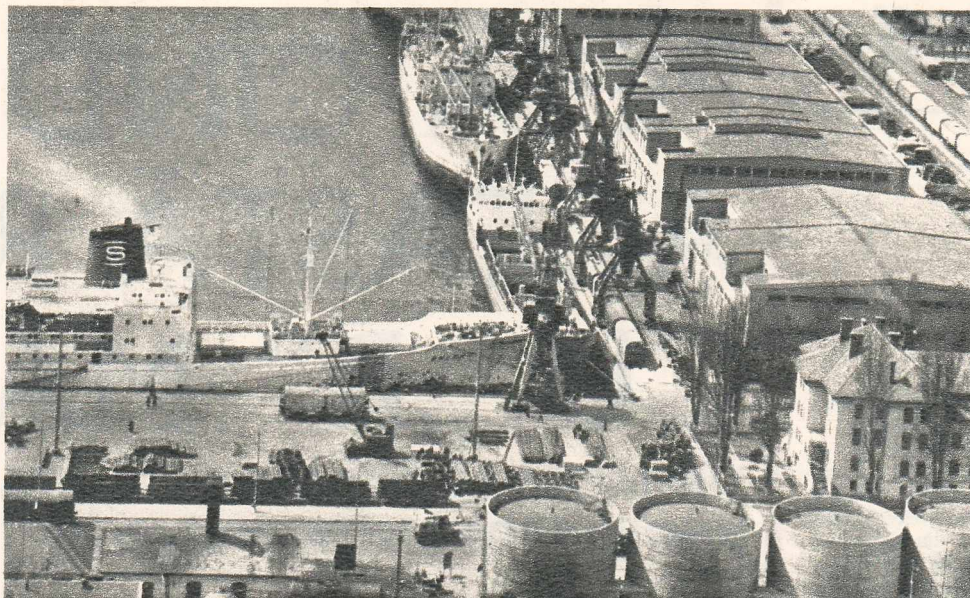
Prezentarea artistică:

Dan
BÎRLĂDEANU

felicități meritate

De curînd, la Fabrica de produse refractare «9 Mai» din Turda s-a primit o scrisoare de felicitări. Semnatarii: muncitorii Combinatului siderurgic Reșița. Motivul: excelența calitate a cărămizilor și blocurilor silica fabricate în întreprinderea turdeană și întrebuințate la zidirea căptușelii cocseriilor.

Succesul colectivului Fabricii «9 Mai», reflectat atât de semnificativ în scrisoarea mai sus-amintită, nu este deloc întâmplător. El este urmarea unei îndelungate și fructuoase activități de cercetare și experimentare ce se continuă și în prezent, menite să sporească necontenit calitatea materialelor refractare. Dealtfel, preocupări în această direcție — și, trebuie spus, cu rezultate similare — se semnalează și în întreprinderile de același profil de la Alba Iulia, Brașov și Bara. Produse cu calitate mereu îmbunătățite, altele cu totul noi, — cum ar fi cărămizile speciale pentru oalele de turnat oțel, cimenturile refractare superaluminoase — sînt tot mai solicitate de către combinatele metalurgice din țară.

roadele eficienței economice

Docherii, mecanizatorii și navigatorii portului Constanța întâmpină cu remarcabile succese cea de-a 25-a aniversare a republicii, îndeplinindu-și cu mai bine de două luni înainte de termen angajamentul luat în întrecerea socialistă. Astfel, ei au manipulat în plus 50 000 tone de mărfuri, au depășit cu 0,5 la sută planul de venituri în lei valută și au redus cu 2,9 la sută timpul mediu de staționare a navelor sub operațiuni de încărcare-descărcare. «Cheia» acestor performanțe: folosirea cât mai judicioasă a timpului afectat lucrului, organizarea în așa fel a activității încît, practic, fiecare minut să fie drămuț cu grijă și utilizat cu folos. Numai astfel modernele utilaje cu care este dotat portul nr. 1 al țării își pot demonstra eficiența.

patru copii își găsesc adevărata mamă

O «mamă» refuză să-și crească copiii. O altă femeie, fără ca cineva ori ceva s-o oblige, înfiază acești copii și li se devotează cu trup și suflet, veghind să ajungă oameni în adevăratul înțeles al cuvîntului...

Aceasta este pe scurt povestea comunistei Elena Bucureșteanu, pensionară, fostă muncitoare la Filatura de bumbac din Capitală. În urmă cu ani a înfiat pe Sanda și Ileana din satul Ileana, Buzău. Le-a crescut așa cum se cuvine, cu dragoste de adevărată mamă, înfruntînd nu puține necazuri. Astăzi cele două surori, în vîrstă de 18 și respectiv 20 de ani, sînt muncitoare apreciate la Uzi-

na de mecanică fină-București. În comuna cu pricina însă, alte două fete, surori de mamă cu primele, sufereau de pe urma aceleiași nepăsări, ca să nu-i spunem altfel, mamele.

Elena Bucureșteanu aleargă

și obține și înfierea celor două fete, Irina (2 ani) și Lica (5 ani).

Sînt gesturi, sînt fapte ce fac orice comentariu inutil...

În fotografie, Elena Bucureșteanu, adevărata mamă, în mijlocul copiilor săi.

cinegetica

În marele fond cinegetic din județul Mureș s-a încheiat sezonul de vînătoare la căpriori. Recolta din acest an a fost deosebită: mai bine de 200 de trofee, din care 5 exemplare au întrunit peste 140 de puncte, suficiente pentru a fi mediate cu aur. În zonele de cîmpie și de deal ale județului, prezența căpriorului a atins cifrele cele mai mari cunoscute vreodată pe aceste meleaguri — circa 12 000 de exemplare. Totodată, apropierea sezonului rece a impus unele măsuri de protecție și de asigurare a hranei acestora și a altor specii de animale, cum sînt cerbii, urșii, rîșii, mistreții, iepurii. În locuri special amenajate au fost depozitate peste 250 tone furaje și 15 tone semințe și fructe de pădure, precum și 35 tone sare.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

britten

Am citit, apărută în Editura muzicală, o cărțuie pasionantă, pe care o recomand, entuziast, celor mai felurite categorii de lectori: «Britten» de Imogen Holst. E o biografie, în 113 pagini, a celebrului compozitor și dirijor englez, ale cărui lucrări, de cele mai variate genuri și specii, au dobîndit de mult o faimă mondială. Benjamin Britten constituind — și nu doar în muzică — o coloană a culturii universale contemporane. Dar nu pentru aceste daruri, ce mă depășesc în competență, recomand cartea. Pentru alte cîteva temeuri. Imogen Holst nu face o biografie romanțată, plină de detalii pitorești și atracțioase — o asemenea modalitate de expresie și-a divulgat, în mod definitiv, caducitatea — ci o relatare exactă și scrupuloasă a vieții unui om, urmărită în liniile ei vectoriale, dintre care una e copleșitoare: pasiunea pentru muzică, pentru frumusețe și creație. Benjamin Britten e născut în anul 1913. Citindu-i biografia încerci un sentiment de stupefacție, uluit de ce a putut face, scrie și realiza un om, înainte de a implini șaiszeci de ani. Din nou: nu mă refer la valoarea compozițiilor sale — opere, balet, lucrări orchestrale, corale, pentru voce și pian sau închinat muzicii de cameră — ci la uriașa, incredibilă sa activitate de inițiator, animator și conducător al unei mișcări artistice, de cele mai inepuizabile resurse, concretizată în festivaluri, concursuri, turnee, întâlniri internaționale, toate menite să popularizeze muzica, să descopere talente noi, să impună compozitori tineri și necunoscuți, într-un cuvînt: să facă din subtila artă a sunetelor un limbaj accesibil celor mai largi mase umane. În școli, biserici, fabrici, sate, în patria sa, în cele două Americi, în întreaga Europă, în Australia, Japonia, în toată lumea, singur, cu o partitură și un băț, numit baghetă, Benjamin Britten a dus, neobosit, nedescurajat de eșecuri, neîntimidat de adversități, mesajul artei sale de care e necontenit nemulțumit. Pentru această reală, adîncă, autentică lipsă de orgoliu, poate cea mai înaltă virtute a adevăratului creator de valori artistice, trebuie citită cartea lui Imogen Holst, despre Britten, fiindcă în paginile ei puține n-am descifrat viața unui om deosebit, fascinantă prin episoadele ei surprinzătoare, am participat, sedus, la proiecția unui film pasionant: istoria unei lupte, în întregime pusă în serviciul umanității. Cartea are, cum am mai spus, o sută și treisprezece pagini mici.

«Am citit în diferite studii și articole apărute în ultimii ani, ne scrie cititorul D. Mihalache din Fălțiceni, că în întreaga lume se constată un fenomen de îmbătrânire a populației. Mai exact spus, datorită creșterii vârstei medii sau măririi șanselor de viață, cum se mai spune, numărul bătrânilor crește. De unde în urmă cu câteva decenii pensionarii reprezentau doar câteva procente din ansamblul populației, astăzi ei constituie o fracțiune tot mai importantă din totalul locuitorilor, ajungând chiar în unele țări la 20 și mai multe procente. Cred că acest proces se va intensifica în anii următori... În raport cu această situație am impresia că vă ocupați prea puțin de problemele celor în vârstă... Și nu mă refer doar la aspectele practice-materiale, deși și acestea au o importanță mare, ci și la unele chestiuni oarecum de ordin psihic, la relațiile dintre bătrâni, adulți și tineri, la participarea bătrânilor la viața socială, la timpul liber — să nu se creadă că pensionarii trăiesc într-un veșnic timp liber! — al bătrânilor și la cite și mai cite». Tovarășul Mihalache are dreptate. Preocuparea pentru soarta și problemele celor în vârstă corespunde nu numai poziției umaniste a societății noastre, ci și intereselor concrete ale colectivității, care nu poate admite să se irosească imensul capital de experiență, înțelepciune și capacitate de acțiune a celor care, legal, au ieșit din rîndurile populației active. Avem programate câteva reportaje și articole pe această temă. Nu întâmplător începem cu un reportaj al colegului nostru Nelu Ionescu despre cîțiva pensionari care știu să-și trăiască frumos și din plin anii senectuții. Un asemenea început exprimă nu o rezultantă statistică, ci o idee directoare.

Problema ridicată de cititorul G. Haffner din Timișoara a mai fost, dacă nu ne înșelăm, tratată de noi cu cîțiva ani în urmă. «Omul simplu» din țările capitaliste nu este totdeauna receptacul pasiv al ideilor vehiculate de mijloacele de comunicare de masă: presă, radio, televiziune. Un exemplu recent este deosebit de semnificativ. Un institut de studiere a opiniei publice (sau de demoscopie, cum se numește acolo) din R.F.G. a efectuat o anchetă printre cititorii principalelor ziare și reviste germane cu privire la intențiile de vot ale acestor cititori la alegerile legislative care vor avea loc peste două săptămîni, la 19 noiembrie. Rezultatele au fost surprinzătoare: dacă, așa cum era de așteptat, cititorii marilor reviste «Stern» și «Der Spiegel» (cunoscute pentru atitudinea lor întrucîtva de «stînga») și-au manifestat intenția de a vota în majoritate pentru social-democrații cancelarului Willy Brandt, aceeași intenție — ba chiar și mai accentuată — a apărut și la cititorii permanenți ai unor publicații conservatoare, de dreapta, care s-au ilustrat prin campania lor inverșunată împotriva lui Brandt. E vorba de cititorii ziarului reacționar «Die Welt», ai ziarului de scandal (cu un tiraj de 4 milioane exemplare) «Bild Zeitung» și ai revistei ilustrate porno-reacționare «Quick». Ultimele două publicații și-au consacrat în ultimul an toate forțele ațtării urii împotriva lui Brandt și a politicii sale de asemenea manieră, încît pînă și unii reprezentanți ai opoziției au simțit nevoia să se distanțeze de o astfel de campanie. Dar după cum se vede, cititorii una citesc și alta gîndesc (și hotărăsc să acționeze). Desigur, rezultatele sondajului nu trebuie să ne facă să credem că partidele coaliției guvernamentale din R.F.G. au și cîștigat alegerile; nu toți alegătorii sînt cititori ai marilor ziare și reviste (ca să nu mai vorbim de alte considerente). Fenomenul este simptomatic și el exprimă creșterea conștiinței politice a maselor din țările occidentale ca și divorțul tot mai accentuat dintre presa burgheză și masele cărora ea li se adresează.

Multe dintre scrisorile pe teme familiale sau sentimentale continuă să ne uimească. Iată, avem în față paginile trimise de o cititoare din jud. Ialomița (actualmente internată într-un sanatoriu din jud. Covasna), în care ne este relatată o poveste tristă și, din păcate, nu prea originală: o întâlnire într-o gară din Bărăgan, dragoste, căsătorie, îmbolnăvirea soției și apoi treptată îndepărtare a soțului, tot mai rece față de femeia care continuă să-l iubească. Să nu facem ironii deplasate: nu e nici «Love Story», nici «Tanța și Costel», ci o întâmplare poate banală pentru spectatori, dar extrem de dureroasă pentru protagoniști. Ce nu înțelegem? Din cîte ne povestește autoarea scrisorii, soțului nu-i pot fi aduse nici un fel de învinuiri de imoralitate, necinste sau brutalitate. Pur și simplu el n-o mai iubește, în timp ce ea ține atît de mult la el, încît nu vrea să-i dea nici numele pentru a nu-l pune într-o situație neplăcută. Dar — și aici intervine nedumerirea noastră — ne roagă să dăm în coloanele revistei o mare publicitate cazului și să invităm cititorii să-și spună părerea. Crede oare corespondenta noastră că o dragoste în dificultate poate fi salvată prin intervenția unor oameni străini, care nu cunosc decît aspectele generale ale chestiunii și numai dintr-o singură sursă? Nu ar fi mai normal ca cei direct în cauză să discute, să caute să se înțeleagă și, poate, să găsească o cale spre apropiere?

PÎNĂ CÎND ACEASTĂ RISIPĂ CU „R“ MARE?

URMĂRILE ÎNTÎRZIERILOR ÎN REALIZAREA UNOR IMPORTANTE INVESTIȚII

de V. SAVIN și S. STEINER

Farsele își au farmecul lor, atunci cînd sînt făcute la timpul potrivit și cînd nu depășesc limitele amuzamentului nevinovat. Într-un fel sau altul, — ca autori sau ca «victime» — în școală, în studenție, în week-end, în vacanță, fiecare dintre noi a participat sau a asistat la diverse păcăleli (și nu numai de 1 aprilie), gustîndu-le mai mult sau mai puțin, în raport cu împrejurările. Există însă domenii în care păcăleala nu-și găsește rost, în care nu numai că nimeni n-o gustă, ba, dimpotrivă, urmările ei sînt din cele mai neplăcute. Unul dintre acestea este cel al nerespectării unor contracte care vizează îndeplinirea unor sarcini și angajamente de mare răspundere și cu consecințe grave — în primul rînd cu risipă de bani, de muncă și de timp — pentru economia națională. Cu aceasta am ajuns la subiectul însemnărilor de față.

SCURTĂ ISTORIE A UNUI MARE OBJECTIV INDUSTRIAL

În anul 1969 se dădeau primele lovituri de tîrnăcop la temelia unui nou obiectiv industrial de mare importanță pentru o întreagă zonă geografică, rămasă în urmă din punct de vedere al dezvoltării economice, și pentru întreaga economie națională, un nou gigant al chimiei noastre: Combinatul de îngrășăminte azotoase din Slobozia. Lucrările de construcții, executate de Grupul de șantieră aparținînd Trustului de construcții industriale-București, au mers relativ bine, respectînd, în linii mari, termenele contractuale. Dar de la început s-a văzut că darea în funcțiune a acestei importante investiții a actualului cincinal va suferi mari întîrzieri, ducînd la o imensă risipă de timp, de muncă și de fonduri bănești. Cauza? Circa 90% din cele aproximativ 10 000 tone utilaje urmînd a fi furnizate de întreprinderi ale fostului Minister al Industriei Construcțiilor de Mașini, atît proiectantul (I.P.R.A.N.-București) cît și uzinele respective (cu deosebire «23 August», «Vulcan», «Grivița roșie» din București și «UZUC» din Ploiești) au fost confrunțați cu o serie de dificultăți rezultate din noutatea lucrărilor cărora aveau a le face față. Examinarea lor a dus la o serie de aprobări care vizau amînarea unor termene de livrare. În ultimă analiză s-a hotărît să înceapă să înceapă a-și da roadele în toamna aceasta: la 30 septembrie 1972 marele combinat din Slobozia trebuia să înceapă să producă primele cantități de îngrășăminte azotoase — azotat de amoniu și uree. Pentru aceasta însă, primul obiectiv al combinatului, Fabrica de amoniac (precum se știe, amoniacul este materia primă de bază în producția de îngrășăminte azotoase), trebuia să intre în producție mai devreme cu cîteva luni.

Pentru îndeplinirea acestor sarcini, era necesară respectarea următorului grafic:

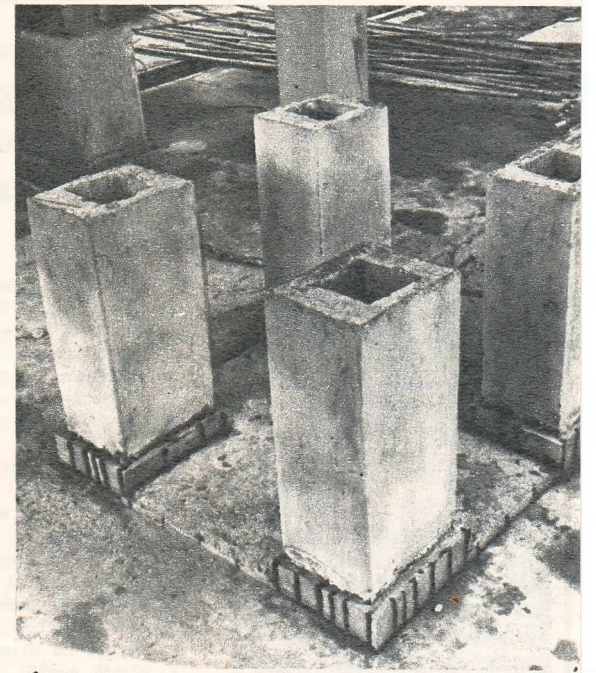
- terminarea livrării utilajelor — 30 iunie 1971;
- terminarea lucrărilor de montaj — 30 decembrie 1971;
- intrarea în probe tehnologice — 15 februarie 1972;
- începerea producției de îngrășăminte — 30 septembrie 1972.

Cum stăm în prezent, în cea de-a doua lună a trimestrului în care combinatul ar fi trebuit să livreze agriculturii 35 mii tone azotat de amoniu și 26,2 mii tone uree?

Dacă am zice «prost», am zice, desigur, prea puțin. Ne aflăm încă în faza livrării de utilaje, fază care trebuia să se încheie acum un an și jumătate și a cărei încheiere nu se întrevede nici în prezent!

LA IZVOARELE RISIPEI

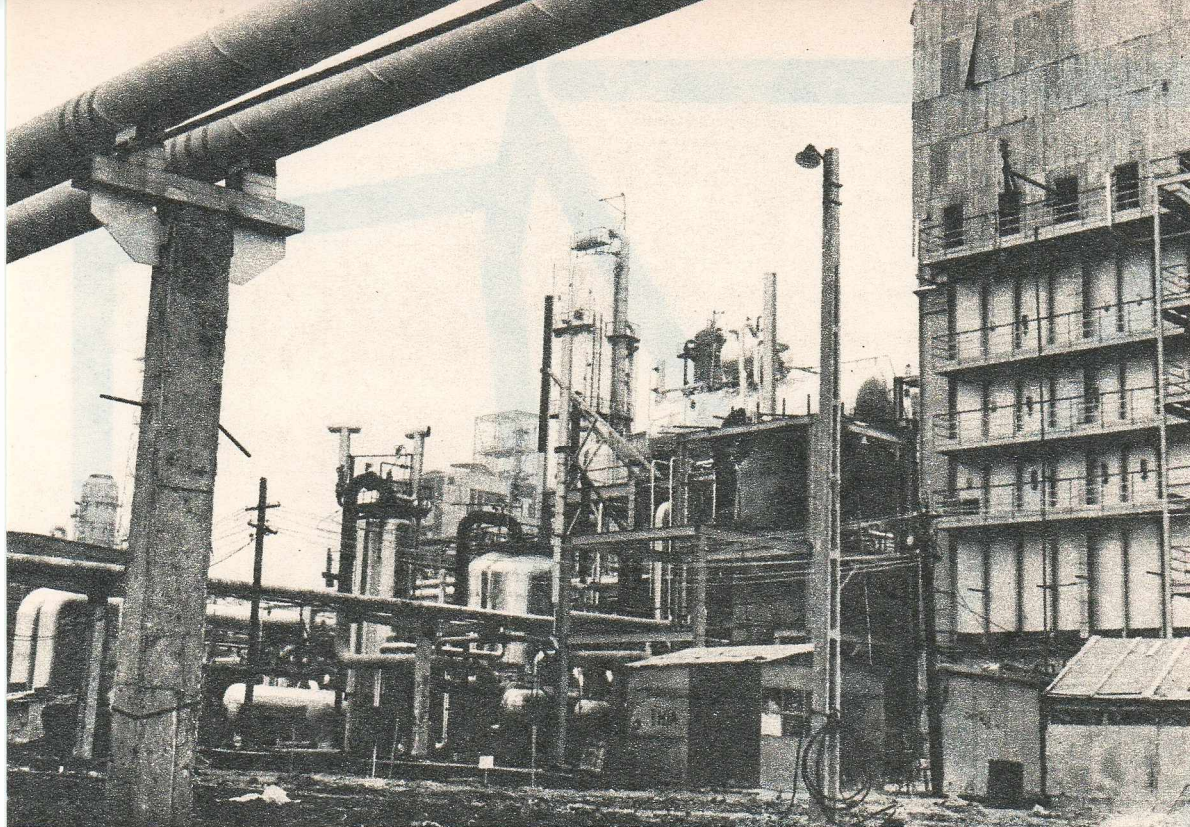
Am stat de vorbă cu reprezentanții constructorilor, ai beneficiarului și ai organelor de control al investițiilor.

o fotografie pe care o dedicăm Uzinei de utilaj chimic (UZUC) din Ploiești. Pe aceste fundații dintr-o hală a fabricii de acid azotic ar fi trebuit să fie montate în urmă cu peste un an cazanele recuperatoare și elementii de ardere pe care constructorii de utilaj chimic din Ploiești — în acest caz veritabili risipitori ai timpului și ai banilor publici — nu le-au livrat nici pînă în prezent.

Hala compresoarelor din Fabrica de amoniac. Livrate cu mare întîrziere de Uzina «23 August» din București, cele 4 compresoare de sinteză și 3 compresoare de frig se află încă departe de stadiul de funcționare.

Aceasta este o parte a Fabricii de amoniac — materia primă de bază în producția îngrășămintelor azotoase — care ar fi trebuit să producă acum vreo 3-4 luni. Ea nu va produce însă decât peste vreo 10 luni de aci încolo, deoarece numai probele tehnologice trebuie să dureze circa 7 luni. O gravă risipă de timp care se traduce, în ultimă analiză, prin pagube mari în economia națională.

Din toate discuțiile avute și documentele cercetate rezultă clar un lucru: întârzierea gravă în darea în funcțiune a acestui mare obiectiv, întârziere ce produce mari risipe de fonduri bănești și de muncă, se datorează întru totul nelivrării la timp a unor utilaje tehnologice sau construcției lor defectuoase, care a necesitat și mai necesită repetate remedieri. Nici până în prezent Uzina «Grivița roșie» nu a livrat coloanele de sinteză și reacție, separatoarele pentru înaltă presiune și alte utilaje, în timp ce unele dintre cele, în sfârșit, livrate — cum ar fi convertorul de înaltă temperatură și coloana de absorbție — prezintă defecțiuni; Uzina «23 August» din București este încă datoare cu compresoare de sinteză pentru amoniac și compresoare de frig; uzina bucureșteană «Vulcan», cu turbine pentru ventilarea gazelor arse și a aerului și cu montarea cazanului C.R.-12; UZUC-Ploiești, cu peste 156 tone de utilaje pentru fabrica de acid azotic, — reactoare, fierbătoare, supraîncălzitoare etc. — mai bine de jumătate din principalele utilaje ale acestei fabrici. La rândul lor, aceste uzine mai au de remediat o serie de defecțiuni de fabricație, cum ar fi cele din interiorul coloanei de sinteză ș.a.

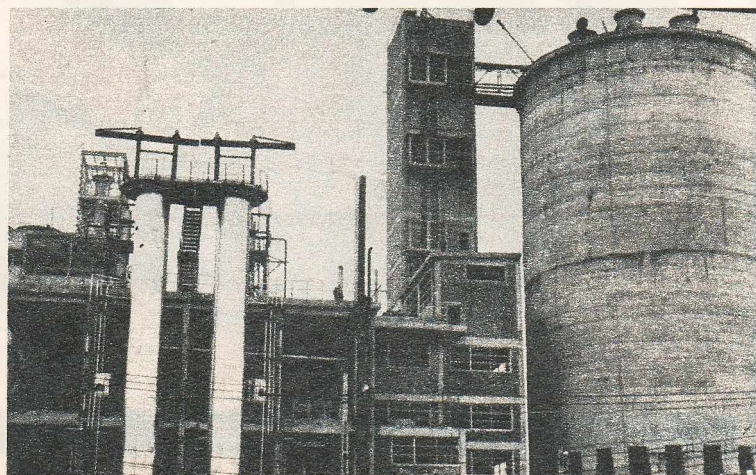
Ce motive ar putea invoca cei ce răspund de pagubele cauzate, de irosirea de fonduri și de forțe de muncă? Desigur, că și întârzierile cauzate de modificările pe parcurs, intervenite în unele proiecte elaborate de I.P.R.A.N.-București. UZUC-Ploiești, de pildă, a încheiat contractul pentru aceste utilaje în 1968, pentru ca, după ce a primit oarecum la termen proiectele mașinilor respective, multe dintre acestea să fie înlocuite în 1970. Dar UZUC-Ploiești a acceptat ca termen de livrare luna iunie 1971. Cum se explică faptul că de atunci a trecut un an și jumătate și nici până în prezent nu se întrevede data încheierii acestor livrări?

Centrala industrială pentru utilaj chimic și rafinării poartă răspunderea directă în întârzierea livrării acestor utilaje tehnologice, răspundere agravată și de faptul că ea nu și-a îndeplinit sarcina de a asigura nici măcar livrarea integrală a unor materiale de montaj — «mărunțișuri», ca: țevă, robinete, flanșe, ventile, aparate de măsură și control, diverse cabluri etc.

RISIPA CAUZATĂ PRIN JOCUL «DE-A TERMENELE» TREBUIE SĂ ÎNCETEZE!

Lucrurile se petrec ca la calea ferată: când un tren pornește cu întârziere de la capătul de linie, pe parcurs își agravează întârzierea, ba mai contribuie și la întârzierea altor trenuri.

Fabrica de uree are, așa cum se vede în această fotografie, aspectul unei construcții neterminate. De vină nu sînt însă constructorii: ei nu pot realiza unele finisaje pînă nu se aduc și se montează o serie de utilaje tehnologice a căror livrare e mult întârziată.

Nedarea în funcțiune la termenele prevăzute a unora dintre obiectivele combinatului a determinat conducerea Ministerului Industriei Chimice să dispună demontarea unora dintre utilajele gata montate la Slobozia, pentru a li puse la dispoziția uzinelor similare din Turnu Măgurele și Craiova, care aveau nevoie de ele. Nu discutăm aici oportunitatea și economicitatea acestor măsuri; probabil că ele au fost juste. Dar cît au costat montările, demontările, transporturile, remontările...? Ce uriașă risipă de fonduri și energie! E vorba de cifre cu cite 6 zerouri în coadă, care scumpesc și mai mult costul acestei investiții.

Alt capitol al risipei îl constituie faptul că noul combinat, considerînd că termenele contractuale vor fi cît de cît respectate, s-a străduit să recruteze și să pregătească un număr cît mai mare de muncitori calificați. Numai în școlile profesionale ale combinatului au fost calificați circa 600 de mecanici, electricieni, «ameciți» (muncitori calificați în manipularea aparatelor de măsură și control) etc., cadre ce ar fi trebuit la ora actuală să producă și — fără vina lor — n-o pot face. Numai salariile plătite muncitorilor și specialiștilor ce nu-și găsesc încă întrebuințare însumează în prezent o risipă suplimentară de circa 2,5 milioane lei lunar!

Dar paguba cea mai mare ce o produce economiei naționale «jocul de-a termenele» pe care-l practică furnizorii utilajelor tehnologice o constituie lipsa îngrășămintelor azotoase, în valoare de multe sute de milioane de lei anual, pe care combinatul ar fi trebuit să înceapă a le livra.

Perspectivile dării în funcțiune a acestui important obiectiv al industriei noastre chimice sînt încă îndepărtate. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele (creat, precum se știe, săptămîna aceasta prin reorganizarea fostului M.I.C.M.), Ministerul Industriei Chimice, centralele industriale respective sînt, desigur, în stare de alertă. Această alertă trebuie să se concretizeze în fapte: cît mai mari eforturi pentru a se recupera tot ce mai e posibil. Un război necrutător declarat risipei și înzecirea efortului colectiv, totul și tot ce este omenește cu putință trebuie să se facă, pentru ca marea combinat din Slobozia să se apropie cu pași repezi de ziua intrării lui în funcțiune. Lucrul este posibil. Numeroase alte mari investiții realizate în diverse localități din țară în domeniul industriei chimice, pe de o parte, ca și diversele investiții (industria alimentară și altele) înfăptuite cu succes în același județ lalomița, pe de alta, dovedesc că, atunci cînd există o riguroasă organizare a muncii, cînd entuziasmul oamenilor este direcționat spre obiectivele realmente importante, sarcinile oricît de grele pot fi îndeplinite și chiar depășite.

literare

de Lucian RAICU

TEODOR MAZILU:

cîntece de alchimist

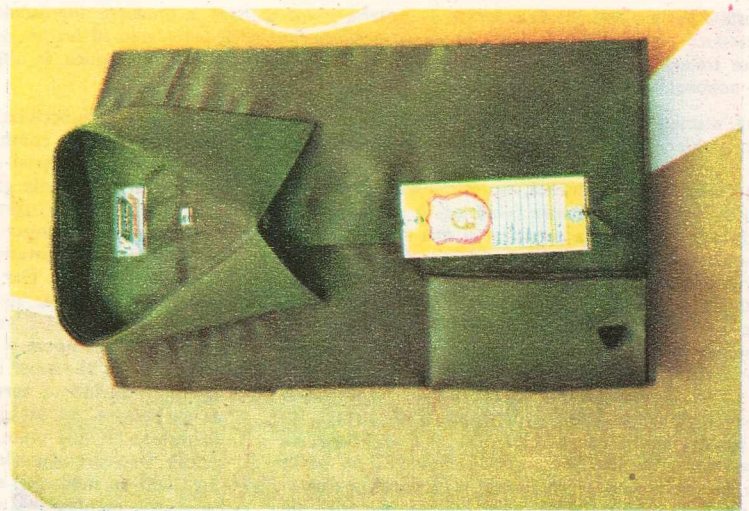
De ce a simțit Teodor Mazilu nevoia de a scrie poezie, poezie în toată puterea cuvîntului, esențială, dureroasă, de intensitatea pură a unui strigăt? O întrebare care nu implică un răspuns complicat și care, cred eu, își află rezolvarea în ea însăși, în afirmația atît de simplă că această nevoie *a existat*; numai cei nefamiliarizați cu opera sa, astăzi deplin caracterizată, ar putea considera versurile sale o apariție bizară. Cine cunoaște, de pildă, capodopera nuvelisticii sale, *Pălăria de pe noptieră*, și a perceput cum se cuvîne marele ei accent patetic, sfîșietor, de un *omenesc* ireductibil, sau piesa de teatru *O sîrbătoare princiară*, dominată de o teribilă obsesie, aceea a limitelor ultime ale sensibilității, sau eseistica sa filozofică, atît de adinc marcată de o experiență interioară, nu va avea senzația unei rupturi sau a unui moment de orgoliu trecător la ivirea acestor *Cîntece de alchimist* (Cartea românească, 1972), dimpotrivă: va găsi în ele figura nealterată, de o extraordinară gravitate, a singularului scriitor. Și își va spune: inteligența și poezia au, din fericire, rădăcină comună, ce trist ar fi să fie altfel! Ce sumbră perspectivă să trebuiască să ne resemnăm cu ideea că adevărata înțelegere a lucrurilor ne interzice accesul la poezie!

Nu numai inteligența și poezia au o singură sursă comună, dar și inteligența și iubirea; în teatrul lui Teodor Mazilu (înțelegem mai bine citind versurile sale) demonstrația prezintă clișeul negativ al aceluiași indestructibil adevăr. Poezia ni-l relevază de-a dreptul. Sufletul e aici înzestrat el însuși cu darul înțelegerii de sine, senzația și sensibilitatea nu sînt o anticameră a conștiinței, ci se confundă cu ea. Totul — dintr-o dată, din plin și nemijlocit. Posomorîtelor compartimente li se substituie spațiul larg, respirație liberă a ființei întregi; a ființei și nu numai spirituale, care se expune privirii necrutătoare, fără preocuparea de a se înnobila cu alte mijloace decît cele loiale, în toată lumina crudă a adevărului ei.

Loialitatea față de sine și acceptarea fără umilință, fără trufie, a adevărului ființei devin surse de poezie și uneori de mare poezie.

«De cite ori am iubit! Am fost un salahor nefericit...! Țineam cu o mîna cerul, nu cumva/Să cadă stelele în jos./ I-am dat și taina înrobirii mele./ I-am dat și părul mătăsoș.../ Și grozăvia întîmplării! Și jugul meu, i-am dat și patul./ Cînd mi-a cerșit tot eu i-am dat/ puterea de-a iubi un altul.../ Și nopti i-am dat. Și-o vrajă blîndă/ Lucrată cu migală și durere./ O, paradis nebun, prea greu trudit./ Ca osîndiții la galere.../ Avea nevoie de iubire/ Fragila mea alcătuire» (*De cite ori*). «Sînt vinovat de corbi, de lupi, de șerpi./ De întunericul nopții, de plumburiul cerului./ În mine s-au născut toate frigurile iernii./ Vanitatea mea s-a schimbat în copaci desfrunziți./ Acești corbi care mă devoră eu i-am făcut./ Eu i-am hrănit, i-am măgulit, i-am iubit/ Eu m-am închis în tăcere, ca într-o cetate./ Unde doar lupii mei răzbat în nopți de iarnă/ Singurătatea nimănui nu este feerică./ Nici a mea, nici a lui Filip al Spaniei./ Oare aștept eu corabia iubirii/ Să scap de noapte, să pornesc în larg?» (*Păcatul singurătății*). «Hăituit de spaime, ca un brigand/ M-am zăvorît în trupul tău/ Acoperă cu părul tău adînc/ Sufletul meu puțin și rău!/ Dumnezeiasca-ți frumusețe/ Vine din marea-mi singurătate.../ Nu fugi! Nu trăda! Nu uita! Hrană a friicii mele de moarte!» (*Adăpost*). Obosiți de exuberanța adesea doar lexicală și imagistică în care ne răsfățăm de la o vreme liricii profesioniști, ne regăsim mai bine în puritatea crudă, în simplitatea austeră, în frumusețea gravă și în adevărul care ne tulbură al *Cîntecelor* lui Teodor Mazilu.

**UN PRODUS NOU
LANSAT LA CEL DE-AL
VI-LEA TÎRG DE MOSTRE:
CĂMĂȘILE CONFECTIONATE
DIN ȚESĂTURI**

PANDORA

**ușor lavabile,
neșifonabile,
nu se calcă**

**țesături din fire
poliester 100%,
rezistență sporită,
culori moderne,
aspect plăcut, mătăsos,
guler și manșete
cu inserție**

SPRIJIN

Minerul Costina Vasile din comuna Rusca Montană, satul Rușchița, jud. Caraș-Severin, angajat la Întreprinderea minieră Rușchița, într-una din lunile trecute, plecând în concediu, spre Moldova, de unde era originar, în timpul călătoriei pe C.F.R. a fost accidentat mortal.

În urma lui Costina Vasile au rămas soția și 3 copii minori. Ei au primit ajutoarele legale prin asigurările sociale.

În plus, familia lui Costina Vasile a primit un sprijin substanțial de la ADAS, și anume:

Ca oricine care călătorește pe C.F.R., Costina Vasile era asigurat la ADAS pentru cazuri de accidente; plata asigurării este cuprinsă în costul biletului de călătorie. (Ne folosim de acest prilej spre a anunța pe toți cei care călătoresc cu trenul, cu avionul, cu autobuzul I.T.A. — între localități — sau cu vaporul, că biletul de călătorie al fiecărui călător este în același timp și o poliță de asigurare la ADAS.)

În urma decesului său din accident pe căile ferate, familia lui Costina Vasile a primit de la ADAS suma de 25 000 lei.

Dar Costina Vasile, în timp ce lucra în mină, ascultând îndemnul unui lucrător ADAS, a încheiat, ca și tovarășii lui de muncă, o asigurare facultativă de accidente pentru sume fixe (pentru caz de deces sau invaliditate permanentă, din cauză de accidente întâmplare oriunde și în orice ocazie, deci inclusiv cu ocazia călătoriei pe căile ferate).

Pe baza unei asemenea asigurări facultative, — pentru care un miner care lucrează în subteran plătește numai 15 lei pe 3 luni — în urma accidentului pe căile ferate, în care Costina Vasile și-a pierdut viața, familia lui a primit încă 5 000 de lei. Firește că sumele primite de la ADAS de familia lui Costina Vasile nu pot acoperi durerea suferită de familia sa. Ele reprezintă totuși un sprijin substanțial. Se dovedește și în acest caz adevărul proverbului: prevederea este mama înțelepciunii.

ADAS

CHELTUIELI MINIME PENTRU MAXIMUM DE EFICIENȚĂ ECONOMICĂ

de Petre VLADU—Fotografii de Radu CONSTANTINESCU

De îndată ce pătrunzi în una din halele cunoscutei Uzine Ploieștene «1 Mai» ești obligat să faci o constatare: oamenii nu vorbesc. Bineînțeles că nu e vorba la mijloc de nici un consemn stabilit între colegii de muncă, dar pur și simplu nu au timp de vorbă. Aplecați asupra uneltelor lor de lucru, salariații nu-și dau seama, se pare, că sînt într-o hală imensă, fiecare se crede la un moment dat singur, stăpîn al metrului pătrat pe care-și desfășoară activitatea. Oamenii aceștia taciturni în aparență, pe care ești înclinat să-i crezi ori supărați, ori prea sobri, nu devin mai vorbăreți nici după ce ai reușit să-i sustragi de la munca lor cotidiană. Îți trebuie minute în șir, adeseori ceasuri, pentru a-i putea «prinde» cu o destăinuire.

Deprinși cu munca, unii de ani de zile, de decenii alții, au învățat (sau poate așa s-au pomenit) că cel mai prețios echivalent al vorbelor sînt faptele. Dacă ești grăbit sau n-ai dibăcia de a privi dincolo de nepăsarea lor superficială, ești gata să renunți, considerîndu-i neinteresanți. Greșeală de neiertat, fiindcă mergînd la altă sursă ai să afli că un minut cîștigat, de fapt folosit cum se cuvine, valorează la «1 Mai» preț de milioane. **Toate acestea ne îndreptătesc să afirmăm că succesele pe care le consemnăm în rîndurile de față sînt rezultatul hotărîrii unanime a colectivului de aci de a duce un război permanent împotriva risipei și de a cheltui cu folos fiecare ban, activității lor constante de utilizare judicioasă a fiecărui minut de lucru.** Colectivul de la turnătoria de fontă «a vorbit» cu adevărat o singură dată și atunci s-a hotărît să realizeze planul anual la 15 noiembrie, deci cu 45 de zile înainte de termen.

Și nu ne îndoim că astfel vor sta lucrurile. «Avem — ne-a declarat tov. Mihai Bădulescu, președintele comitetului sindicatului pe uzină — un colectiv bine încheșat, cei în vîrstă ne sînt de un real ajutor prin experiența lor bogată, cei tineri aduc un spor de entuziasm de mare folos în întrecerea socialistă, declanșată în toate secțiile». Urmările acestei întreceri n-au întîrziat să se concretizeze. În secția turnătorie-fontă a uzinei s-a trecut la eliminarea unor materiale scumpe care încărcau considerabil prețul de cost, și astfel locul uleiului de în l-au luat, în urma unor lungi căutări, alte substanțe. Rezultatul: o economie anuală de circa 300 000 lei. S-a renunțat de asemenea la efectuarea tratamentului din alte secții, această operație făcîndu-se în cadrul turnătoriei, evitîndu-se transporturile inutile de piese, mobilizarea muncitorilor în anumite secții. Finalul e același: 300 000 lei economii și reducerea substanțială a rebuturilor. Și pentru că a venit vorba de rebuturi, această altă față a risipei de muncă, timp și materiale, vom arăta că la turnătoria de fontă a Uzinei «1 Mai» a fost înlocuită, pentru prima dată, fonta de primă fuziune cu șpanul de oțel rezultat din prelucrările metalice, pînă acum predat I.C.M.-ului. «Miile de tone de șpan pe care le vindeam pînă acum sînt valorificate în uzină cu o maximă eficiență» — ne-a declarat inginerul-șef Ion Andrei.

Toate aceste măsuri, rod al unei bune organizări a procesului de producție, corelate cu încărcarea rațională a utilajelor au dus la obținerea unor succese de care, dacă nu vorbesc oamenii secției, o spun cu prisosință cifrele. Secția turnătorie ocupă locul întîi în întrecerea socialistă din cadrul secțiilor calde ale uzinei, reușind să îndeplinească, pînă în prezent, planul la producția globală în proporție de 116% și 111% la planul producției marfă, prețul de cost fiind, de asemenea, sub valoarea planificată.

Productivitatea muncii a înregistrat, de la începutul anului și pînă acum, valori peste cele prevăzute în indicele planificat, ceea ce a dus în mod firesc la o creștere a salariului mediu.

«Întrecerea socialistă — a ținut să precizeze tehnicianul Vasile Bușcă, secretarul organizației de partid — a

cuprins întreaga masă a salariaților. Ea a avut darul de a stimula energiile tuturor muncitorilor, neexistînd în toată secția un singur salariat care să nu fi socotit de datoria sa căutarea și găsirea unor noi căi care să ducă la sporirea producției, la îndeplinirea planului anual înainte de termen, astfel încît cincinalul să fie realizat, așa cum ne-am propus, în patru ani și jumătate. În fruntea acestei acțiuni s-au situat și de data aceasta comuniștii și e greu să spunem că fără ajutorul de zi cu zi al turnătorului formator Gheorghe Bretea, de aproape 30 de ani în turnătoria noastră, sau fără conștiinciozitatea în muncă a lui M. Drăgușin am fi avut aceleași rezultate». Oamenii care fac, iată ce se poate spune în primul rînd despre membrii acestui harnic colectiv. I-am urmărit în cadrul muncii lor, la flacăra roșie a turnătoriei sau migală forma nu știu cărei piese de mare precizie. Dacă vrei să-i auzi vorbind despre ei, n-ai să afli prea multe lucruri; mai înainte de orice vorbesc însă faptele lor, aportul lor la sarcinile colectivelor, succesele întregii secții. Oamenii care au învățat înainte de toate că valoarea se cîntărește în fapte, în calitatea pieselor turnate, în folosirea judicioasă a fiecărei clipe de lucru, printr-o preocupare constantă acordată economisirii metalului, reducerii procentului de rebuturi, printr-o luptă necruțătoare dusă împotriva risipei și a celor care o generează.

Același înseamnă îl poartă și colectivul de la secția sape pentru foraj, unde producția marfă, producția globală sau productivitatea muncii au înregistrat de la începutul anului și pînă acum cifre deasupra prevederilor de plan, prețul de cost fiind sub cel planificat. «Ca urmare a măsurilor luate de conducerea uzinei, de secția noastră, planul la export a fost depășit cu peste 15% — ne-a precizat tov. Ion Delescu, secretarul comitetului de partid. Am fost preocupată mereu de ridicarea indicelui de utilizare a mașinilor, coeficientul de încărcare a schimburilor fiind și el peste plan. Pentru asemenea rezultate a fost nevoie de o continuă muncă politică. A fost nevoie de studierea tuturor posibilităților de autoutilare în punctele strîngulate. S-au executat deja un cuptor vertical de cimentat bușce pentru sape și o linie de transport interoperații care duce la reducerea considerabilă a personalului antrenat în transportul pieselor».

Gîndirea proprie s-a materializat în cadrul secției sape pentru foraj în asimilarea unei mărci speciale de oțel, nerealizat pînă acum la noi în țară și care, evident, necesita importul. Antrenați în întrecerea socialistă, muncitorii și tehnicienii secției sape pentru foraj au depășit propriile lor așteptări. Și astfel se face că strungarul Gh. Alexandru, de exemplu, reușește să depășească lună de lună planul cu peste 20%. Asta înseamnă 6 sape filetate zilnic în plus. Strungarul Ene Alexandru reușește, de asemenea, să prelucreză zilnic 18-20 de piese în plus. Explicația e simplă: din primul minut și pînă la ieșirea din schimb, cei doi, aidoma celor mai mulți dintre tovarășii lor de muncă, nu au o altă preocupare în afara realizării și depășirii sarcinilor de plan. De aceeași conștiinciozitate — a ținut să ne precizeze tovarășul Ion Delescu — dau dovadă și salariale noastre, muncitoarele grupate în cadrul secției role: Mariana Dogea, Florica Frîncu sau Agapia Guță, care realizează zilnic depășiri de 15-20%.

La secția sape-rolă, anul 1973 a început să fie o... prezență. Colectivul de muncă e preocupat încă de pe acum în modul cel mai serios de pregătirea producției viitoare, asimilînd încă din acest an unele tipuri de sape prevăzute a fi introduse în producție în anul viitor.

Depășirile de plan vor însuma la 30 decembrie, ziua mării sărbători a republicii, o valoare de circa 3 milioane lei. După cum se vede, avem de-a face cu un colectiv de oameni a căror valoare se judecă înainte de toate în fapte.

*nu de vocație
este vorba...*

Nu există «vocație» pentru televiziune. Cine are farmec personal și dezinvoltură în viața de toate zilele, le regăsește — dacă este solicitat — și pe micul ecran. Deci totul este să știi să alegi, să aduci în fața telespectatorilor, fără trac și prejudecăți, pe acei oameni capabili să comunice idei într-un anume fel captivant, fie cu o superbă candoare (care, oricum, întotdeauna cucerește), fie cu umor, fie cu o pedanterie agreabilă dar nu sufocantă. Pentru variație e bine să ne întâlnim cu personalități din toate categoriile.

Există bineînțeles și dialogul angajat prin «surprindere», pe stradă, în holul unui teatru, în care acceptăm și convenția gafelor, a biblielilor, a lucrurilor spuse frust, fără o prealabilă pregătire.

Cum genul e folosit cu parcimonie, de obicei ne aflăm în fața unor «invitații» și emisiunea 360° ne-a obișnuit, în ultimele ei ediții (după excelentul serial «Itinerar artistic italian» comentat de Dan Hăulică, ca și alte convorbiri interesante), cu interlocutori degajați, spontani, convingători.

Surprinzătoare a fost — în ultima emisiune — prezența tînărului critic de artă Andrei Pleșu care, am spune, «a spart toate tiparele» și în cinci minute (dacă nu chiar mai puțin) ne-a mărturisit (păreri personale — zicea el) impresii despre trei tablouri (aflate în Muzeul Zambaccian), adevărate sinteze de valoare artistică, teribil de pregnante, de definitive, cît o întregă lecție de istorie a artei, pe care unii o fac încărcată de digresiuni, și excesiv de competentă. Andrei Pleșu nu s-a lăsat intimidat de camera de luat vederi, nici n-a «profitat» ca să-și etaleze cunoștințele și erudiția ci, în modul cel mai firesc posibil, ne-a explicat de ce îi place Petrașcu, de ce îl preferă lui Matisse pe Pallady, care «ne invită la meditație». «La vîrsta mea și la preferințele mele», și-a început Andrei Pleșu observațiile, și dintr-o dată am crezut tot ce a afirmat, pentru că nimic nu cucerește mai mult decît sinceritatea.

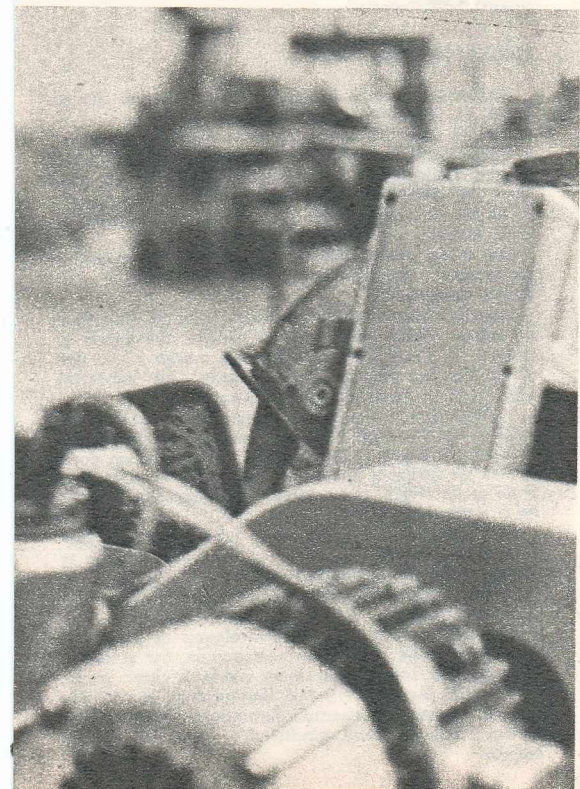
² Pictura lui Matisse e «relaxată», «bucurie pură», «un fotoliu în care te așezi confortabil».

De ce îi place mai mult Petrașcu? «Prefer o structură de încordare»...

Aparent numai abreviată, analiza lui Andrei Pleșu a fost plină de profunzime și s-a văzut de la distanță că nu vine din impresii ad-hoc, ci dintr-un prelungit studiu. Dar pe noi, telespectatorii, nu ne interesează cît și cum a studiat tînărul critic marile valori ale picturii, ci, mai ales, lapidarele definiții la care a fost capabil să ajungă și, de asemeni, capabil să ni le transmită. Cîte nu se pot face în cîteva minute, cînd cuvintele nu curg ca dintr-un robinet uitat deschis.

● După o îndelungată absență, «Steaua fără nume» și-a reluat locul în programul de luni seara. Noutăți? Un nou generic (mai spectaculos și mai... electronic), note date și de juriu aflate în diverse orașe ale țării și libertatea pentru concurent de «a executa programul» în ordinea preferințelor personale. Cam puține pentru o meditație de luni și luni de zile. Încolo, tot caracter de examen didactic, tot... îngăduință în acordarea notelor, deși, de pildă, diferența de valoare dintre primele două concurente din etapa întâi a fost evidentă.

De ce juriul principal (cel din studio) trebuie să fie neapărat alcătuit numai din compozitori de muzică ușoară? Mai pot fi încercate și alte formule. De pildă, o dată, un juriu format din critici. Altă dată, din amatori de muzică ușoară, altă dată, din actori etc., etc. Pentru că, după ce o stea capătă... nume, cine trage ponoasele? Nu noi, telespectatorii?

1. Colectivul secției de turnătorie fontă și-a luat angajamentul să îndeplinească sarcinile anuale de plan cu 45 de zile mai înainte.

2. 30 de ani de muncă în turnătorie sau cît numără activitatea formatorului Gheorghe Bretea.

3. Întrecerile socialiste declanșate la Uzina «1 Mai» din Ploiești, cei tineri îi răspund cu entuziasmul lor, concretizat în depășiri zilnice de 15-20% față de sarcinile de plan.

4. Succesele prestigioase obținute de colectivul secției sape de foraj au fost posibile printr-o susținută muncă de la om la om, fiecare înțelegînd să-și aducă contribuția în marea întrecere desfășurată în cinstea aniversării republicii.

iarna oamenilor

de Nelu IONESCU — Fotografii de Elena GHERA

Dumitru Leonte: permisele în buzunar, valiza, și hai la Bacău, la fată, la Mizuca, să vedem ce mai e de făcut și pe acolo!

Moș Ioan D. Ursache, poate cel mai simpatic dintre cei 380 de pensionari de la C.A.P.—Bălțați.

37 de ani de serviciu și 34 — deocamdată! — de pensie. Glumind, putem spune că Ecaterina Duca ne răzbuună pe mulți.

ÎN LOC DE MOTO:

Metaforic interpretate, recentele prevederi legale cu privire la majorarea pensiilor sînt o dovadă a grijii obștei socialiste pentru oamenii ei care au intrat în iarnă.

Tot ce denotă logică formală în mine — fie că-i vorba de cunoștințe sau atitudini — datoriez profesorului meu din facultate Vasile Pavelcu care, cu ani de acum mulțiori în urmă, s-a străduit, și cu mine și cu alții, să ne ordoneze mersul gândurilor potrivit unor silogisme simple și eficiente.

De atunci, vremea a tot trecut și, potrivit logicii ciudate a legii pensiilor, profesorul meu a părăsit catedra. Părea că încă o dată timpul a hotărît că-i clipa, după atâtea judecăți-premise, a judecății-concluzie.

Dar profesorul meu a demonstrat că are cu totul alte reguli de gândire, deschizînd un nou lanț silogistic. Desprins în bună măsură de sarcinile pedagogice a început să scrie. Masiv! Într-un răstimp scurt au apărut în librării câteva volume și în reviste zeci de articole care-i purtau semnătura.

Am înțeles atunci că depinde și de om că anii pensiei să fie sau nu un timp trist al vieții în sine și pentru sine, fără vreo altă eficiență, sau un timp trăit tot cu bătaie, tot cu rost, tot cu stăpînire a destinului de către om.

Luați cuvintele de pînă aici ca o explicație a felului în care a apărut ideea de a sta public de vorbă cu cîțiva dintre cei care au ieșit la pensie. Dar socotiți-le, vă rog, și ca o dedicație-omagiu.

Un omagiu adus celor care — mă tem că nu tocmai foarte mulți — reușesc să străbată greutățile de tot felul ale iernii lor cu discreție, voință și demnitate de începători în ale vieții.

VEȘNIC «PE TREN»

Timp de 15 ani, cei dinainte de a ieși la pensie, a fost mereu mecanic de locomotivă fruntaș. Are mai multe decorații. Se făceau, cu douăzeci și ceva de ani în urmă, experiențe îndrăznețe. Experiențe privind suprațonarea trenurilor; rostul era să se verifice posibilitățile de a transporta cît mai multe tone încărcătură cu aceeași cheltuială. Și să nu uităm că munca de mecanic pe atunci era mult mai grea, nu ca azi «cînd în diesele stai ca-n birou». Stăpînirea meseriei, seriozitatea și curajul i-au fost răsplătite și moral, dar și material. Își mai amintește și azi de «premiile serioase» cu care a venit adeseori acasă. Dar iată că vremea trece, ochii încep să nu te mai ajute, iar «ca mecanic e obligatoriu să ai unu pe unu»; într-un cuvînt, e rîndul să devii pensionar. Și acum? Acum ce face Dumitru Leonte, omul cu ochii albaștri și cu privirea blindă?

— Acu-s fruntaș în producție acasă. Azi-dimineață, înainte de a veni d-voastră, am fost în hală și i-am luat femeii gutui; face dulceață pentru fată. Aici, în Iași, stau cu băiatul și cu nora. Ei își văd de serviciu, noi avem grijă să fie bucate pe masă și să fie casa lună. Apoi ne suim în tren și stăm și la Bacău, la fată, care-i doctoriță, pentru că știm rostul și acolo. Punem totul la punct, îi mai vedem, pe ea și pe sopol ei, îi mai ascultăm ce planuri noi au și iar ne întorcem. Dacă un pensionar mi-ar zice că n-are ce face, aș zice că-i nebun. Mereu e de făcut ceva, de dres ceva.

MOȘ URSACHE «ÎN DIRECT»

— Am 71 de ani, dar acum eu sînt cam la 60-65. Mai citesc și eu cărți biologice și știu ce spun! Viața depinde de noi, de cum ne potrivim cîntarul. De aia nimeni nu poate spune despre mine că «ii trecut moșneagă!» Eu am trăit pentru viață, nu pentru avere. Am muncit la agricultură, dar și la meserie, fac timpărie sau tinichigerie și acu' dacă îmi chică. Prin muncă se face antrenamentul fizic și-ți lungiești sănătatea și viața. Am fost primul de aici, din Bălțați, care, în '49, am intrat în «ceape». Și am muncit 18 ani, fără nici un concediu; am ținut-o din campanie în campanie. Am fost brigadier, am fost președinte și din '66 sînt pensionar.

Femeia mi-a murit acum doi ani. Am vrut s-o salvez dar a fost prea tîrziu. Avem zece copii, opt fete și doi băieți, toți la casele lor; și avem treizeci și trei de nepoți. Unii au rămas în sat, alții s-au împrăștiat; dar toți au ieșit oameni.

Azi primesc pensie în bani, primesc și în produse; dar nu stau cu mîinile în sîn. Caut să scot cît mai mult surplus de pe lotul individual, că trebuie. Sămînță îmi dă de la «ceape» și eu am grijă să aplic regulile agrotehnice. Mai fac treabă casnică; mai îmi ajut copiii; le-am făcut case... În rest, mă hodinesc.

Mă doare numai că unii de la «ceape» sînt mai mult pentru ei decît pentru colectiv și se supără dacă-i critici. Acu' am nevoie de coceni de foc și nu-mi dau, mă persecută. Eu am fost președinte și știu ce-i cu munca asta. Ori te dai pentru ceilalți, ori nu. Le-o spun mereu, pentru că nici azi, după șapte ani de la pensionare, nu pot răma nepăsător la problemele satului și ale «ceapei»-ului. Despre mine, sînt mulțumit că n-am nici o pată. Îmi trebuie încă sănătate și puțină viață lungă. Sîntem obligați să murim, dar vreau să ajung batîr 90 de ani.

Îți fi obosit ascultîndu-mă și eu vorbind. Hai să ne întărim cu o tescovină naturală!

Am notat exact ce ne-a spus moș Ioan Ursache, fără să ne amestecăm în limbajul dumnealui, pentru că simțeam că ar fi păcat. Nu?

LEAC ÎMPOTRIVA SINGURĂȚĂȚII: OMENIA

Cu o zi înainte de sfîrșitul acestui an — deci la 30 decembrie 1972 — Ecaterina Duca va împlini exact 100 de ani. Oare cum să îngrămădești o biografie lungă de un secol într-o filă, două? Desigur, limitîndu-te la informațiile esențiale.

N-a început viața comod: la 10 ani era orfană de amîndoi părinții. Noroc de profesor de muzică și directorul de școală primară Lascăr Hirjescu, care, luînd-o sub ocrotirea sa, i-a devenit părinte sufletesc. Instituțioarea Ecaterina Duca n-a uitat exemplul unui om de omenie și s-a purtat în viață la fel:

A ajutat bănește și sufletește mulți, foarte mulți copii. Le știu, la o parte din ei numele, dar dînsa m-a rugat să nu cumva să le fac publice.

A predat carte și omenie la Pogoanele Mari, la Mihăileni, la Tg. Ocna, dar mai ales la Iași, la Școala de băieți nr. 7 «Gh. Asachia».

A avut necazuri, s-a bătut cu viața, dar a fost și prețuită. Odată, cînd era să fie pe nedrept mutată, inspectorul școlar care-i cunoștea îndeaproape activitatea a amenințat că-și dă demisia și nedreptatea nu s-a mai petrecut.

A avut, cum singură apreciază, o activitate didactică, una socială și una literară. «N-am scris mult, dar cu recenzii bune». Și, adaug eu, în publicații de mare gir: în Noua revistă română, condusă de Vlahuță, în Revista educației, dar mai ales în Convorbiri literare. Răsfoiți, vă rog, numerele din februarie, martie, mai, iunie ale Convorbirilor anului 1909 și citiți «Nădejdea mea», «Gînd pribeag», «Brăduleț», «În primăvară»... Ori citiți volumul de «Poezii pentru copii», ilustrat de Petru Hirtopeanu, pe atunci și dumnealui ceva mai tînr.

Ecaterina Duca a ieșit în 1938 la pensie. Și azi?

Azi, stă la Grigore Stafidov, unul dintre elevii pe care cîndva i-a ajutat, unul din elevii care a înțeles că «doamna instituțioarea» nu trebuie lăsată singură. Face parte din familie și o socotește pe Doina nepoata sa. De fapt, îi unește o rudenie de o categorie superioară: omenia.

Azi, primește scrisori și vizite de la foștii elevi. Celor care s-au făcut tot dascăli le amintește adevărurile dumneai: «Un învățător trebuie să se facă plăcut ca să fie ascultat». Și dumneai știe să se facă plăcută.

Azi, tot n-are nevoie de ochelari; a suportat cu zîmbetul pe buze, acum un an, o operație complicată, iar după aceea a continuat și continuă să-și țină singură camera într-o curățenie sclipitoare. Are un moral de om care abia trece pragul maturității și are vervă și umor în vorbă. Cînd i-am spus că sîntem «de la o revistă ilustrată», a rîs și ne-a replicat prompt cu un calambur: «Așa-s eu: ilustră am fost și ilustră am să mor!».

Azi, citește tot enorm de mult, începînd dîmineața cu ziarele. Pentru că o interesează totul și socotește că «în capul omului trebuie să fie permanent tot universal».

Azi, scrie versuri după canoanele clasice dar cu o tematică uluitoare de «la zi». Rimele sale vorbesc despre «maistrul Vasile» ori despre cartierul de blocuri noi Dimitrie Cantemir. Ori chiar despre pensionari:

«Cît în putere au fost,

Au țesut al țării rost...»

La despărțire a ținut să ne facă cite un dar. Am avut o clipă de tensiune; ne temeam că ne va da o amintire neprețuită pentru dumneai. Dar ne-a dat cite un fir de griu și unul de busuioc și ne-a făcut o urare care ne-a tulburat:

— Să vă poarte noroc și să vă ajute să nu rămîneți singuri la bătrînețe!

RUGĂMINTEA MEA

Rugămîntea mea e simplă: citiți-mi articolul fără să uitați de asprimile iernii oamenilor.

Fără să uitați de amenințările singurătății; de amenințările cumplitelor degradări care pîndesc entitatea noastră biologică; de amenințările uitării și abandonării, de către cei încă tineri, a celor care au pășit în iarnă; de amenințările sentimentului de ieșire în afara utilului social; de amenințările...

Dar e mai bine să mă opresc, pentru că «rugămîntea mea» nu vrea să pună un accent pesimist, ci unul realist-responsabil.

Intenția mea a fost să vi-l reamintesc pe Philolous cel amar: «Cînd vei vedea pe cineva că-i bătrîn și singur, nu (mai) întreba; totul (ii) merge rău»; dar și pe Voltaire cel optimisto-malițios: «A îmbătrîni este singurul mijloc de a trăi mult».

Intenția mea a fost să li-i reamintesc — celor care străbat iarna — pe Maurois: «Arta de a îmbătrîni este arta de a apărea în fața generațiilor care vin după tine ca un sprijin și nu ca un obstacol, ca un confident și nu ca un rival»; și pe Iorga: «Bătrînețea trebuie să fie o situație morală».

Dar intenția mea a fost să le reamintesc — celor care încă-s în afara iernii — că toți vom ajunge la aceeași «antică» constatare: «Urmărindu-ne în fugă, nu demult copii, nu demult tineri, pe negîndite ne-a ajuns din urmă».

Rugămîntea mea e simplă: înțelegeți că pentru a face față iernii e nevoie de înțelepciune, dar și de înțelegere, de solidaritate între oamenii celor patru anotimpuri. Aceasta vrînd să demonstrez, să reamintesc, am căutat doar exemple luminoase. Citînd despre oamenii aleși de mine, gîndiți-vă — cu grijă — și la ceilalți.

MICROFERME ȘI MICROUZINE ȘCOLARE, VIITOARE PASIUNI...

Una dintre sarcinile principale ale școlii românești în etapa actuală este legarea tot mai strânsă a învățământului de viață, de producție. Introducerea în planul de învățământ a pregătirii tehnico-productive se înscrie pe linia acestor preocupări fundamentale. Prin aceasta, în fața școlii se ridică sarcini noi și în primul rând aceea ca încă din școala generală elevii să producă bunuri materiale, să desfășoare o activitate social-utilă.

Pentru a face cunoscut modul în care se desfășoară aceste activități la diferite școli din țară, ultimul număr din revista «Natura» — publicație a Societății de științe biologice din R.S. România — prezintă aspecte sugestive din județele Hunedoara și Ilfov. Realizările consemnate — din care spicuim doar câteva — capătă un nou relief la acest început de an școlar.

La Școala generală de zece ani Geoagiu, jud. Hunedoara, pentru apropierea elevilor de munca productivă lotul școlar denumit micro-C.A.P., cu o suprafață de 1,65 ha, a fost organizat după modelul C.A.P. din localitate, întreaga activitate fiind îndrumată de profesorii de agricultură.

Consiliul de conducere al micro-C.A.P. a fost format din elevi cu funcții bine stabilite (președinte, inginer, contabil, magazioner, trei brigadieri, șase șefi de echipe, șef de fermă zootehnică, șefi ai secțiilor anexe). Faptul că elevii cunosc rentabilitatea muncii din planul de producție și financiar și știu că participă la o activitate productivă le stimulează interesul pentru munca agricolă, le sporește simțul de răspundere, dându-le posibilitatea de a aplica creator cunoștințele teoretice și totodată le trezește dorința de a dobândi cunoștințe noi pentru a le aplica nemijlocit în producție. Organizarea pe brigăzi și echipe le dezvoltă capacitatea de a munci în colectiv, conștient, disciplinat.

Și la Școala generală de zece ani din comuna Dobra, județul Hunedoara, activitatea s-a desfășurat în cadrul unei microferme organizate pe un teren în suprafață de 2,43 ha, după modelul fermelor C.A.P. din localitate.

Foarte mulți elevi au fost în situația de a efectua unele lucrări pentru prima dată (cositul plantelor furajere, plantatul răsadurilor, prășitul unor culturi, tăiatul cocenilor de porumb și legarea lor în snopi, combaterea dăunătorilor, copilitul roșiilor ș.a.), bunele rezultate obținute contribuind la întărirea încrederii în forțele proprii.

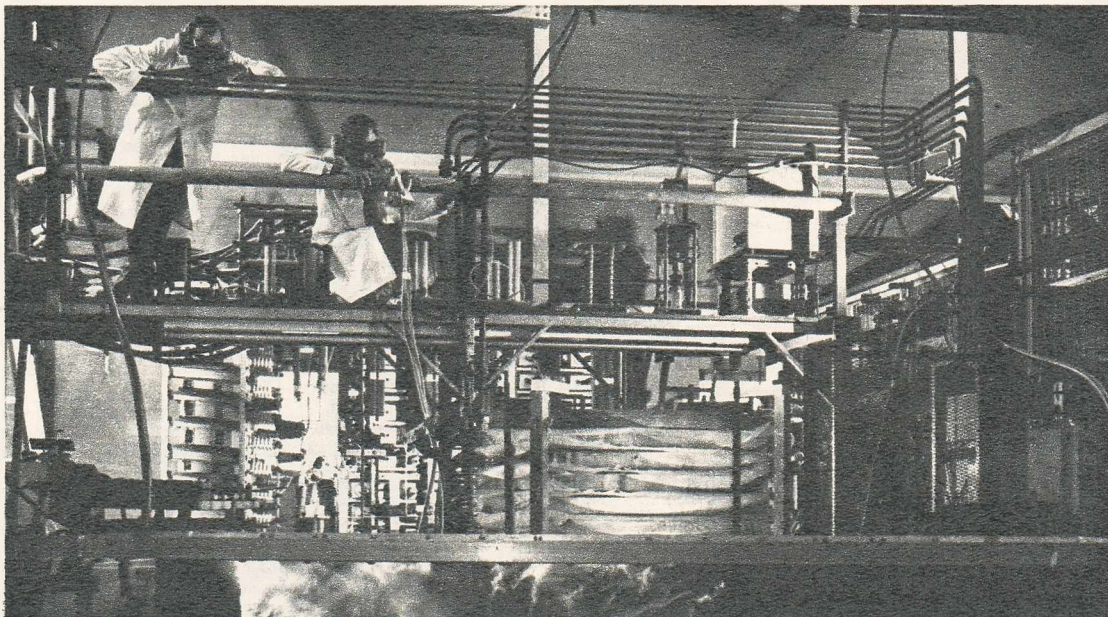
Faptul că au fost realizate și chiar depășite producțiile planificate a făcut ca mulți elevi să-și schimbe atitudinea față de munca fizică în agricultură, să nu mai privească participarea lor la muncile pe lotul microfermei numai ca o cerință din afară, ci să participe cu regularitate la aceste lucrări, atât în timpul orelor de curs, cât și în timpul lor liber. O dovadă concludentă o constituie aportul majorității elevilor în timpul vacanței de vară la lucrările agricole de la microfermă.

La Liceul de cultură generală din Urziceni, județul Ilfov, elevii au efectuat muncă productivă la C.A.P.-Urziceni și pe șantierul de ameliorații Gîrbovi-Manasia.

În urma acestor activități s-a realizat un venit de circa 40 000 lei, sumă ce a ajutat — în parte — la dotarea atelierelor școlii și a laboratorului de biologie (au fost procurate încă zece microscopice, un epidiascop, diafilme etc.).

A doua formă de activitate productivă — cea permanentă — a fost orientată îndeosebi către sectoarele industriale. Astfel, băieții din anul I și II au făcut lucrări de lăcătușărie și mecanică auto în atelierul școlii profesionale de mecanică agricolă, iar fetele au executat lucrări de croitorie, broderie, artizanat, au țesut covoare pe gherghet; anul III și-a desfășurat activitatea la fabrica de ferite (piese de radio și televizoare), iar anul IV a făcut lucrări de lăcătușărie și mecanică auto în atelierul școlii.

Acolo, printre tehnicieni și muncitori, printre aparatele și piesele «în acțiune» se nasc pasiuni, conturându-se chiar viitoarea profesiune a unor elevi. În adevăr, mulți dintre ei și-au exprimat dorința, încă de pe acum, de a reveni după absolvirea liceului și a altor școli de specializare în mijlocul colectivului Fabricii de ferite-Urziceni. Aceasta — apreciază profesorii — asigură mult sarcina integrării tineretului școlar, după absolvire, în producție.

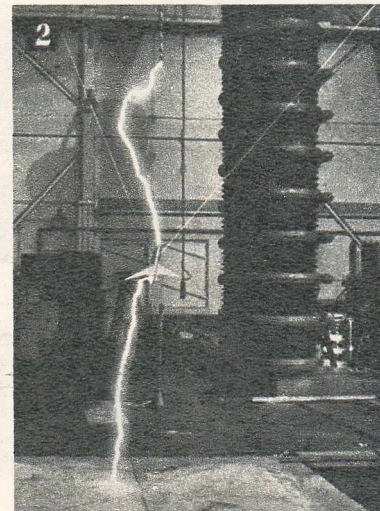

SIMPLU INCIDENT

Dacă avionul-miniatură ar fi adevărat și ați călători cu el, și dacă aparatul ar fi lovit de un trăsnet la o tensiune de 2 000 000 volți, probabil că ați fi preferat să fi luat trenul sau chiar o bicicletă. Și totuși datele statistice arată că trăsnetul nu produce pagube importante și nu dăunează în mod grav securității zborului, deși un asemenea incident neplăcut se petrece cam o dată pe an cu fiecare avion (firește, este vorba de cifre medii).

Și totuși ce se întâmplă când aparatul este «trăsnit»? Nu se cunosc bine efectele asupra componentelor nemetalice ale carcasei și nici asupra anumitor dispozitive electronice cu care sînt înzestrate aparatele moderne. Pentru a se elucida aceste probleme, la laboratorul de tensiuni înalte al Institutului de cercetări electrice din Marea Britanie, în colaborare cu laboratorul de fizică atomică din Culham, au început o serie de experiențe și studii care vor dura patru ani.

Una dintre primele experiențe le puteți observa alăturat. Din «cerul» laboratorului (foto 1) este proiectată o scintee de 2 000 000 volți asupra unui avion-miniatură (foto 2). Dacă avionul este redus la scară, în schimb toate caracteristicile trăsnetului au fost cu fidelitate reproduse. Instalația este cvasiperfectă din punct de vedere tehnic. Un singur lucru nu se poate studia pe ea: reacția pasagerilor.

MEGAWAȚII DE LA POARTA IADULUI

În Munții Calistoga, la 160 km nord de San Francisco, o privescete ciudată se oferă turistului: printre stejarii bătrîni și boschetele de manzanita țîșnesc spre cer șuvoaie de abur fierbinte (în fotografie). Și aceasta într-un acompaniament sonor care amintește de pregătirea pentru decolare a unui avion cu reacție... Tocmai zgomotul l-a făcut probabil pe descoperitorul acestor surse termale să boteze locul «Poarta Iadului». O denumire nedreaptă, căci poarta s-a dovedit a fi... un dar al cerului. În adevăr, ne aflăm aci în prezența celei mai importante concentrări de energie termală de pe glob, care, după calculele specialiștilor, poate furniza căldură și energie electrică timp de cel puțin zece mii de ani.

Compania de electricitate «Pacific Gas and Electric» a construit în această zonă patru centrale electrice și va începe construirea a încă două, fiecare de 55 megawați — cele mai mari centrale geotermice din lume. Pînă în 1980, energia captată din străfundurile solului californian va fi livrată la 14 milioane de consumatori.

HIPERTENSIUNEA ȘI ELECTRONICA

Doi cercetători suedezi, Sjöstrand și Oberg, studiază o metodă de combatere a hipertensiunii ca... un regulator electronic. Principiul acestui regulator se bazează pe «potențializarea» semnalelor care de la sinusul carotidian ajung la centrul vasomotor bulbar, care la rîndul lui poate transmite impulsurile necesare depressive la inimă și la vase. Regulatorul electronic are un dispozitiv care înregistrează bătăile inimii și transmite, prin electrozi, semnalele necesare nervilor care pornesc de la sinusul carotidian.

MICRO-TV ÎN AJUTORUL ORBILOR

La colegiul medical «Albert Einstein» din S.U.A. s-a confecționat o proteză vizuală electrocorticală, compusă dintr-o cameră de televiziune miniaturizată — avînd latura de doar 1,25 cm — care explorează, prin 4 000 «puncte», caracterele tipografice și transmite direct la creier informațiile luminoase percepute în acest mod; există proiecte ca într-un interval de 4-5 ani această cameră să fie plasată în cavitatea orbitară a unor orbi.

Întâlnirea simbolică a două evuri: bulevardul Kalinin, străjuit de corpurile masive ale noilor construcții, văzut dintr-o perspectivă dominată în prim plan de unul dintre turnurile Kremlinului.

pe străzile lumii

timpul și spațiul moscovei

de Viorica CIORBAGIU

în viteză de aproximativ patruzeci de minute. De o parte și de alta a șoselei brăzdate cu benzi largi de circulație tresărea din când în când o săgeată cu același înscris: *pered* (trecere). Clădirile erau aproape cu desăvârșire ascunse în perdeaua vegetației. Și, în sfârșit, o scurtă întoarcere la dreapta, un alt bulevard, deschis ca foile unei cărți, și am ajuns la destinație. Fusesem poțită de o tină pereche de moscoviți la inaugurarea apartamentului lor. Am trecut în revistă, cu sinceră admirație, toate detaliile, începând cu grația tapetului lavabil, ingenioasa arhitectură interioară a dulapurilor din vestibul și a spațiului camerelor de locuit; bucătăria — un laborator înzestrat cu tot felul de aparate electrice de uz casnic — putea să rețină îndelung atenția oricărei gospodine dornice să învețe cum se pot naște minuni culinare cu minimum de efort și de timp.

Odată ceaiul servit, cu dulceață de coacăze negre și felurite prăjituri, gazda noastră — Galina Mihailovna — a ținut să precizeze:

— Noi ne bucurăm, firește, abia ne-am căsătorit și avem casa noastră. Evenimentul în sine este însă foarte frecvent la Moscova. În fiecare zi își inaugurează apartamentele sute de familii...

Nina Razina, colega mea de breaslă de la Radio-Moscova, care mi-a fost deoptrivă ghid și *pered*, surprinzându-mi, probabil, anume nedumeriri în privire a precizat prompt:

— Tot în Moscova sîntem.

Într-adevăr, mi se părea că am lăsat de mult timp în urmă turnul televiziunii și obeliscul cuceritorilor spațiului cosmic. M-am uitat la ceas: mașina noastră rula

Gazetarul din mine a coroborat numai-decît această afirmație simplă cu datele păstrate în sertarul memoriei: Combinatul de construcții nr. 1 din Moscova realizează în fiecare zi o casă de locuit cu nouă etaje. Între 1971 și 1975 în capitala Uniunii Sovietice se vor construi 600 000 de apartamente, în care se vor muta două milioane de locuitori.

— Bucuria dumneavoastră este cît se poate de firească: aveți un apartament foarte frumos. Numai că... (am adăugat eu, cu ezitări, o rezervă) mi s-a părut cam departe...

— Dacă veneați cu metroul ați fi economisit aproape jumătate din timp.

Spațiul și timpul au, la Moscova, un sistem propriu de referință, care tinde să sporească în rigoare.

Cu ani în urmă, Uzina de cabluri electrice se afla departe de oraș (la 3 km). Acum se poate considera ca făcînd parte din centrul orașului. Pe un loc situat atunci la periferia Moscovei s-a ridicat și renumita Uzina de rulmenți, care și-a serbat în

Dealtfel, cultivarea armoniei dintre stilurile arhitectonice vechi și noi este o preocupare de mare actualitate a urbanistilor moscoviți. Întrucît Moscova ocupă un teritoriu urban de 87 500 ha (de la nord la sud capitala Uniunii Sovietice numără 40 km, iar de la est la vest, 30 km), extinderea ei a fost hotărîtă, pentru viitorii ani, exclusiv pe verticală și prin folosirea mai rațională a terenurilor libere din interiorul suprafeței amintite.

Oricum, distanțele sînt la Moscova cele obișnuite unei mari metropole. Dar cei peste 7 milioane de moscoviți înfruntă aceste distanțe, în principal, prin utilizarea metroului. Firește, am constatat și eu ce «economie de timp» (vorba Galinei Mihailovna) poți realiza cu metroul. Și, fără a spune un lucru nou, am încercat totodată senzații de calitate estetică în multe din așa-numitele castele de marmură, care sînt stațiile trenului subpămîntean. Date fiind avantajele verificate ale acestui mijloc de transport, planul general de dezvoltare a Moscovei prevede

în Moscova e multă forțotă. Dar e o forțotă ordonată, un mecanism nevăzut dar sigur pe sine reglează întreaga mișcare, întreaga viață a metropolei. Și asta se cheamă, neîndoiș, civilizație.

La cei 50 de ani ai săi, statul sovietic se află pe pragul unei noi etape de reîntinerire. Iar capitala sa, de peste opt secole, nu numai că nu ascunde riduri, ci strălucește de prospețime grație dragostei și neostenitei griji cu care o tratează moscoviții.

Moscova e frumoasă în toate anotimpurile, e frumoasă în lumina zilei și sub felinarele nopții. În seara dinaintea plecării mele, în acea seară de septembrie cînd a nins cu tunete și fulgere (și ziarele noastre au consemnat știrea), mi-am luat rămas bun de la Piața Roșie, care nici sub fulgii zburătăciți nu-și estompa farmecul. În odaia mea de la hotelul «Rossia» ascultam ceasul cîntat al Kremlinului. Pe un pliant de pe măsută am citit, în acea ultimă seară la Moscova, că inima orașului este Kremlinul. Și ar fi o greșeală de

mapamond '72

de Ioan GRIGORESCU

cîmpul lui marte

Era o noapte fără noapte la Leningrad, cu stele palide pe un cer azuriu, cînd am descoperit, din întîmplare, rătăcind în nesomn prin farmecul nopții albe, o constelație de candelă pe pămînt. Ajunsesem pe Cîmpul lui Marte, în leagănul unei oștiri proletare adormite. La zenit pălea Uranus, turnul auriu al fortăreței Petropavlovsk se topea în aer ca o stalagmită de gheață străjuind o Nevă de plumb care își cara năvalnic apele vineții către Golful Finic. Nu eram pregătit pentru un ceas al evocărilor, deși orașul nu respira decît reculegere și evocare. Grilajele de fier forjat ale palatelor trafoură grădini înflorite, Călărețul de aramă se avînta către un cer lipsit de întuneric, Aurora se legăna încet în ancoră cu tunurile îndreptate spre Zimnii Dvoret, izr cizmele urieștii ale lui Petru cel Mare așteptau de trei sute de ani dimineața cînd să fie din nou încălțate. Orașul dormea îmbătat de mîlîni și liliac, cite un tramvai nocturn trecea zăngănindu-și fierăria, puținii trecători ai aceluia ceas de după miez de noapte sedefeau aveau mersul spectral, fantomatic, ca și cînd ar fi pășit într-o catedrală pe lîngă somnul unei orgi amuțite. Cîțiva pescari cărau dimineața în virful undițelor lor legănate pe umeri, podurile de peste fluviu își desfăcuseră brațele lăsînd trecerea liberă vaselor care alunecau într-o defilare mută, fluturîndu-și rufelee întinse la uscat pe frînghiile legate între babord și tribord. La Smolnii ardea lumina în camera lui Lenin, iar prin ferestrele Ermitajului străluceau palid ramele auriu ale tablourilor vechi. Brațul unui om turnat în bronz pe capota unui car blindat oprit în fața Gării finlandeze arăta cu fermitate o direcție undeva înainte, iar aici, pe Cîmpul lui Marte, tremurau mărunț luminile morților...

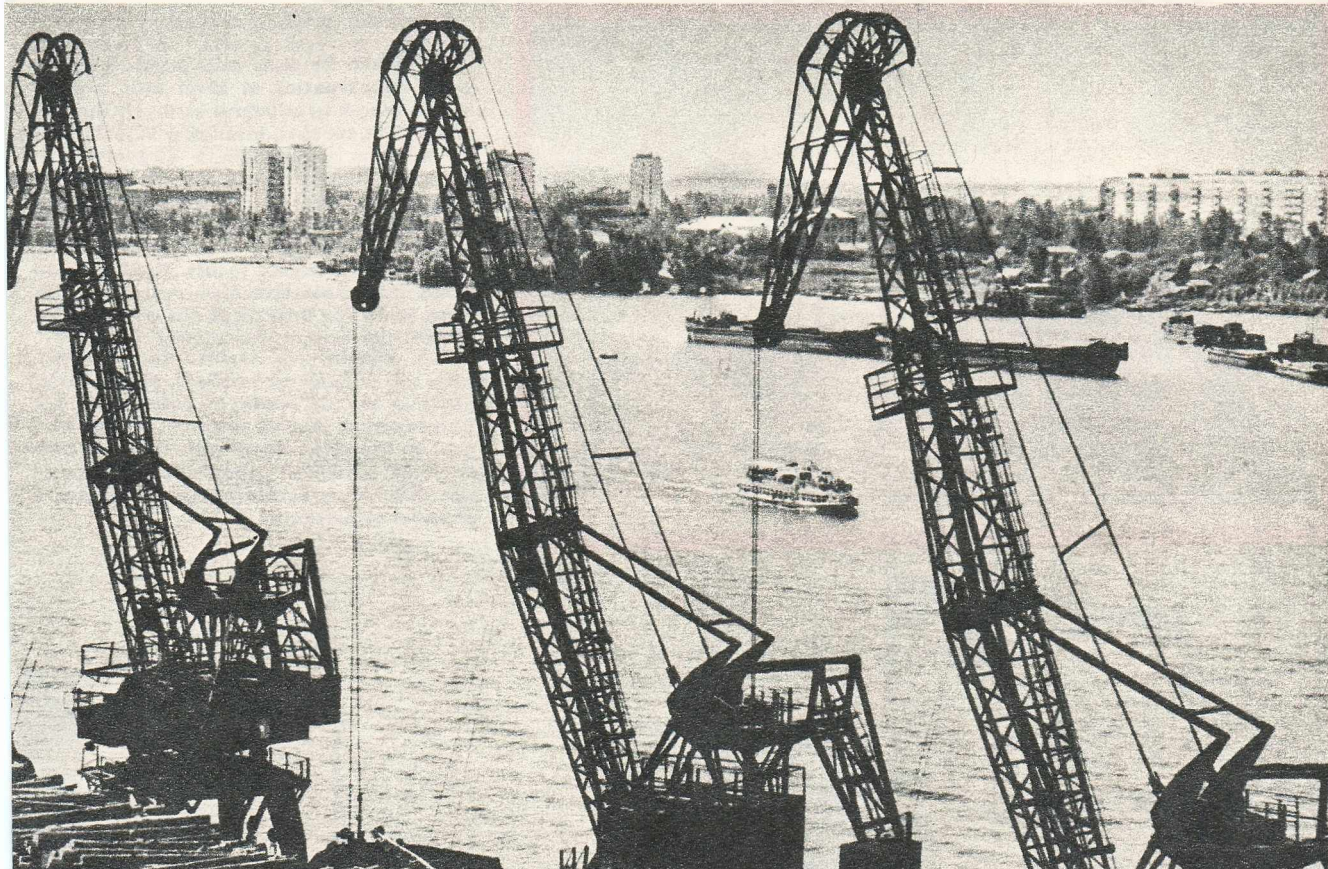
Sub lespezi de granit, cu auriul stelelor în cinci colțuri spălat de ploile anilor, dormeau morții lui 7 Noiembrie, soldații în salopetă ai Petrogradului revoluționar, și epitelele recunoștinței le vegheau patetic somnul. Nu i-am numărat, nu știu cîți au fost, dar noaptea aceea fără de noapte pe Cîmpul lui Marte, în mijlocul unui oraș adormit, respira numai pace și tihnă. Ce noapte teribilă i-a strîns pe toți aici, cît de fierbinte a fost țărîna care i-a acoperit, că florile mereu proaspete pe lespezile de granit n-au apucat să vestejească; ce nescocate lacrimile mamelor și logodnicelor care peste ani au devenit bunici și străbunici, că uitarea nu s-a putut așterne... Dorm sub țărîna Cîmpului lui Marte asaltatorii Palatului de iarnă, ostenii celor zece zile care au zguduit lumea, metalurgistii Putilovului, marinarii roșii ai Kronstadtului, Gavroșii slobodelor rusești de la periferiile Petrogradului, soldații cu cartuşierele încrucisate pe piept, cu grenadele legate ciorchine la brîu, cu puștile mereu frecate și unse pentru ceasul marii preluări.

Era o noapte fără noapte la Leningrad cînd, rătăcind în nesomn sub vraja unui ceas de îndepărtată aură boreală, o neașteptată întîlnire m-a făcut să mă întorc cu gîndul la imaginile sugerate de filme și cărți din cea mai lungă noapte a anului 1917. Au trecut 55 de ani de atunci, o jumătate de veac și o jumătate de deceniu, mulți dintre cei care i-au plîns pe eroii de sub Cîmpul lui Marte, ca frați și surori, ca părinți sau copii, s-au dus și ei în neființă, dar flacăra veșnică de la căpătîiul morților nu s-a stins niciodată și florile n-au lipsit de pe mormintele lor nici în cele mai crîncene ierni. Numele acestui oraș a fost scris cu lespezile mormintelor frățești din Cîmpul lui Marte și nimic nu îl va putea șterge vreodată, căci nu moartea sălășluiește aici, ci nemurirea.

Era o noapte fără noapte la Leningrad, îndrăgostii treceau îmbrățișați, vrăjii de farmecul îndepărtatei aurore boreale, Uranus se stîngea încet pe un cer udat cu fața spre soarele al cărui asfințit se contopea cu răsăritul. Neva spăla ancora Aurorei pe ale cărei tunuri se zbuguiiau îmbătați de lumină porumbelii Nordului. Iar lespezile de granit glăsuiau legăminte sacre și jurăminte de neuitare: «Voi ce-ați căzut aici, copii ai Revoluției, de-a pururi vii rămîne-veți în inimile noastre... Voi ce-ați adus pe pămînt zorii unei lumi noi, trăi-veți veșnic alături de cei ce vă vor continua opera...»

O altă noapte i-a adus aici, o noapte cu ger, luminată doar de exploziile obuzelor, o teribilă, o unică și nerepetată noapte, și au căzut pentru ca ziua oamenilor să fie mai plină de lumină.

Uranus se stîngea la zenit și orașul se trezea încet de sub vraja nopții albe.

Macaralele portului fluvial de nord al Moscovei, situat pe un canal lung de 128 kilometri, sînt în continuă și neobosită activitate. Sosesc aici măruri din cele mai diferite regiuni ale Uniunii Sovietice și sînt încărcate, la rîndul lor, produsele puternicei industriei moscovite.

acest an jubileu. Un jubileu de o remarcabilă măreție, conferită de viguroasa maturitate a producției sale moderne. Uzina de rulmenți nr. 1 este cu totul altfel încadrată din punct de vedere urbanistic față de începuturile sale. Și cite alte asemenea argumente ale modificării distanțelor se mai pot da!

Și totuși se afirmă — pe drept — că Moscova nu are astăzi periferie. Și este de înțeles pentru ce, după ce te-ai familiarizat cu arterele sale ample, care însoțesc fiecare nou cartier urban. «Prospekt» este sinonim cu un mare bulevard — o rază din steaua care constituie schema tradițională circulației moscovite.

Conform aceluiași principiu au fost concepute și realizate magistralele Lenin și Kutuzov, iar mai recent, bulevardul Kalinin. În noul plan general de dezvoltare a Moscovei (prevăzut pînă la sfîrșitul secolului) figurează și magistrala Novokirovsk, care va uni în următorii ani centrul capitalei cu zonele sale din nord-est. Trasarea acestei magistrale solicită o măiestrie deosebită din partea proiectanților, deoarece noua cale (de 2,5 km) va traversa amplasamentul a circa 100 de construcții — monumente arhitectonice și istorice.

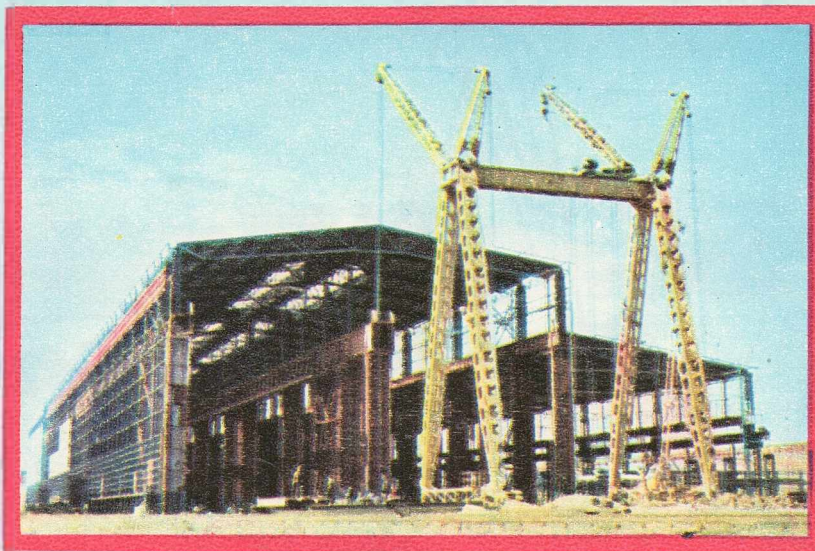
De două ori frumusețe la Institutul de cosmetică de pe bulevardul Kalinin: cea exterioară a construcției și cea pentru care oficiază în interior specialiști în chirurgie estetică, dermato-cosmetologi și medici de alte 18 diverse specialități.

ca liniile metroului să însumeze, pînă în 1975, 170 de kilometri; din cel mai îndepărtat colț al orașului pînă în centrul său istoric nici o călătorie nu va dura mai mult de jumătate de oră.

Am întîlnit la Tallinn un tînăr șofer de taxi care mi-a mărturisit cu jenă că n-a fost niciodată la Moscova pentru că se teme să nu se rătăcească în virtejul circulației — de o intensitate despre care auzise că ar fi cu totul neobișnuită. Da, e adevărat,

neiertat ca cineva să-și inchipuie că asta este o simplă metaforă de uz turistic. Arhitecții Moscovei au întreprins un întreg șir de măsuri pentru conservarea și punerea în valoare a acestei inimi nemuritoare. Tot ce ține de trecutul Moscovei — inclusiv dulcele păduri de mesteacăn alb, care alcătuiesc brîul de oxigen al orașului — este tratat cu stimă și atenție în planurile de perspectivă ale capitalei sovietice, ale reconstrucției centrului său.

Tîrgoviște, oraș cu rezonanță în multi-seculara noastră istorie, a încetat de mult să mai fie doar mica așezare de regiune subcarpatică al cărei unic orgoliu era un trecut cu adevărat strălucit, ilustrat prin câteva turnuri, biserici și ziduri.

Platforma industrială a Tîrgoviștei — iată o realitate recentă dar nu mai puțin dinamică, generatoare de transformări profunde în viața orașului, a locuitorilor săi.

Șantierul este de o amploare cum n-au mai cunoscut aceste locuri. Rînd pe rînd prind viață obiective economice de prim rang, ce nu vor întîrzia să dea cu totul alte dimensiuni economice acestor locuri.

Iată imagini ale Uzinei de strunguri, care a și început să producă, ale oțelăriei, aflate în avansat stadiu de construcție, ale Romlux-ului, fabrică unde se produc corpuri de iluminat. Peste tot, ritmurile construcției socialiste cunosc indici înalți, ce vor determina accelerata modernizare a orașului și județului.

NOILE CTITORI ALE TÎRGOVIȘTEI

ALMANAHUL FLACĂRA '73 A APĂRUT ALMANAHUL FLACĂRA '73 SE VA EPUIZA CURÎND

fiindcă în cele 384 de pagini bogat ilustrate, color și alb-negru, ale ALMANAHULUI FLACĂRA '73 găsiți — așa cum ați găsit întotdeauna — mai multe cărți bune într-una singură foarte bună.

Spicuim din sumarul bogat și variat al ALMANAHULUI FLACĂRA '73:

— REPORTAJE, DOCUMENTARE:

- O definiție pentru 1972
- Un pătrar de veac închinat înfloririi republicii
 - Poduri de ape
 - Automobilul, înger sau demon?
 - Plaiuri și chipuri românești acum un veac și jumătate
- Telefonul nostru cel de toate zilele
- Secolul 20 văzut de bunicii noștri
- Secvențe filatelice cu astronautii lumii
 - Galeria animalelor celebre
 - Ce bem, cînd bem, cum bem?
 - Noua alchimie a alimentației
- Învățămîntul ingineresc în România
 - Telepatia fără mistere
- Spionaj: Operațiunea «Torța» și «Dora» transmite...

— LITERATURĂ:

Pagini remarcabile din scrisul lui Eugen Barbu, Aurel Baranga, Vlaicu Bârna, Mircea Horia Simionescu, Octav Pancu-Iași, Arnold Hauser, Al.I. Ștefănescu, Maria Arsene, Maria-Luiza Cristescu, Viorica Ciorbăgiu, Eugenia Tudor Anton, C. Vișan, precum și din literatura universală: Saul Bellow, J. Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway.

— ARTĂ:

- Bogat ilustrate, variate pagini de cinema cu vedete iubite de azi, de ieri
 - Să-i cunoaștem și așa... pe cei mai îndrăgiți dintre actorii noștri de teatru
 - Memoria colecțiilor de artă — cu splendide reproduceri color
- SPORT ● VARIETĂȚI
- MODĂ ● COSMETICĂ
- UMOR
- 12 CAREURI DE CUVINTE ÎNCRUCIȘATE
- RECLAME UTILE

A APĂRUT ALMANAHUL FLACĂRA '73

GRĂBIȚI-VĂ SĂ VI-L PROCURĂȚI
CÎT ÎL MAI GĂSIȚI
ÎN CHIOȘCURI

Prețul, lei 16

de Victor BĂNCIULESCU

elipsa absurdului?

Într-unul din tablourile de epocă ale lui Toulouse-Lautrec poate fi văzută silueta unui tânăr cu barbă contemplând pista proaspătului velodrom creat pe malurile Senei. Tânărul de atunci nu era altul decât scriitorul de mai târziu Tristan Bernard. Cine aplaudă astăzi performanța uluitoare a lui Eddy Merckx, trebuie să-și amintească de maestrul ironiei, pentru că doar spiritul său inventiv putea duce la născocirea care uimește acum lumea: recordul orei.

Firește că optica poate fi diversă. Să pui un om să se învârtă pe o nesfârșită pe ovalul unui velodrom, pornit la vânătoare după un vînat invizibil (care poartă numele de record), ar putea părea un soi de pervertire a sportului. În felul acesta, goana solitară pe o podea de lemn infinită se transferă pe o elipsă a absurdului.

Nici n-a trecut bine o săptămînă de cînd colegul de coloană Gicu Epuran vă vorbea despre alpiniști ca despre «cuceritorii inutilului». De ce să te cațeri pe pereții verticali pînă în vîrfurile stîncii, cînd pînă acolo duce și o potecă lină de munte? De ce să ne vîrsăm plămîinii rotind miraculoasa roată dințată, cînd avem mașini la dispoziție?

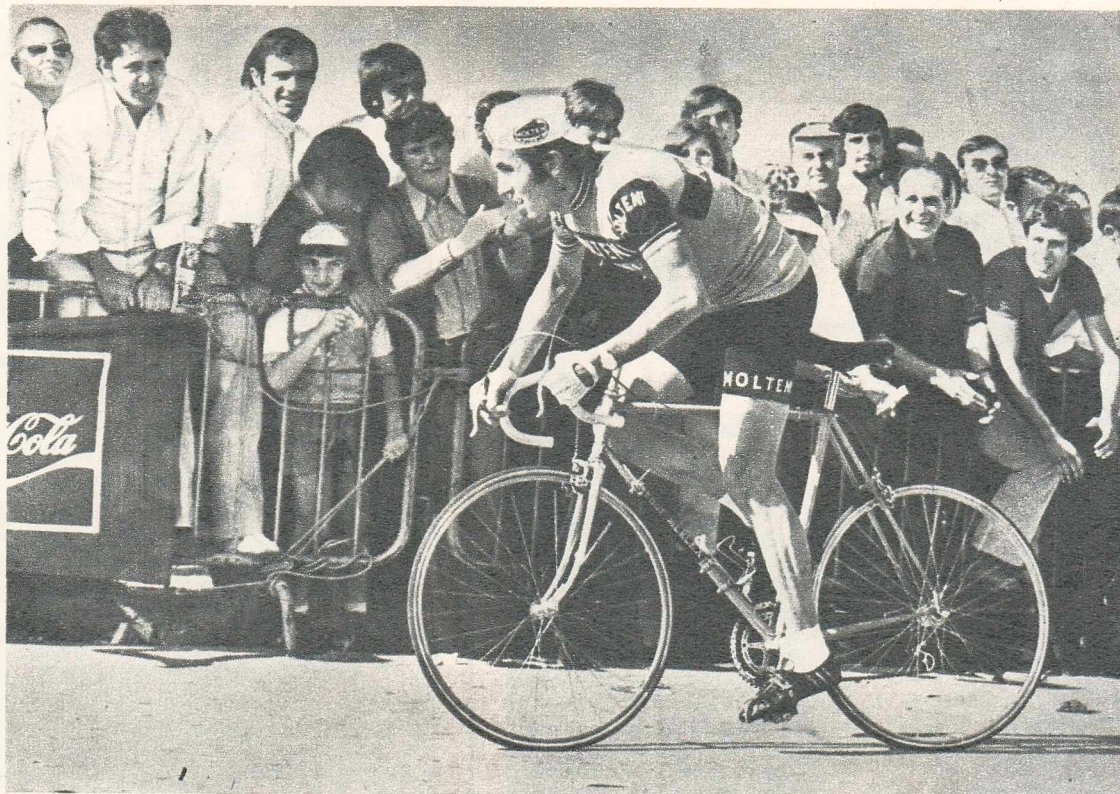
Bicicleta este ultimul instrument de viteză pus în mișcare prin puterile omului. Dealtfel, instrumentul acesta a devenit tipic pentru măsurarea efortului fizic, în ipostaza de ergometru — aparat găsit în orice laborator cu destinație sportivă. Așadar, folosind bicicleta, omul vrea să-și dovedească vitalitatea, capacitatea nelimitată. Parcurgînd aproape 50 km într-o oră, Eddy Merckx întrece pedalînd pe cel mai rezistent alergător pedestru al lumii de două ori și jumătate. Astfel, Merckx însuși săvîrșește cel mai athletic efort al ciclismului.

Recordul orei e o țintă a ambiției omenești. Recordul orei e un spectacol la care orgoliul lumii se simte părtaș. Dacă n-ar fi așa, Merckx s-ar fi putut mulțumi să-și realizeze performanța extraordinară nu sub tirul camerelor de luat vederi care au împînzit velodromul olimpic de la Mexico, ci în intimitatea căminului său, pe un home-trainer.

Recordul orei este și un test științific. Cercetători ai institutului din Malvaux s-au minunat de rapida capacitate de recuperare după efort a campionului ciclist. După o jumătate de oră de pedalat (într-un ritm de 102–104 pași pe minut), pulsul lui Merckx scade — după un singur minut de odihnă — de la 150 de bătăi la 93 pe minut.

Cît de simplu ni se pare să enunțăm doar cifrele: în 3 600 de secunde un om pe bicicletă parcurge 49 km și 408,68 m. Dar recordul orei reprezintă și ceasul cel mai greu din viața unui anumit om. Înainte de tentativa lui Merckx, altă vedetă ciclistă, acum ziaristul Jacques Anquetil, pronostica, sceptic, un eșec, zicînd: «Eddy va suferi». La care Merckx a răspuns: «Suferința e meseria mea!». Acceptarea unui chin voluntar, care nu aduce decît o efemeră glorie, onorează pe un profesionist obișnuit să alerge doar pentru premii.

Opțiunea pentru trudă, deci pentru suferință, opțiunea pentru ambiție, deci pentru muncă, nu are, firește, nici o legătură cu evoluția unora dintre fotbaliștii români în recenta partidă cu echipa Albaniei. Unei formații modeste, caracterizată tocmai prin puterea ei de dăruire colectivă, echipa română i-a opus floricele de stil și — în fazele ofensive — un joc lăsat mai curînd la voia hazardului. Din rațiuni tipice industriei spectacolului sînt preferați jucători cu faimă (subțirică, neconfirmată), în locul celor cu hărnicia în sine. Și unde? Tocmai în sport, acolo unde valoarea se măsoară în recorduri, performanțe, palmares, clasamente...

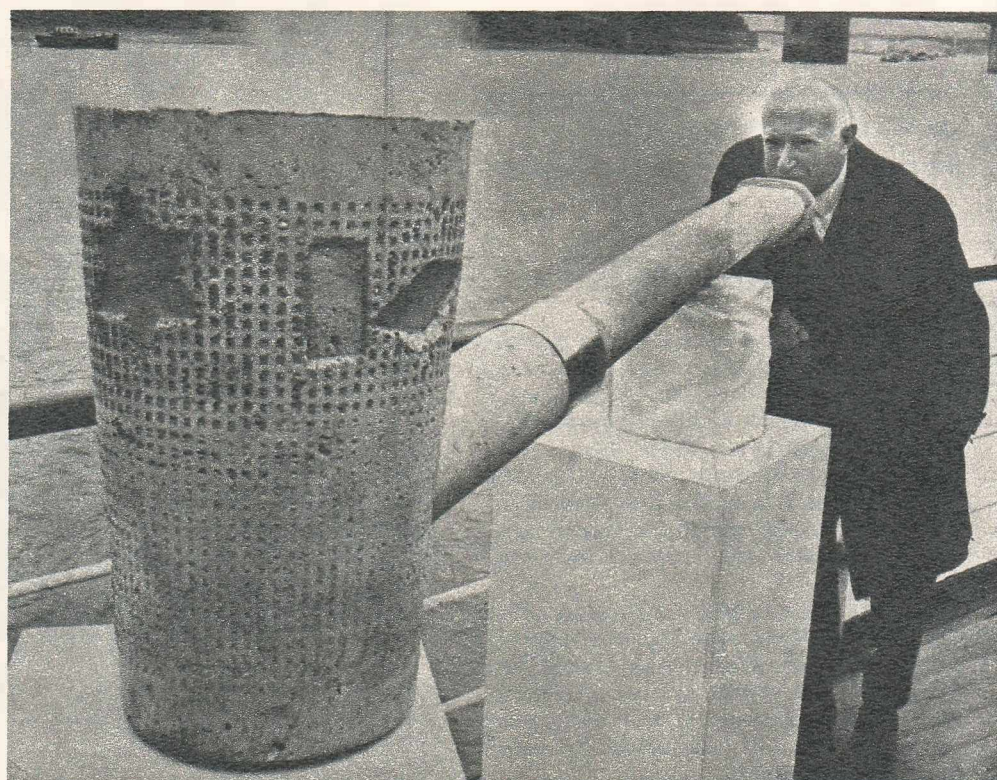

Marele și ambițios Merckx s-a ținut de cuvînt, îmbogățindu-și palmaresul cu «recordul orei».

A căzut cortina și peste ultima întîlnire internațională oficială — din acest sezon — a echipei noastre reprezentative. Din păcate, jocul prestat de selecționați n-a mulțumit, în ciuda scorului de 2-0 cu care au întrecut echipa Albaniei. Echipa națională și conducătorului ei Angelo Niculescu li se reproșează aceleași lipsuri, mai de mult semnalate, care din păcate dăinuie. Nu-i mai puțin adevărat că echipa a fost vitregită de cîțiva titulari și că prin victoria asupra Albaniei reprezentativa noastră își menține șansele în lupta pentru calificarea în turneul final al Campionatului mondial. Dar în primăvară întîlnirile ce le avem de susținut se anunță deosebit de dificile. Pînă atunci se cer măsuri energice și utile pentru remedierea grabnică a lipsurilor semnalate. În fotografiile noastre, două aspecte din timpul meciului susținut duminică trecută.

DISTRAȚI-VĂ! (DACĂ PUTEȚI...)

În combaterea splenului (boala celor ce se plictisesc fiindcă nu muncesc) se propun soluții fel de fel, al căror numitor comun e ridicolul împins până la grotesc. De cele mai multe ori însă leacul contra plictiselii ascunde niscăi interese comerciale. Ca «Festivalul fumătorilor de pipă», de pildă, organizat de un trust britanic al industriei tutunului. Lordul Shinwell a fost proclamat regele pipagiilor și i s-a oferit această pipă-gigant din care distinsul aristocrat poate puffa timp de două săptămâni încontinuu.

GHICI UNDE SÎNT ?

S-a jucat de-a v-ași ascunselea. Așa cum milioane de copii de pe întregul mapamond se joacă din vremuri imprecise. La cei doi anișori ai ei, Ulrika Ivarsson din Norrköping, Suedia, a dovedit, în găsirea unei ascunzături, o imaginație care-i putea fi fatală. Ulrika era convinsă că dacă o să intre în bidonul cu lapte din bucătărie nimeni, dar nimeni, n-o să mai dea de ea. Și a intrat în bidon. Dar de ieșit n-a mai ieșit decât cu ajutorul șoferului ambulanței, chemată în ajutor, și care s-a dovedit la fel de imaginativ ca și micuța, născocind o foarfecă specială cu care a tăiat ascunzătoarea și din care micuța a ieșit, un pic speriată și cu o strașnică lecție de viață (foto 1). Iată-l și pe salvator — șoferul Björn Lind, cu ceea ce a mai rămas din bietul bidon... (foto 2).

FOTOREPORTERUL

Un desen vechi de aproape șapte decenii. În el găsim doi oameni deosebiți: un campion mondial la călărie și un reporter fotograf. Campionul este căpitanul Moruzi. Face turul de onoare al hipodromului Băneasa, după ce a terminat, învingător, marea cursă de călărie-viteză pe o distanță de 52 km, cu media orară de 24,5 km — record mondial pentru vremea aceea. Era în ziua de 5 mai 1904. Printre admiratori — elegantele vremii, în maxi-maxi-jupe la modă atunci. Pe reporterul fotograf îl vedem în prim plan; a prins instantaneul dorit și pleacă acum spre laborator să dezvolteze placa. Este și el un om deosebit, dar anonim. Face parte dintre puținii reporteri fotografi apăruiți la noi la începutul secolului, cu aparate fără trepied, cu declanșator «rapid» care, uneori, lucra chiar și cu... un sfert de secundă. Poate că dumnealui este chiar primul reporter fotograf instantaneist de la noi, pentru că până în anul 1904 revistele și ziarele n-au prea publicat fotografii altele decât: «Atențiune! Nu mișcați! Privirea la mine! Zîmbiți vă rog!».

TIMPUL E BANI

În trenul de seară care face legătura dintre Copenhaga și Elsinore, unde se află castelul lui Hamlet, s-au amenajat câteva compartimente speciale în care pasagerii care doresc pot lua, pe tot timpul parcurșului, lecții de engleză, germană sau franceză. Cursurile au fost organizate de direcția căilor ferate daneze în cooperare cu corpul didactic al unei școli serale.

INCREDIBIL ?

Fobia pentru apă a cimpanzeilor părea un lucru dovedit odată pentru totdeauna. Și iată-l pe dumnealui, cimpanzeul misterios botezat C.J., aruncind peste bord ceea ce părea lege. Remorcat de delfului Donny, C.J. s-a apucat nici mai mult, nici mai puțin decât să facă schi pe apă. Prezentată sub titluri ca «Incredibil!», «De nelncipuit», «În disprețul legilor naturii» etc., etc., știrea a fost difuzată la loc de onoare în presa americană, fiind însoțită de această fotografie document. Lucrurile s-au petrecut, bineînțeles, la Oceanariul de la San Diego, California.

RECORD ABSOLUT

La 5 aprilie, în regiunea lacului Ciad a fost prins un taur viețuind în sălbăticie și care prin dimensiunile sale reprezintă un record mondial absolut: greutatea 900 kilograme, deschiderea maximă între coarne 1,17 metri. În fotografie, capul împăiat al unicatului între cei doi eroi: domnul René Resibois (stînga), care l-a vînat, și domnul M. Lyon (dreapta), specialistul taxidermist care l-a împăiat.

cititori căt-re cititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse = D; automobilism = A; cinema = C; enigmatică = E; filatelie = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = M; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V.

Doresc să corespundez următorii cititori:

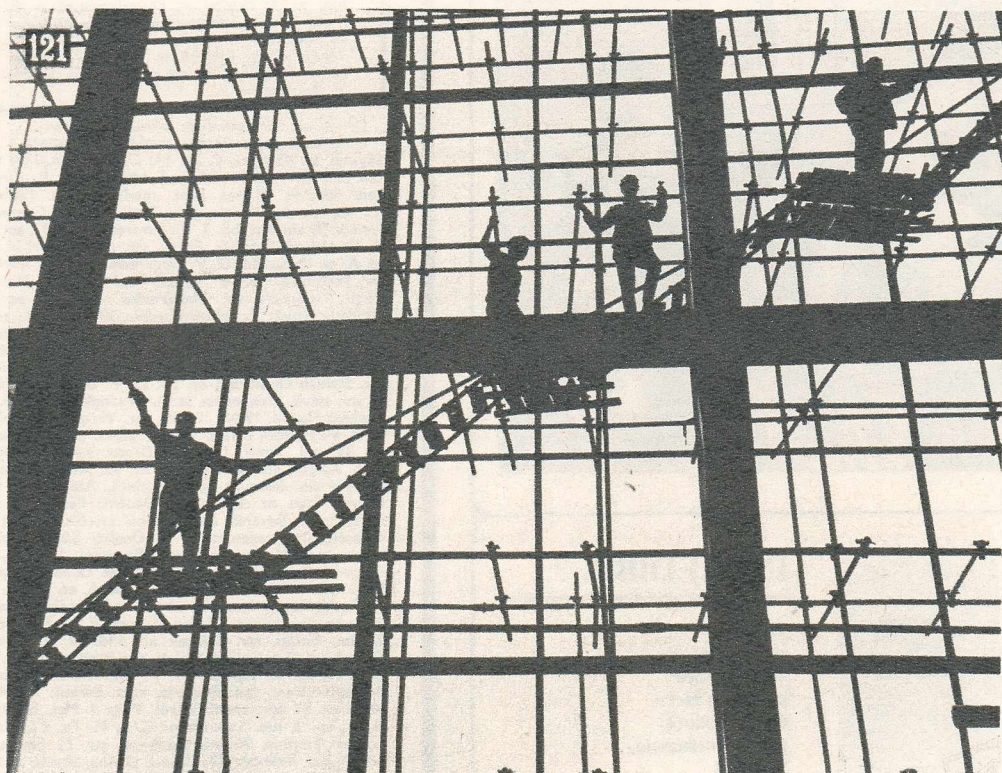
Gruescu Eugenia, 23 ani, chimistă, Timișoara, Calea Șagului, bl. 43 A, sc. C, ap. 11: D, V; Herța Gigi, Vulcan, str. Crivida nr. 19, jud. Hunedoara: P; Cimponeanu Nicolae, 24 ani, asist. medical, com. Paniova, nr. 68, of. p. Ghizela, jud. Timiș: P, V; Chiriaciuc Violeta, 20 ani, lași, bd. T. Vladimirescu, bl. 103, ap. 16: D, V; Hristea Gabriela, Bacău, str. Aviatorilor, bl. 33, sc. A, et. III, ap. 14: D, V; Ungureanu Eugenia, Roman, str. Ștefan cel Mare nr. 6, jud. Neamț: D, V; Nicoră Virgil, Timișoara, str. Makarenko nr. 9, ag. poștă Ghiroda Nouă: V; Feraru Eugenia, 27 ani, prof., com. Sălcile, jud. Prahova: arcă, turism, L; Ionescu Maria-Magdalena, 22 ani, stud., lași, Șos. Națională nr. 118 A: D, Fa, V; Gidei Anișoara, 22 ani, educatoare, Birlad, str. Sterian Dumbravă nr. 39: D, V; Gircichian Gilda, 16 ani, elevă, Alexandria, str. I. Creangă nr. 125: D, V; Badarac Florica, 19 ani, Brăila, str. Vidin nr. 46, of. p. 9: P, V; Hrițcan Elvira, 17 ani, elevă, com. Criciova, nr. 31, jud. Timiș: L, P, T; Dragu Aureliana, elevă, com. Agiea, str. Sanatoriului nr. 62, jud. Constanța: D; Macruhi Geanina, 16 ani, elevă, Alexandria, str. Grivița roșie nr. 114: L, P; Dădălu Teodor, 17 ani, Drăbeta-Tr. Severin, str. Decabal nr. 60: politică internațională, matematică, V; Onofrei Silvia, învățătoare, com. M. Eminescu, jud. Botoșani: L, P, Fa, V; Dragomir Gicu, 23 ani, controlor de calitate, Oțelu-Roșu, str. V.I. Lenin nr. 13, bl. L, sc. A, et. III, ap. 14: D, Fa, V; Rassen Mariana, 22 ani, soră medicală, Babadag, str. Fagului nr. 22, jud. Tulcea: P, V; Ene Mihai, 22 ani, Galați, str. Școlii nr. 146: D, V; Tănase Gherghina, 17 ani, elevă, Galați, str. Partizanilor nr. 21, bl. C 19, ap. 43, Țigla I: D, V; Filip Ani, 22 ani, com. Boldești-Scăeni, jud. Prahova, cart. Scăeni: P; Micle Veronica, 17 ani, elevă, Carei, Piața 1 Mai, bl. 3/28, sc. A, ap. 2, jud. Satu-Mare: C, L, M, Fa, V; Casetti Adriana Virginia, 20 ani, Odobesti, str. M. Eminescu nr. 10, jud. Vrancea: D; Chiriac Dorina, 20 ani, Galați, str. Unirii nr. 113: L; Cojocaru Constantin, 18 ani, elev, com. Segarcea, str. Toporași, nr. 23, jud. Dolj: V; Manolescu Felix, 22 ani, stud., Manolescu Simon, 26 ani, ing., și Manolescu Madeline, 18 ani, elevă, Turnu-Măgurele, str. Abator nr. 16: D, V; Ghițoiu Livia, 16 ani, Caransebeș, str. Racoviței, bl. 1, sc. C, et. III, ap. 15: M, P; Bocu Theodor Iulius, tehn. chimist, lași, str. Mizil nr. 8, sc. A, et. IV, ap. 97: chimie, M, P, S, V; Scutaru Geta, 18 ani, elevă, com. Horodnic de Jos, jud. Suceava: D, Fa, V; Cărdrescu Valentin, 22 ani, electrician, com. Tanacu, jud. Vaslui: S, P, V; Grigoraș Antoneta, 20 ani, învățătoare, com. Todirești, sat Drăgești, jud. Vaslui: P, Fa, V; Dumitriu Costel, 18 ani, elev, Brăila, str. Alexe Andrei nr. 35: M, S, V; Iuhas Elisabeta, 18 ani, elevă, Oradea, str. Grădinarilor nr. 66, bl. X 7, sc. B, ap. 23: D, V; Nicolae V. Marin, 21 ani, electrician, com. Sărulești, sat Săndulița, jud. Ilfov: D; Savin Georgeta, 17 ani, elevă, Bacău, cart. Cornișă, bl. 27, sc. C, ap. 14: P, T, V; Drăgulin Eugen, 21 ani, ospătar, com. Ceptura, sat Șoimescu, jud. Prahova: P, V; Zaharia Petre, 17 ani, elev, București, sect. 3, str. 19 Noiembrie nr. 52: P, V; Vicol Carolina, 21 ani, economist-contabil, Galați, str. Traian nr. 232: M, S, Te, O.Z.N.; Crăciun Doina, 17 ani, frizer, com. Cernateaz, nr. 170, jud. Timiș: Ft, Fa, schimb de reviste; Vidrașcu Maria, 20 ani, com. Străoana, nr. 321, jud. Vrancea: D, V; Munteanu Cornelia, 18 ani, elevă, com. Șivița, jud. Galați: P, Fa, V; Friedmann Ioan, 18 ani, elev, Timișoara, bd. 6 Martie nr. 26: D; Dumitru Viorela, 23 ani, com. Albești, jud. Prahova: D, V; Cirstea Mirela, 18 ani, și Crețu Maria, 17 ani, Timișoara, str. Mangalia nr. 31 A: D, V; Moisoiu Aurelia, contabil, com. Bordei-Verde, jud. Brăila: V; Vanica Ilie, 19 ani, electrician, Tg. Cărbunestii, Aleea Tranșafirilor, bl. H, sc. 1, et. II, ap. 8, jud. Gorj: D; Mailat Tavi, Lipova, str. Oborului, bl. D1, et. IV, jud. Arad: P, Ft, V; Costin Tatiana, 20 ani, com. Roznov, jud. Neamț: C, L, P, V; Cîmpeanu I., 34 ani, controlor, București, post-restant, of. p. 4: P, V; Băbiu Vasile, 23 ani, radiofonist, Galați, str. Pieței nr. 10: D, V; Gostin Nicolae, 16 ani, București, str. Nițu Vasile nr. 28, bl. 36, et. VII, ap. 29: arcă plastică, M, P, S; Istrae Ion, 21 ani, operator-chimist, Galați, str. Traian nr. 434: P, T; Grecu Constantin Vasile, 22 ani, tehnician, Drăbeta-Tr. Severin, str. Veteranilor nr. 20: D, V; Ardeleanu Dan, 19 ani, București, sect. 3, bd. Republicii nr. 69: D; Baroș Aurel, 18 ani, elev, București, sect. 5, bd. Metalurgiei nr. 27, bl. A 18, et. V, ap. 24, cart. Bercești: M, P, T; Radu Florea, 23 ani, tehnician, com. Căteasca, sat Pojești, jud. Argeș: economie politică, geografie, energetică, T, V; Stănescu Silvia, 22 ani, Pitești, cart. Trivale, bl. 58, sc. C, ap. 15: L, M, S; Dermendjin Iosif, 18 ani, elev, com. Vinga, nr. 830, jud. Arad: V; Draxler Terezia, 20 ani, Arad, str. Virful cu Dor nr. 9, et. I, ap. 9: P; Suciu Viorel, 23 ani, rectifcător, Cluj, bd. Dr. P. Groza nr. 17, ap. 2: Lb, L, P, T, Fa, V; Cheșu Viorela, 19 ani, muncitoare, Tg. Mureș, cart. Ady-Endre, bl. 20, et. IV, ap. 67: P, Fa, V; Cirjan Gheorghe, 18 ani, sat Conduratu, jud. Prahova: D; Botezatu Nini, Moinești, str. T. Vladimirescu nr. 321, jud. Bacău: M, P, S, Te, V; Grigore Rodica, 18 ani, cantăragiu, Lugoj, str. Bucegi nr. 15: D, Fa, V; Daniș Elena, 16 ani, elevă, Cimpulung, str. Pictor Grigorescu, bl. H, et. I, ap. 8, jud. Argeș: Lb, C, M, Fa; Dospinoiu Gabriela, 17 ani, elevă, Oradea, str. Iza nr. 17, bl. 55, sc. B, ap. 23: D, V; Popa Gheorghe, com. Mănăștur, nr. 196, jud. Timiș: C, M, P, Te; Tudose Anișoara, 21 ani, stud., com. Mărginenii de Jos, jud. Prahova: V; Mihăileanu Gică, Brașov, str. Infrățirii nr. 2, bl. 2, et. II, ap. 67: D, V.

F Nr. 45(909)

CUPON DE PARTICIPARE
CITITORI CĂTRE CITITORI

concursul nostru

cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

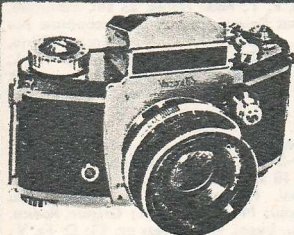
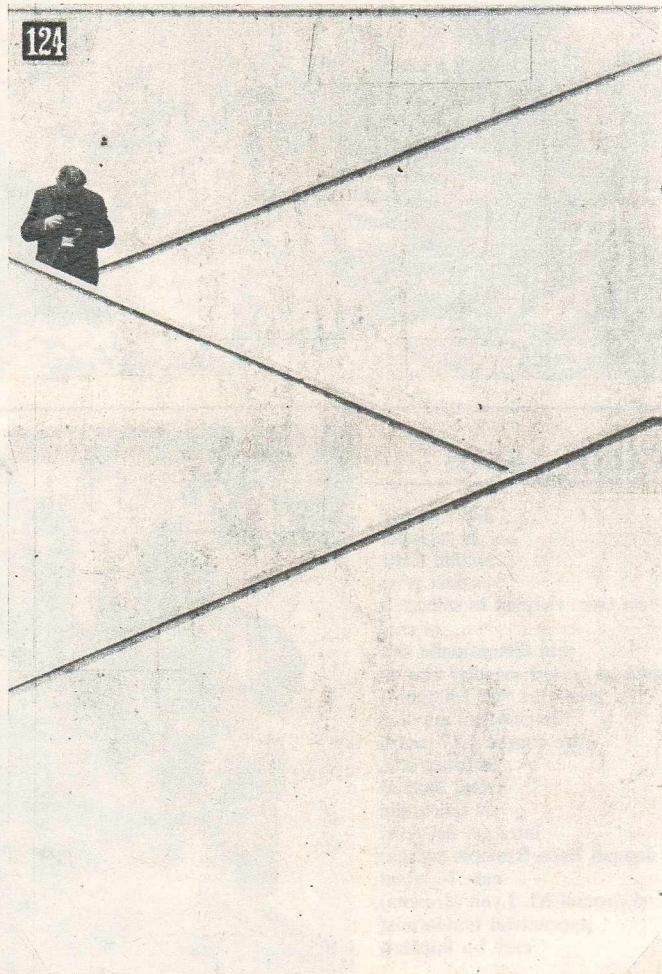

121) Vitraliu
GEORGETA BORDIERU—Brăila

122) Noapte pe ogor
KOVÁCS LASZLÓ—com. Ocland,
jud. Harghita

123) Mînă în mînă
SZÁBO LASZLÓ—Tg. Mureș

124) Fotograful
Ing. NICOLAE SOTIR—Constanța

concursul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

de Henri WALD

Sociologia «loisir»-ului, pedagogia «loisir»-ului, teoria «loisir»-ului... Ce se cheamă «loisir» și de ce a ajuns în centrul preocupărilor contemporane? Prin loisir se înțelege ansamblul activităților pe care le desfășoară omul după terminarea sarcinilor de muncă și îndeplinirea obligațiilor obștești, familiale sau personale. Loisir înseamnă, așadar, nu numai «timp liber», ci și «activitatea» care se desfășoară în acest răstimp. El nu se reduce la cadrul temporal, ci cuprinde și modul în care este trăit. Loisirul este și «răgaz», și «plăcere». Termenul este francez, dar vine din latinescul «licere», care înseamnă «a îngădui». Cu alte vorbe, timpul în care fiecăruia îi este îngăduit să facă ce-i place... Tot de la licere vine și cuvântul licență, adică îngăduința de a exercita o anumită profesie.

Dar de ce a devenit, astăzi, loisirul o problemă mondială? Deoarece creșterea productivității muncii, prin autotelemecanizare, permite micșorarea continuă a zilei de muncă, a săptămânii de muncă, a anului de muncă și a vieții de muncă. În o sută de ani, lungimea săptămânii de muncă aproape că s-a înjumătățit. Concediile cresc, iar vârsta de pensionare scade. În decursul unei vieți, omul contemporan dispune deja de aproximativ 40 000 de ore de loisir.

Este pentru prima oară în istoria omenirii când loisirul a devenit o problemă a întregii societăți. În trecut, de loisir se bucurau nu cei ce munceau ci cei ce trăiau din munca celorlalți. Deosebit de semnificativ este faptul că în greaca veche loisirul se cheama «scholê», iar munca, dimpotrivă, «ascholê». Aristocrații defineau munca în opoziție cu loisirul și nu, ca noi, loisirul în opoziție cu munca. În latină regăsim aceeași situație: «otium» înseamnă loisir și «negotium» înseamnă treabă. Și într-un caz și în celălalt, cuvântul care denumește munca se obține prin negarea cuvântului care denumește loisirul, folosindu-se, în primul caz, un «alfa privativus», iar în al doilea, particula «ne», plus un «g» șufonic. Pentru noi, loisirul este rezultatul muncii. Munca tuturor trebuie să ducă la loisirul fiecăruia. Munca este mijlocul, scopul este loisirul. Omul s-a format în și prin muncă, dar idealul omului nu e munca, ci loisirul. Istoria omului este istoria emancipării de sub dominația necesității și a dobândirii unei libertăți crescînde de creație. Loisirul nu este nici lene, nici trîndăvie, nici pierdere de vreme. Loisirul este activitatea prin care fiecare om își desăvîrșește personalitatea sa. Oamenii nu sînt exemplare identice ale unei specii, ci personalități distincte ale unei colectivități.

Principalele activități ale loisirului sînt: citirea unei cărți, urmărirea unui spectacol de teatru, vizionarea unui film, privirea unor emisiuni de televiziune, ascultarea unui concert, vizitarea unei expoziții de pictură sau de sculptură, audierea unei conferințe, participarea la dezbateri, asistarea la diverse competiții sportive etc...

Prin loisir oamenii devin din ce în ce mai mult ei înșiși, sporindu-și, astfel, capacitatea creatoare și ajungînd, la un moment dat, să aducă o contribuție proprie la dezvoltarea culturii. Loisirul este mult mai specific omului decît munca. Munca este încă legată de necesitate, în vreme ce loisirul aparține deja libertății.

Omul se diferențiază de celelalte ființe prin creșterea calitativă a independenței lui față de mediu, prin posibilitatea de a-și alege felul de viață, prin libertatea de a schimba lumea potrivit năzuințelor sale. Munca și limbajul permit omului să depășească adaptarea la natură și să înceapă construirea culturii, să treacă din domeniul necesității în acela al libertății, să adauge lumii materiale o lume spirituală.

FIZIONOMIA UNUI COPIL - VEDETĂ

MARK LESTER

Cu excepția spectacolelor de mare montare, pigmentate copios cu dansuri și melodii, filmele «de copii» sau «cu copii» trec, îndeobște, destul de neobservate pe ecrane. Ele își au publicul lor și dispar fără zgomot, după o carieră de câteva săptămîni. Totuși, zilele trecute am înregistrat un eveniment neobișnuit: o peliculă în aparență oarecare din această categorie, — *Aleargă repede, aleargă liber* — ecranizare a unei povestiri despre un copil și un minz, a polarizat atenția criticii, fiind comentată și analizată pe larg, ca o operă de cinematograful matur, cu remarcabile reverberații poetice. Nu țîn să repet elogiile colegilor care s-au referit la acest film. Țîn să remarc numai că o bună parte din meritul acestui succes se datorează micului protagonist, remarcabilul actor Mark Lester.

La vârsta ghiozdanului și a luptei înverșunate cu tabla lui Pitagora, Mark Lester este mai mult decît o personalitate a ecranului englez contemporan, este un fenomen. Foarte solicitat pe ecranele țării sale, el are de-acum o bogată filmografie așa încît *Casa mamei noastre* și *Oliver*, filme în care l-am cunoscut anterior, sau acest ultim *Aleargă repede, aleargă liber* sînt numai o parte din titlurile care ar putea fi citate. Mă aflam la Moscova, în 1969, cînd unul dintre marile evenimente ale Festivalului cinematografic internațional a fost premiera lui *Oliver*. Mark Lester era prezent acolo și se bucura de popularitatea altor vedete participante, printre care Rod Steiger sau Alberto Sordi, în vreme ce Michel Simon îl răstăpa cu o tandrețe de bunic. La conferința de presă organizată în cinstea băiețului, care avea pe atunci 10 ani, în vreme ce tatăl său răspundea unor întrebări, ca să nu se plictisească pustiului și-a oferit o prăjitură. Am fost pe loc martorii unui spectacol insolit. Întîi a adulmecat-o cu îndoială și prudență din toate colțurile, a privit-o curios — avea chiar o înfățișare neobișnuită — șovăind din ce parte anume s-o abordeze, pentru ca, în cele din urmă, să-și înfișă decisiv lingurița în ea. În acest nuanțat «proces al cunoașterii» era acta fantezie spontană și comic nepremeditat, încît atenția oamenilor de presă s-a deplasat imediat de la răspunsurile grave ale lui Lester senior către pantomima juniorului, răsplătit cu entuziaste aplauze.

De la Moscova, Mark Lester s-a întors, atunci, cu un trofeu important: cel dintîi premiu de interpretare. Dar nu pentru *Oliver*, ci pentru *Aleargă repede, aleargă liber*, care fusese prezentat concomitent în secțiunea de copii a festivalului. Și distincția aceasta — deși ignorată de publicitatea și publiciștii noștri — îmi pare cu totul justificată. Fiindcă măsura autentică a talentului strălucit și a surprinzătoarelor posibilități ale copilului-actor este dată de acest film neașteptat de frumos, realizat de regizorul Richard Sarafian. Amintiri-și numai cu cîtă matură expresivitate redă micul interpret al lui Philip neputința de a comunica a personajului său, profundul, chinuitorul efort interior care-și pune pecetea pe chipul său în momentele în care se străduie, zadarnic, să articuleze un mesaj, amintiri-și vă de privirea rînită a acestei neînsemnate vieți străine în mîngheana unei existențe a cărei asprime nu e capabil s-o înțeleagă. Sarafian l-a ales ca protagonist tocmai fiindcă avea nevoie nu de o apariție decorativă ci de un actor autentic. În filmul său, Lester este cel care conduce subiectul, pe umerii săi firavi e sprijinită întreaga arhitectură a sceneilor, e prezent 90 de minute pe ecran, răstimp în care evoluează fără replici, vorbind numai din priviri, din tresăriri ale mușchilor obrajiilor, din foarte rare gesturi — sarcină anevoioasă chiar și pentru un actor matur și experimentat.

Filme emoționante despre copii lipsiți de grai s-au mai făcut — e destul să ne amintim de *Mandy!* Importanța în *Aleargă repede, aleargă liber* sînt însă implicațiile din marginea subiectului. Mark Lester realizează portretul unui băiețuș infirm sau al unui copil deosebit — cum vrei s-o luați! — fiindcă infirmitatea sa n-are altă bază fiziologică decît sensibilitatea sa deosebită. Își va regăsi echilibrul în prietenia aventuroasă cu un minz, în înfrățirea cu cîmpia înghițită în goană, călare, într-o nouă educație sentimentală, care va fi educația naturii. Este adevărat că Sarafian învâluie întreaga temă într-o poezie vibrantă. Dar oricît de virtuoz și fost realizator și operatorul său de imagine, — Wilkie Cooper — mă tem că fără Mark Lester filmul n-ar mai fi trezit un ecou atît de adînc în spectator. Tăcerea tragică în care evoluează acest ciudat «copil-minune» extînde simbolic tema filmului dincolo de accidentalul subiectului, la condiția umană, cu atît mai crîncenă într-o lume în care «nimeni nu dănuie și n-ai de ce să te atășezi», într-o lume în care, «fără să vrem, îi rînim atît de adînc pe cei pe care-i iubim».

Mark Lester poate să-și câștige cu acest film certificatul de actor cu drepturi depline. Nu va fi el primul «copil-minune» din istoria filmului care să binemerite o asemenea distincție. Important este că el există — ca fenomen — în anul '70, că personalitatea sa nu este invenția unor producători, ci o fericită realitate.

Intr-un interesant studiu dedicat categoriei de vedetă, teoreticianul vest-german Enno Patales fundamenta teza unei simbolici sociale a stăruirii. Tipologia vedetei — explica el — variază corespunzător unei evoluții obiective a societății. Jackie Googan era un alter-ego al lui Charlot, într-o perioadă în care Chaplin exprima în satirele sale protestul omului umil strivit de un mecanism social necruțător; Mickey Rooney era, dimpotrivă, personificarea spiritului dinamic și pragmatic american, într-o epocă de relativă bună conjunctură economică... Intr-un asemenea sistem de referință l-aș plasa pe Mark Lester, ca pe o personificare a fragilității copilăriei într-un ev în care violența pare impusa de ritmurile epocii atomice.

T. CARANFIL

de Constantin POPESCU

HASSO Signe

Actriță suedeză de film și teatru, născută Signe Digkc Larssen, la Stockholm, la 15 august 1915. De o frumusețe și un talent depășind media comună, această vedetă a ecranului suedez avea să facă o carieră inter-națională, din păcate mai puțin notorie decît a glorioaselor ei compatrioate Garbo și Bergman, dar nu lipsită de roluri de mare relief dramatic. După studii teatrale la Academia din Stockholm se dedică filmului, debutînd în *Noaptea vrăjitoarelor* (1937) și afirmîndu-se mai ales în trei realizări suedeze: *Emilie Högqvist* (1939—r: G. Molander), *Dragoste sacrificată* (id.—r: Per Lindberg) și *Noi trei* (1940—r: S. Bauman), precum și într-un film norvegian care avea să cunoască o largă difuzare mondială: *Bastardul* (1940—r: Helge Lunde). Succesul acestui film îi va aduce un contract la Hollywood, unde va debuta alături de Jean-Pierre Aumont în *Assignment in Brittany* (1943). Va căpăta ulterior rolul principal feminin în filmele unor cineaști ca: Cecil B. de Mille: *The Story of Dr. Wassel* (1943), cu Gary Cooper; Ernst Lubitsch: *Heaven Can Wait* (id.), cu Don Ameche; Fred Zinnemann: *A șaptea cruce* (1944), după Anna Seghers, cu Spencer Tracy; Henry Hathaway: *The House of 92nd Street* (1945), cu Lloyd Nolan; George Cukor: *A Double Life* (*Othello*—1947), cu Ronald Colman; Robert Stevenson: *To the Ends of the Earth* (1948), cu Dick Powell; Richard Brooks: *Crisis* (1950), cu Cary Grant. În anii '50 va juca mai ales pe scenele de Broadway, revenind adesea în patrie și turnînd uneori în filme semnate de regizori ca: Ingmar Bergman: *Asta nu se va întîmpla aci* (1950), sau Torgny Anderberg: *Taxi 13* (1954). În S.U.A. a mai turnat *Picture Mommy Dead* (1966).

HATHAWAY Henry

Regizor american de film, născut la Sacramento, la 13 martie 1898. Unul dintre veteranii glorioși ai Hollywoodului, activ și azi, înscriindu-se în istoria cinematografului prin două capodopere: *Peter Ibbetson* (1935), cu Gary Cooper și Ann Harding, după romanul lui George du Maurier, și *Bengali* (id.), după romanul lui Francis Yeats Brown, și printr-un număr apreciabil de opere de valoare aparținînd mai ales genului epic. Debutează ca actor, apoi ca scenarist, și după o perioadă de ucenicie la Paramount, ca regizor de westernuri, categoria B, se impune în sfîrșit ca un cineașt capabil să atace subiecte majore, realizînd în afara celor două «clasice» ale sale filme de acțiune pe diverse formule; dramatice: *Poteca pinului singularic* (Sylvia Sidney, Henry Fonda, Fred MacMurray, 1936), unul din primele mari filme în tehnicolor; de aventuri marine: *Suflete pe mare* (Gary Cooper, George Raft, 1937), *Alaska* (Henry Fonda, George Raft, Dorothy Lamour, 1938); de război: *Adevărata glorie* (Gary Cooper, 1939); de gangsteri: *Johnny Apollo* (Tyronne Power, Dorothy Lamour, 1940); istorice: *Brigham Young* (Tyronne Power, Linda Darnell, id.), *Sundown* (Gene Tierney, Bruce Cabot, 1941); western: *Shepherd of the Hill* (John Wayne, id.); de aviație: *A Wing and a Prayer* (Don Ameche, Dana Andrews, 1944); sportive: *Home in Indiana* (Walter Brennan, Jeanne Crain, id.); de epocă: *Nob Hill* (Joan Bennett, George Raft, 1945); polițiste: *House of the 92nd Street* (Signe Hasso, Lloyd Nolan, id.), *The Dark Corner* (Lucille Ball, 1946), *Kiss of Death* (Victor Mature, 1947), *Call Northside 777* (James Stewart, 1948). După război rămîne același cineașt prolific, cu aceeași predilecție pentru filmul de acțiune, de mare anvergură și bogată substanță psihologică, cu concursul unor mari actori: Gary Cooper (*You're in the Navy Now*—1951, *Defileul de granit*—1954), Tyronne Power (*The Black Rose*—1950, *Rawhide*—1951, *Diplomatic Courier*—1952), James Mason (*The Desert Fox*—1951, *Prince Valiant*—1954), John Wayne (*La nord de Alaska*—1960, *Cum a fost cucerit vestul*—1963, *100 dolari pentru un șerif*—1969), Steve McQueen (*Nevada Smith*—1966). Excepție în opera lui fac filmele dramatice: *Fourteen Hours* (1950), cu Richard Basehart, *Niagara* (1953), cu Marilyn Monroe, Joseph Cotten, *Shoot Out* (1971), cu Gregory Peck.

HATHEYER Heidemarie

Actriță austriacă de film și teatru, născută la Klagenfurt (Carinthia, Austria), la 8 aprilie 1919. Studiază arta dramatică la Viena și debutează în teatru la München. Remarcată de Luis Trenker, este distribuită într-unul din rolurile principale ale filmului *Chemarea munților* (1937). Dar consacrarea ei avea să vină trei ani mai tîrziu într-un alt film de munte, drama de atmosferă rustică, *Șoimana* (Geierwally, 1940—r: Hans Steinhoff), unde contura cu vigoare și expresivitate portretul unei fete sălbatice, prietenă a vulturilor. Talentul său depășind media comună va fi pus în valoare ulterior în drame ca: *Acuz!* (1941—r: W. Liebeneiner), cu Mathias Wieman, Paul Hartmann, *Umbră ca mare* (1942—r: P. Verhoeven), cu Heinrich George, sau chiar în comedii muzicale ca: *La calul bălan* (1941) sau *O noapte la Venetia* (1942). După război, în Austria sau R.F.G., se impune în continuare ca unul din elementele de frunte ale teatrelor și filmului de limbă germană. Dintre creațiile sale de după 1945 reținem pe cele din: *Begegnung mit Werther* (1949), cu Horst Caspar, *Dieser Mann gehört mir* (1950), cu Gustav Fröhlich, *Der Mann der zweimal leben wollte* (id.—r: V. Tourjansky), cu Rudolf Forster, *Dr. Holl* (1951), cu Maria Schell, Otto Gebühr, *Pünktchen und Anton*, cu Paul Klinger, *Liebe ohne Illusion* (1955—r: Erich Engel), cu Curt Jürgens, *Die Ratten* (id.—r: Robert Siodmak), cu Maria Schell, C. Jürgens, *Cosmicia d-rului Danwitz* (1956), *Glücksritter* (1957), cu Paul Hubschmid.

HAYER Phyllis

Actriță americană de film, născută la Douglas (Kansas—S.U.A.), la 6 ianuarie 1899. A strălucit meteoric în ultimii ani ai filmului mut prin frumusețea și talentul ei neobișnuit la contact cu cinematograful ca pianistă în sălile de proiecție cu filme mute, apoi angajată de Mack Sennett, devine una din celebrele «Bathing Beauties», decor uman al vedetelor burlescului. Atacă apoi roluri de mai mare importanță în: *A Small Town Idol* (1921), *Up in Mabel's Room* (1924), *What Price Glory?* (1926), *Don Juan* (id.), dovedind certe calități dramatice și o anumită versatilitate. Perioada ei de maximă popularitate este cuprinsă între 1927 și 1930, fiind marcată de filme ca: *Ispitele trupului* (1927—r: Victor Fleming), cu Emil Jannings, *Chicago* (1928—r: Frank Urson), cu Ricardo Cortez, *Bătălia sexelor* (1929—r: D.W. Griffith), cu Don Alvarado, *Sal of Singapore* (id.—r: H. Higgins), cu Alan Hale, *The Shady Lady* (id.—r: E.H. Griffith), cu Robert Armstrong, *Fulgerul* (1930), cu Lon Chaney.

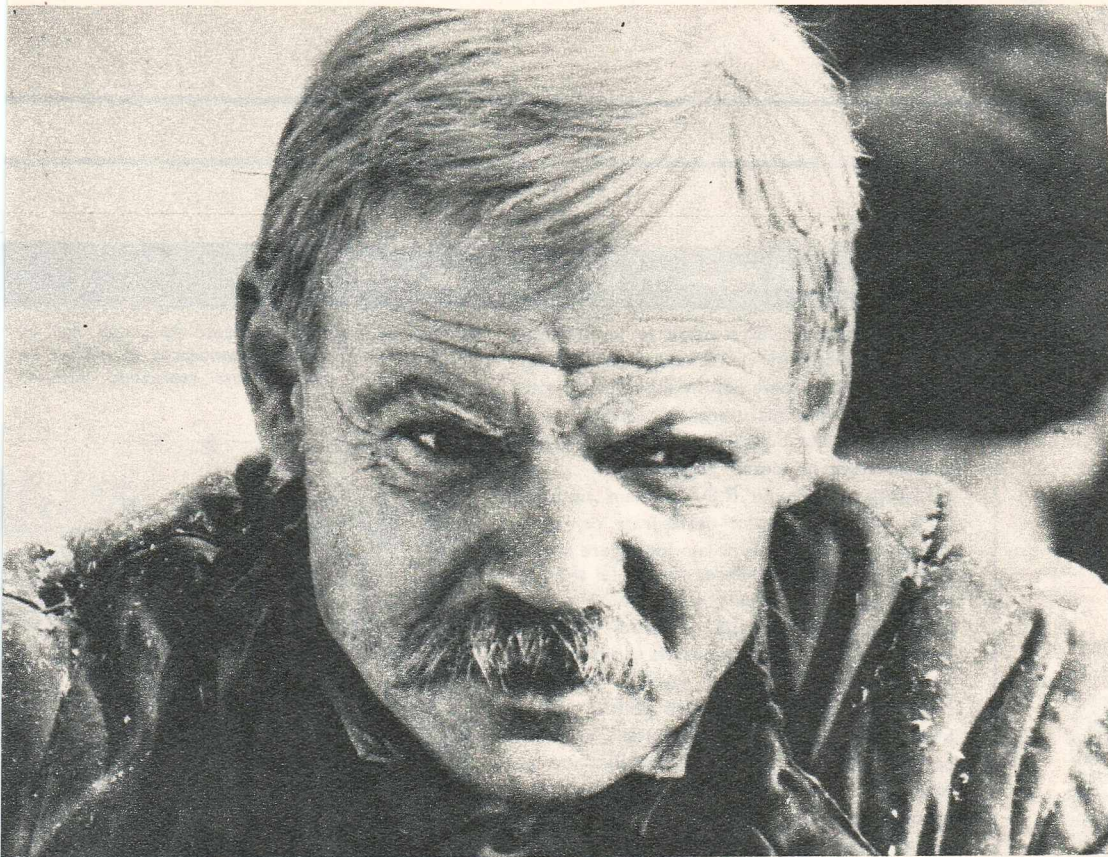

De la «Căinele sălbatic Dingo» au trecut câțiva ani și între timp GALINA POLSKIH a devenit o adevărată vedetă («A fost odată un moș și o babă», «Fidelitate», «Ziaristul»).

Foto A.P.N.

**ZILELE
FILMULUI
SOVIETIC**

MIHAIL GLUZSKI, un soldat care vine de pe front.

Eveniment cultural de prestigiu, așteptat cu justificat interes de către toți iubitorii artei, «Zilele filmului sovietic» au înscris din nou pe agenda cinematografică a fiecăruia câteva puncte de reper esențiale pentru cunoașterea unei activități creatoare ale cărei permanențe sînt umanismul, sentimentul responsabilității, forța de înfrîurire socială și morală. Filmele selecționate, aparținînd unor diverse arii tematice, unor regizori reprezentînd generații, stiluri de lucru și temperamente artistice deosebite, au întregit fericit tabloul cinematografiei sovietice din ultima vreme, despre ale cărei succese ne-au anunțat și unele dintre palmare-surile marilor competiții internaționale ale anului. Primit cu un entuziasm deosebit, filmul lui Daniil Hrabrovițki *Imblinzirea focului*, distins cu Marele premiu la ediția din acest an a Festivalului de la Karlovy Vary, ne-a prilejuit o reîntîlnire cu cel care a fost coautorul (mai precis scenaristul) uneia dintre cele mai reprezentative și mai emoționante opere ale cinematografiei sovietice contemporane, neuitatul «9 zile dintr-un an». Pasiunea eminentului scenarist (reamintim că tot el a scris și «Cer senin») pentru înțelegerea condiției umane a savantului contemporan atașat de poporul și de timpul căruia aparține, pasiune care a dat acea coloratură unică filmului «9 zile...», străbate și de data aceasta ecranul. Pentru «Imblinzirea focului», Hrabrovițki, în calitatea sa de autor total, a recurs la o formulă mai largă decît severa dezbatere de idei. Filmul se constituie ca o vastă evocare a unei perioade însemnate de timp (începînd din anii premergători războiului și pînă mai ieri) care, pentru cîțiva oameni de știință, a însemnat parcurgerea etapă cu etapă a eroicului drum către cucerirea cosmosului. Din mijlocul celor care îl străbat pînă la capăt se desprinde chipul savantului Bașkirțev, a căruia biografie exemplară, luminată din multiple unghiuri, gravitează în jurul hotărîrii neclintite de a da zborului ultima expresie a posibilului.

Neliniștea căutărilor, a trecătoarelor neînțelegeri și eșecuri, bucuria izbînzii, drama războiului, drama personală a omului superior care n-a avut însă niciodată timp pentru el, care și-a aminat mereu «problemele lui», statornicia prieteniei dintre oamenii devotați aceleiași cauze, iată câteva dintre liniile care se intersectează în țesătura cu falduri grele a filmului. Din urmărirea lor rezultă nu numai portretul încărcat de semnificații al unui savant dăruit și cutezător, ci însuși portretul abnegației și al curajului. Într-un rol monumental, actorul Kiril Lavrov — interpret de o forță dramatică cu totul particulară — înscrie un rol de zile mari în filmografia sa: eroul său este un adevărat om de știință modern, dinamic în mișcări și hotărîri, intransigent dar plin de căldură.

O apariție scurtă care valorează însă cît un microcercetare, imposibil de trecut cu vederea: Innokenti Smoktunovski, actorul atins de aripa geniului, — căci acesta este adevărul — întruchipîndu-l pe Ţiolkovski bătrîn-bătrîn. Este o secvență care se privește cu lăcomie — am simțit pulsul special al sălii — pentru a nu se pierde nimic din privirile acelor ochi fantastici, mereu în căutare de lumi noi, din tremurul mîinilor incredibile.

Un debut regizoral surprinzător prin acuratețea povestirii, prin autenticitatea sensibilității, l-am aflat în filmul *A venit un soldat de pe front* realizat de actorul Nikolai Gubenko. O «baladă a soldatului» la alte vârste este acest film, o baladă a soldaților maturi, îmbătrîniți înainte de vreme, care se întorc la vetrele pustiite de război, în satele al căror greu îl duc femeile, bătrînii, copiii. Deși detaliile ascund o poezie de o tristețe răvășitoare, învinge încrederea deplină în puterea de regenerare a existenței, în solidaritatea umană. Cioturile arse încep să dispară, răsar din nou casele cu ferestre meșteșugit lucrute, primul semn că viața este luată de la capăt. O imagine cu deosebite virtuți plastice ne atrage atenția asupra operatorului Elizbar Karavaev.

Două pelicule «de actualitate» conturează preocupările diverse ale cineaștilor sovietici în această direcție. *Tinerii* — în regia lui Nikolai Moskalenko — este o dezbatere etică despre drepturile și răspunderile tinerei generații și în același timp o frumoasă poveste de dragoste cu eroi care vor să-și afirme prea de timpuriu personalitatea.

În *Trecere prin Moscova*, comedie lirică construită din scheciuri, ne prilejuieste cunoașterea cîtorva medii umane, a unor chipuri de tineri inimoși și generoși. Vasili Șukșin, autorul scenariului «A venit un soldat de pe front», semnează și romanul după care a fost realizat filmul *Sfîșitul Liubavinilor* (regia — Leonid Golovnia), închinat luptelor dure din primii ani ai revoluției. Cu *Legenda lui Rustam* pătrundem în atmosfera specifică a povestirilor tadjice (regia — Boris Kimiagarov). Ultimul — dar nu cel din urmă — în enumerarea noastră este filmul *Egor Bulciiov și alții*, centru major de interes în programul acestei manifestări. Modalitatea autorului de a-și apropia lumea personajelor lui Gorki, creația masivă a actorului Mihail Ulianov îndreptătesc o revenire asupra acestui film, în momentul programării sale curente.

Magda MIHĂILESCU

◀ LIUDMILA CIURSINA, prezentă actoricească înzestrată cu o frumusețe stranie și talent viguros. Am admirat-o de curînd în ecranizarea «Liubov Iarovaia».

Foto A.P.N.

săptămîna în lume

Afirmîndu-se ca evenimente de o deosebită însemnătate în evoluția relațiilor româno-belgiene și româno-luxemburghize, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu în Belgia și Luxemburg au reținut atenția observatorilor scenei internaționale, cu atât mai mult cu cît ele au depășit cadrul raporturilor bilaterale dintre România și fiecare din aceste țări, înscriindu-se ca acțiuni concrete, de o importanță majoră, pe făgașul eforturilor pentru edificarea unei Europe a păcii și buneii vecinătăți. Din acest unghi de vedere au fost, de altfel, consemnate și pozitiv comentate în paginile presei internaționale cuvîntările rostite de președintele Nicolae Ceaușescu, ca și de înaltele oficialități din țările vizitate, precum și documentele semnate — Declarațiile solemne comune și Comunicatele comune. Acestea au evidențiat, odată cu dorința de extindere a legăturilor bilaterale, pe multiple planuri, preocuparea pentru instaurarea pe continentul european a unui climat al încrederii și securității, avînd drept temelie transformarea în fapt a acelor principii fundamentale de natură să asigure dezvoltarea liberă, nestingherită, a fiecărei națiuni, conlucrarea tuturor statelor, indiferent de orînduirea socială, în spiritul păcii și prieteniei. Are, în același context, o deosebită semnificație faptul că ziaristii au ținut să cunoască, o dată mai mult, punctele de vedere ale conducătorului poporului român privind problemele asigurării securității și păcii pe continent și în întreaga lume. Acum, cînd întîlnirea preliminară multilaterală se conturează ca o realitate — urmînd să aibă loc la 22 noiembrie, la Helsinki — este cu atât mai firesc, în ajunul acestui eveniment, interesul presei pentru luările de poziție ale conducătorului țării noastre, care s-a pronunțat încă de mulți ani pentru convocarea conferinței general-europene și a militat activ pentru ca ea să aibă loc. «Sîntem deosebit de satisfăcuți — a menționat conducătorul statului nostru la conferința de presă din Luxemburg — că țările europene au ajuns la un acord cu privire la începerea pregătirilor și ținerea conferinței, cu participarea care se cunoaște, inclusiv a Statelor Unite și Canadei (...). Am dori ca această conferință să adopte anumite hotărîri sau să ajungă la o anumită înțelegere cu privire la principiile relațiilor viitoare dintre țările continentului (...). De asemenea, dorim ca la această conferință să se adopte o hotărîre solemnă că țările europene nu vor folosi forța sau nu vor amenința cu forța un alt stat, ci vor acționa pentru soluționarea problemelor dintre ele pe calea tratativilor, în mod pașnic. Am dori ca conferința europeană să discute perspectivele unei cooperări economice, științifice, tehnice, ale schimburilor culturale, turistice și de altă natură, prin eliminarea unor Ingrădiri care mai există astăzi (...). Și, în fine, am dori ca la această conferință să se ajungă la înțelegerea necesității constituirii unui organism permanent, care să asigure legături continue între state și pregătirea diferitelor reuniuni sau dezbateri altor probleme care vor trebui soluționate în viitor».

Desigur, asigurarea securității și păcii pe continentul european este una din problemele majore ale actualității internaționale și transpunerea sa în fapt va influența pozitiv situația pe eschierul mondial în ansamblul său. Dar dacă s-au obținut pe acest plan, ca și pe altele de altfel, o serie de rezultate pozitive pe calea destinderii și colaborării — cum a remarcat chiar în aceste zile, în repetate rânduri tovarășul Nicolae Ceaușescu — în lume mai există multe probleme, se impune rezolvarea unor conflicte, stingerea flăcărilor războiului, care mai ard în diferite părți ale globului. Omenirea este vital interesată ca pretutindeni în lume să se instaureze relații noi, menite să asigure fiecărui popor o dezvoltare, corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară, să asigure pacea fiecărui popor. În acest context se înscrie și preocuparea țării noastre și a poporului român — alături de opinia publică de pe toate continentele — față de situația din peninsula indochineză. Faptul că, în urma tratativilor desfășurate în ultimul timp între reprezentanții ai guvernelor S.U.A. și R.D. Vietnam s-a ajuns la o înțelegere asupra unui acord menit să ducă la încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam, a fost primit cu profundă satisfacție de opinia publică din țara noastră ca și din alte numeroase țări. Dar relevarea — în declarația dată publicității de guvernul R.D. Vietnam — a dificultăților invocate de S.U.A. ca fiind datorate părții saigoneze, dificultăți de natură să repună în discuție semnarea acestui important document care preconizează o modalitate concretă și realistă de reglementare politică a problemei vietnameze, a stîrnit îngrijorare — poporul român, alături de celelalte popoare care s-au pronunțat pentru necesitatea unei soluționări politice a problemei vietnameze, afirmîndu-și sprijinul deplin față de poziția și cererea justă a guvernului R.D. Vietnam ca S.U.A. să semneze Acordul asupra căruia au convenit cele două părți. «Noi — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntările rostite la primăria din Anvers — am saluta cu deosebită bucurie încheierea războiului din Vietnam și sperăm că se va acționa cu fermitate, că se vor înlătura toate piedicile care se mai ridică pe această cale, pentru a se ajunge în cel mai scurt timp la restabilirea păcii și asigurarea dreptului poporului vietnamez, al celorlalte popoare din Indochina, de a se dezvolta corespunzător voinței lor».

L. CIOARĂ

Marti, 31 octombrie 1972

VIETNAM — moment crucial

La ora închiderii acestei ediții au loc ultimele contacte în legătură cu încheierea tratativilor pentru reglementarea pașnică a problemei vietnameze, privind înlăturarea obstacolelor care mai stau în calea încetării ostilităților și a vîrsării de sînge în această regiune.

Declarația guvernului R.D. Vietnam anunțînd că, în urma tratativilor desfășurate cu reprezentanții S.U.A., s-a ajuns la o înțelegere asupra Acordului privind încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam și semnarea acestui document a fost primită cu adîncă satisfacție de opinia publică din țara noastră și din întreaga lume. Acordul preconizat oferă o bază concretă și realistă reglementării politice a problemei vietnameze, o perspectivă clară a încetării războiului, în spiritul tendințelor actuale ale vieții internaționale, de rezolvare a problemelor litigioase nu prin folosirea forței, ci la masa tratativilor. În același timp, majoritatea zdrobitoare a opiniei publice internaționale condamnă actele obstructioniste care au dus la tergiversarea semnării de către Statele Unite la termenul stabilit a Acordului privind încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam.

În Declarația din 28 octombrie Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud își exprimă sprijinul deplin față de poziția expusă în Declarația din 26 octombrie a guvernului R.D. Vietnam, cerînd ca Statele Unite să răspundă cu seriozitate angajamentelor asumate față de guvernul R.D. Vietnam, aspirațiilor de pace și independență ale poporului vietnamez, dorinței de pace a poporului ame-

O fotografie-simbol publicată în aceste zile în presa mondială: arme abandonate și, alături de ele, unelele pașnice care reprezintă viitorul.

realități din lumea capitalului

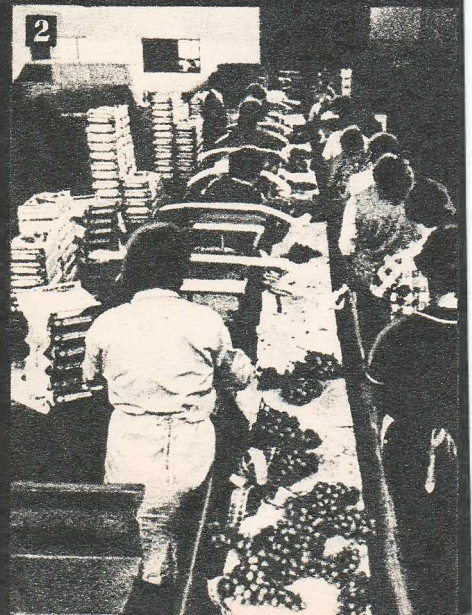
salariați sub 14 ani

Fața lui Domenico Verisco e liniștită, destinată. Pare să doarmă, pare numai, pentru că Domenico Verisco e mort (fotografia 1). A fost electrocutat în timp ce lucra cu un malaxor electric pe un șantier de construcții din Palermo. Era salariat — obligat să presteze o muncă periculoasă în schimbul unei retribuții de mizerie — de la vîrsta de 11 ani. Romeo Longhi avea 12 ani cînd a murit, tot pe un șantier de construcții, lovit de un scripete. În Italia, se arată în ziarul «Paese Sera», s-au înregistrat într-un singur an 891 accidente mortale sau cu urmări grave ale căror victime au fost copii. În regiunea Puglia, 8 % din mîna de lucru necesară în agricultură este recrutată ilegal — plătită ca atare cu aproximativ jumătate din salariul cuvenit. Mulți dintre acești angajați sînt — după cum s-a constatat — copii. De frică să nu-și piardă pîinea, copiii — obligați să muncească de la 4 dimineața la 7 seara — nu îndrăznesc să protesteze, evită să răspundă întrebărilor care ar putea duce la demascarea exploataților. Băiatul de 11 ani din fotografia 3, «salariat» clandestin la un joagăr, a acceptat să se lase fotografiat de un trimis al revistei «Tempo» cu condiția de a nu putea fi recunoscut în poză. În fotografia 2, sortarea strugurilor, muncă la care sînt folosite mai mult fetițe.

Faptul că acești copii sînt nevoiți să muncească de la vîrste fragede, adesea de la 5-6 ani, pentru

a se putea întreține — se relevă într-un studiu publicat de Organizația Internațională a Muncii — nu numai că le răpește copilăria dar, împiedicîndu-i de regulă să frecventeze școala, îi condamnă pentru întreaga lor existență la condiții de viață inferioare. Același studiu arată că numărul lor este azi de 43 milioane. În ciuda faptului că O.I.M. a interzis încă din 1919 munca salariată a minorilor sub 14 ani, fenomenul se manifestă nu numai în țările subdezvoltate, ci și în țări capitaliste dezvoltate din Europa și America. Cît despre condițiile în care sînt obligați să muncească acești copii, cărora societatea nu le poate asigura premise normale de viață și instruire, ele sînt caracterizate de un raport al O.I.M. ca fiind adesea «deosebit de absolută insecuritate».

Într-un sat sud-vietnamez, forțele patriotice sînt întîmpinate cu bucurie și speranță în încetarea războiului.

rican și a celorlalte popoare ale lumii. După cum declara acum cîteva zile însuși președintele Nixon, «dificultățile care se mai află în calea semnării acordurilor de pace în Indochina pot și trebuie să fie depășite». «Nu există altă cale decît aceea de a lăsa pe vietnamezi să-și hotărască singuri soarta» — sublinia ziarul «Washington Post».

«Țara noastră — se arată în Declarația Agenției Române de Presă — consideră că în prezent, cînd s-a conturat o perspectivă privind stingerea conflictului pe baza unei soluții politice, este impetuos necesar să se dea dovadă de luciditate politică și realism, să se ajungă astfel la semnarea grabnică a acordului, ceea ce va avea profunde implicații pozitive asupra păcii și securității în întreaga lume.»

Soldați și ofițeri ai regimului saigonez, după ce au dezertat alăturîndu-se armatei de eliberare.

CHILE: eșuarea provocărilor reacțiunii

Acțiunile cercurilor de dreapta urmîrind paralizarea vieții economice și sociale în Chile au fost zădărnice. În cadrul unei cuvîntări radiotelevizate, președintele Allende a declarat că aceasta s-a datorat muncitorilor (ale căror acțiuni au dus la înlăturarea efectelor grevei ilegale) și forțelor armate, care s-au arătat fidele ordinii constituționale. În fotografie: demonstrații pe străzile capitalei chiliene manifestîndu-și sprijinul față de regimul președintelui Allende.

LAOS: pe front și la masa negocierilor

La capătul unui șir de succese remarcabile obținute pe toate fronturile de forțele patriotice laotiene, prințul Sufanuvong, președintele C.C. al Frontului Patriotic Laoțian (F.P.L.), a făcut zilele acestea — cu prilejul celei de-a 27-a aniversări a Zilei independenței Laosului — un amplu bilanț al luptei armate împotriva agresiunii S.U.A. și pentru salvarea națională. Cu acest prilej s-au evocat de asemeni eforturile constante ale F.P.L. și ale Alianței forțelor neutraliste patriotice de a se ajunge la o soluționare pașnică a problemei laotiene. Astfel, în timp ce forțele armate patriotice înaintează pe diferite fronturi, o delegație exprimînd voința mării majorități a poporului laotian a fost trimisă pentru negocieri cu guvernul din Vientiane. După cum anunță Agenția «Khaosan Patet Lao», soluția politică în cinci puncte avansată de F.P.L. și acceptată, ca bază de discuție, de către prințul Suvanna Fuma, șeful guvernului din Vientiane, este menită să ducă la reglementarea problemei laotiene, atît sub aspectele interne și externe cît și sub aspectele politice și militare. Pornind de la realitățile actuale din Laos, cele cinci puncte țin seama de interesele tuturor părților în cauză și corespund pe deplin aspirațiilor poporului laotian și intereselor păcii și securității în Indochina.

Una dintre condițiile fundamentale pentru normalizarea situației din Laos este încetarea intervenției militare americane în această țară și în restul Indochinei. Pe front sau la masa tratativelor, forțele patriotice insistă pentru ca poporul laotian să fie lăsat să-și găsească el însuși calea spre pace, fără nici un fel de imixtiune străină. În fotografie, forțe ale armatei de eliberare continuîndu-și înaintarea în Valea Ulcioarelor.

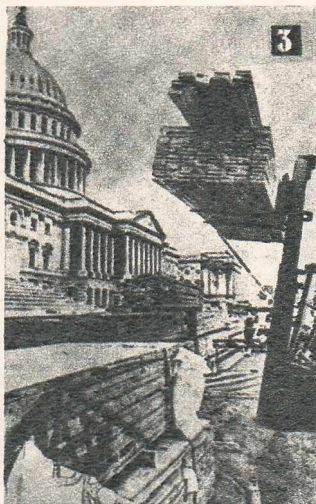

glob comentat foto

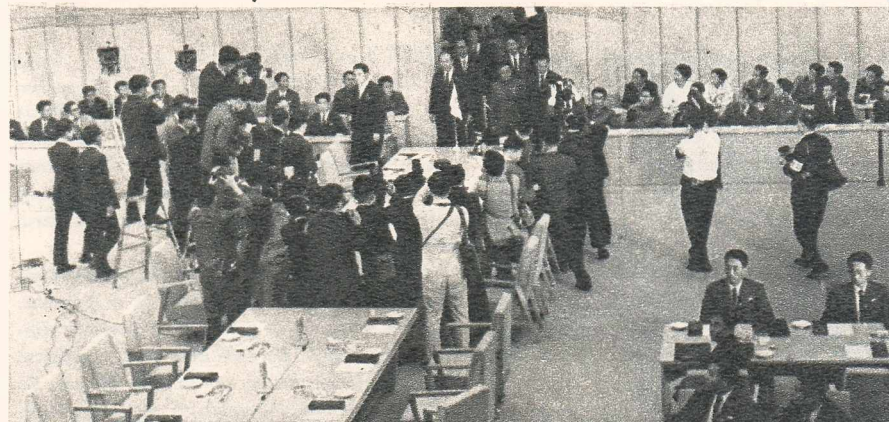

S. U. A. în fața scrutinului prezidențial

- 1 Mitchellville. Președintele Nixon la un festival al italo-americanilor.
- 2 Senatorul George McGovern în mijlocul suporterilor săi la Milwaukee, Wisconsin. Lucrări de renovare în curs la Capitoliu, în vederea instalării noului președinte, la 20 ianuarie 1973.

COREEA: contactele dintre nord și sud continuă

Prezența masivă a fotoreporterilor, cameramanilor și corespondenților de presă la convorbirile dintre delegații Societăților de Cruce Roșie din Nordul și Sudul Coreei, ce continuă să aibă loc alternativ la Phenian și Seul (în fotografie: aspect de la intrarea în sala de ședințe din Phenian unde au loc convorbirile), demonstrează largul interes față de amplificarea contactelor dintre reprezentanții celor două părți ale Coreei în urma adoptării Declarației comune a Nordului și Sudului. La cea de-a treia întrunire de la Phenian a reprezentanților de Cruce Roșie din Nordul și Sudul Coreei, consacrată problemelor legate de stabilirea adreselor membrilor de familie care trăiesc despărțiți în Nord și în Sud (al căror număr se ridică, potrivit agenției A.C.T.C., la vreo 10 milioane persoane), precum și a altor aspecte care reclamă o soluționare de pe poziții umanitare, ambele părți și-au exprimat hotărârea de a continua eforturile în vederea soluționării cu succes a problemelor înscrise pe agenda convorbirilor. Aceste convorbiri — a arătat Kim Tae Hui, conducătorul delegației Crucii Roșii din R.P.D. Coreeană — capătă o semnificație deosebită în contextul promovării cauzei reunificării și ele trebuie să se desfășoare pe baza principiilor independenței, democrației, umanitarismului, înțelegerii reciproce și încrederii dintre Nord și Sud.

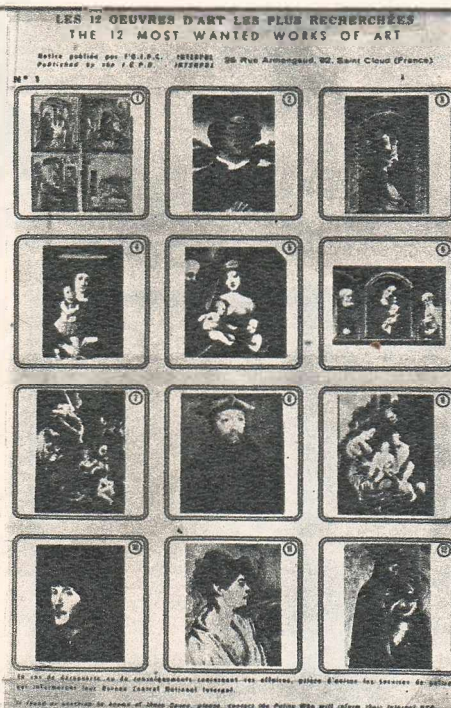
Observatorii scenei politice americane sînt, în aceste zile, cvasiunanimi în a aprecia ca virtual învingător al competiției pentru Casa Albă pe candidatul republican — actualul președinte Richard Milhous Nixon. Această concluzie se bazează îndeosebi pe ecul pozitiv pe care l-au avut o serie de acțiuni ale acestuia pe planul politicii externe, întreprinse mai ales în cursul acestui an și vădînd precumpănirea tendințelor realiste.

Este vorba, desigur, de pașii făcuți pe calea abandonării politicii anacronice față de R.P. Chineză, pe calea normalizării relațiilor cu această țară îndeosebi prin vizita președintelui Nixon la Pekin, de vizita șefului executivului american la Moscova avînd drept consecință îmbunătățirea relațiilor politice și economice cu Uniunea Sovietică și, în sfîrșit, dar nu în ultimul rînd, de intensificarea în vremea din urmă a contactelor cu reprezentanții R.D. Vietnam și ai celorlalte părți interesate, pentru reglementarea păcii în Vietnam. Pe planul politicii interne, deși continuă să se manifeste în economie tendințe inflaționiste și în general o scădere a ritmului de dezvoltare, deși în cursul campaniei au fost evidențiate o serie de probleme acute ale societății americane — criminalitatea, consumul de stupefiante, discriminarea rasială — se acordă în general mai mult credit acțiunilor avute în vedere de actualul deținător al mandatului prezidențial.

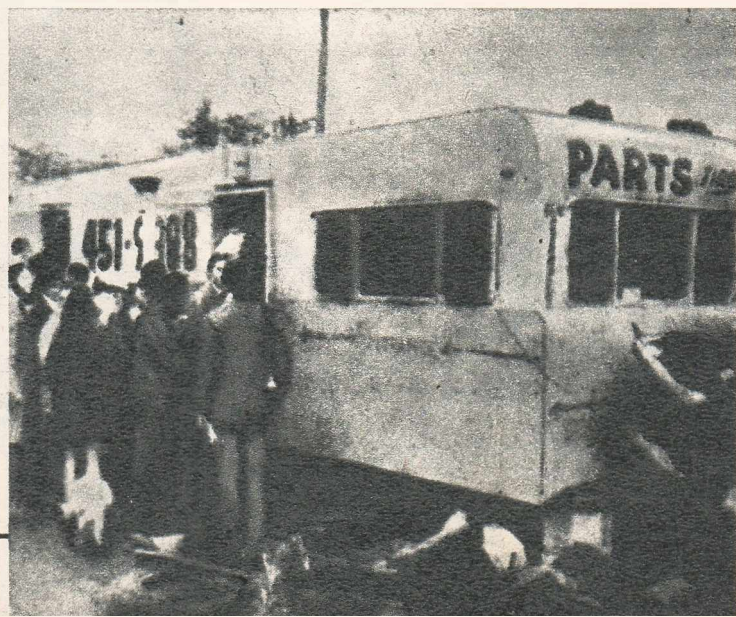
George McGovern cunoaște în prezent o pronunțată diminuare a popularității sale. Printre factorii care au condus la actuala situație a senatorului de Dakota de Sud este citată și așa-numita «afacere Eagleton»: schimbarea candidatului la vicepreședinție — fapt aproape unic în istoria alegerilor americane. Dar ea nu a jucat totuși rolul major în pierderea de teren înregistrată de candidatul democrat. Ezitățile, retractările și, în general, lipsa de consecvență a programului lui McGovern au impresionat negativ opinia publică. Atitudinea sa în problemele de ordin economico-social, de pildă, trecerea de la preconizarea unei anume garanții de venit minim la ideea echității fiscale, încercarea de a anihila acuzațiile ce i se aduceau că se adresează cercurilor prea radicale prin cochetarea cu cercurile de afaceri i-au adus pierderi de voturi atît printre membrii sindicatelor, cît și, în general, în cercurile progresiste. De asemenea, și pe planul politicii externe, îndeosebi în privința încetării războiului din Vietnam, — problemă în care opinia publică și în special tineretul este deosebit de sensibil — McGovern a dat oarecum înapoi față de poziția sa inițială, categorică.

„interpol“ pe urmele tablourilor furate

Pe măsură ce furtul operelor de artă capătă amploare tot mai mare în diferite țări ale lumii, odată cu întărirea și diversificarea măsurilor de pază polițienească și electronică, polițiile naționale, în colaborare cu «Interpol»-ul, întreprind vaste acțiuni de urmărire și depistare a grupurilor specializate în subtilizarea operelor de artă din muzee și din colecții particulare. După ce s-a întocmit o «listă provizorie» a pieselor dispărute, recent «Interpol» a trimis polițiilor naționale lista cu reproduceri ale celor 12 dintre cele mai căutate tablouri furate. Se cere ca orice informație în legătură cu soarta operelor de artă indicate să fie comunicată de urgență serviciilor de poliție, care urmează să le transmită respectivelor birouri naționale «Interpol».

rulota misterioasă din cimitirul de mașini

Una dintre cele mai vaste și insistente operațiuni de filaj întreprinse vreodată de poliția newyorkeză s-a soldat cu descoperiri revelatoare privitoare la activitatea și legăturile mafiei americane cu cercurile de afaceri. După șase luni de înregistrare sistematică a convorbirilor telefonice a unor căpetenii cu bogate antecedente gangsterești ale organizației oculte «Cosa nostra», s-a putut constata că un număr de aproape 200 de întreprinderi, avînd toate «acoperirile» de legalitate, se aflau în directă legătură de afaceri cu șefii mafioți. Mai mult decît atît, așa cum a apreciat procurorul districtual Eugene Gold, care se ocupă de acest caz, oameni de afaceri aparent respectabili au făcut totul pentru a zădărnici orice anchetă și nu au dat nici un ajutor poliției pentru depistarea mafioților. Prima pistă de urmărire ducea spre un cimitir de automobile din Brooklyn, unde atenția detectivilor a fost atrasă de o rulotă misterioasă față de care anumiți «clienți», la fel de misterioși, manifestau un interes aparte. Camere de filmat și aparate fotografice cu teleobiectiv instalate de poliție

la ferestrele unei școli catolice din apropierea cimitirului au permis să se înregistreze pe peliculă fiecare mișcare în jurul rulotei. Coroborate cu celelalte date acumulate prin filaj electronic, filmele și fotografiile au confirmat bănuielile că «rulota părăsită» ar putea fi un loc de întâlnire a gangsterilor urmăriți. N-a trecut mult și s-a ajuns la certitudinea: aici funcționa un cartier general al «Cosei noastre». Printre cei arestați în prima manșă se găsesc doi șefi de gang de mare calibrul. Este vorba de Gibs Tiramunti — căpetenia uneia dintre cele cinci familii ale «Cosei noastre», și faimosul gangster Natale-Diamond. Aproape 700 de persoane făcînd parte din rețeaua mafiei americane urmează să compare curînd în fața unui complet de judecată, care va cita de asemenea un număr apreciabil de persoane, din lumea de afaceri, implicate în legăturile cu cartierul general al «Cosei noastre» din rulota misterioasă. În imagine, momentul în care reședința mafiotă din cimitirul de mașini este «vizitată» de agenții F.B.I.

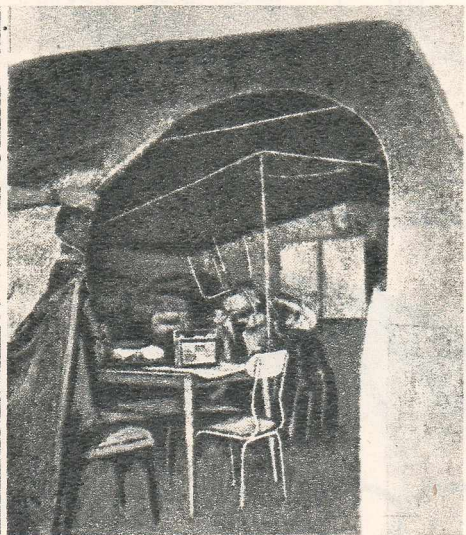
U. R. S. S.: construcții cu rezistența sporită

Faptul că teritoriul R.S.S. Tadjikă este o zonă cu activitate seismică intensă (se înregistrează aici peste o mie de cutremure de intensități diverse zilnic) conferă studiilor întreprinse de Institutul de seismologie și construcții cu stabilitate seismică din Dušanbe o importanță deosebită. Cercetărilor care se fac în acest institut li se datorează faptul că blocurile de locuințe și construcțiile industriale sînt insensibile la cutremurele de intensitate mică și medie — seismele puternice fiind totuși o raritate în republică. Același institut se ocupă de prognosticarea intensității viitoarelor seisme, de micro-raionarea seismică a regiunii. În fotografie: specialiștii institutului studiază un nou tip de cărămizi la bancul de probă.

cînd poliția demolează...

Această numeroasă familie franceză, care trăia de mulți ani într-una din barăcile insalubre din Chevilly-Larue, în zona Val-de-Marne, a sperat ani în șir să se mute într-o locuință cît de cît omenească. Dar iată că într-o dimineață poliția locală, solicitată de autoritatea municipală, a trecut la evacuarea locatarilor vechii barăci și la demolarea acestora. Zădarnic a așteptat tatăl familiei, fost combatant și invalid de război, să i se elibereze un ordin de repartitie pentru o nouă locuință. Din clipa cînd acoperișul casei a fost smuls, nefericirii evacuați au rămas zile întregi sub cerul liber, înfruntînd intemperiile acestei toamne neobișnuit de reci. Cortul amenajat în grabă pentru «sinistrați» este, se pare, unul dintre acele adăposturi în care sînt silișesă trăiască multe familii evacuate din barăcile demolate... În același cartier — scrie, cu puternice accente critice, *L'Humanité* — locuiesc încă în barăci numeroase familii care nu se pot muta în altă parte pentru că chiriile sînt foarte scumpe. Și totuși la Chevilly-Larue există zeci de case goale». Evident, case adevărate și confortabile în care nu se pot instala totuși decît cei cu venituri substanțiale.

În fotografia din stînga, familia invalidului de război după ce poliția a început demolarea. În fotografia din dreapta, noua «locuință»: cortul.

cronica de trei secunde

CÎNTÎND ÎN PROZĂ

«Ca să fac un cîntec, îmi trebuie timp. Bineînțeles, unele se nasc spontan. N-am încredere în ele.

În general, notez o idee și, în șase luni, într-un an, o dezvolt...

Non, je ne regrette rien, nu, nu cunosc dezgustul față de cîntec. M-am născut în muzică. Tatăl meu putea reconstitui o melodie instinctiv — eu, la cinci ani, știam 200 de cîntece. Tot ce mi s-a întîmplat în viață e prea puțin important față de emoțiile mele muzicale. Cînd găsesc o linie melodică, o strofă, sînt fericit, mă bucur, hai să zicem că sînt în sărbătoare. Altfel, nu știu ce e fericirea...

Sînt un emotiv — o, asta nu înseamnă că sînt ultimul dintre proști. Din copilărie, am trăit cu notele și cu cuvintele, mi-am făcut o lume paralelă cu cea reală, totdeauna am găsit un paleativ la evenimentele lumii, un remediu la spaimile mele personale.

Am 51 de ani. Evident, port vîrsta pe chip. Dar pe dinăuntru sînt același, nu vād vreo deosebire.

Bineînțeles, dacă mă uit de aproape, am rîni, am fisuri. Ne schimbăm în fiecare zi. Insensibil.

Dragostea, prietenia — cît mai generoasă, cît mai dezinteresată, mai puțin egoistă, războiul, natura, moartea... Nu-mi pasă de moartea mea, dar moartea altora mă deranjează peste măsură. Nu pot suferi trădătorii. Și au fost atîția morți în lumea mea că, de cîțva timp, m-am hotărît s-o ignor pe ticăloasa aceea de moarte. Conspirația tăcerii.

Este ceea ce se cheamă un interviu cu Brassens, declarațiile cîntăreșului înainte de a intra în scenă. Dar eu, necîntăreț, nemuzical, le aud pe note, în vers, acompaniate la chitară — de ce nu s-ar putea spune cu chitara... «mi-am găsit un remediu la spaimile mele»?... cînd ultimul său chanson zice că «sînt gata să mor pentru ideile mele, dar de o moarte lentă»? — le aud cîntate odată cu alte cîntece, ale altora și mai ales ale mele, așa cum mă aflu nemuzician... Nu, nu-mi place ceva mai mult pe lume ca această muzică, a nemuzicienilor, și această proză, a neprozatorilor.

Radu COSAȘU

agendă

«Fiecare oră de blocadă împotriva Cubei înseamnă 60 de minute de rușine pentru Organizația Statelor Americane» — a declarat recent în cadrul unei conferințe de presă generalul OMAR TORRIJOS, șeful guvernului panamez. Menționînd curentul de «deschidere spre această țară» ce se manifestă în America Latină, generalul Torrijos a subliniat că Republica Panama va acționa în direcția restabilirii legăturilor cu Cuba.

O nouă confruntare Spassky-Fischer nu pare exclusă. Fostul campion mondial de șah BORIS SPASSKY a declarat într-un interviu acordat revistei sovietice de șah că, deși apreciază calitățile cu totul deosebite ale lui Bobby Fischer, care la Reykjavik s-a dovedit într-adevăr un subtil și dinamic «nr. 1» al șahului mondial, marele maestru american nu este imbatabil. Spassky a declarat că ar fi gata să-l înfrunte din nou pe Fischer în 1975.

«Maigret și domnul Charles», ultimul roman semnat de GEORGES SIMENON (publicat în prealabil în foileton de ziarul «Figaro»), este, după cum se apreciază în cronică literară a revistei «Express», o tristă și laborioasă pasișă după marele Simenon, «un roman polițist atît de deplorabil încît te întrebî ce s-ar fi întîmplat cu acest manuscris dacă ar fi fost trimis editorului de un oarecare Durand».

Premiul internațional Kalinga — decernat în fiecare an de către UNESCO unor personalități care s-au distințit în opera de răspîndire a științei și culturii — a revenit de astă dată fizicianului francez PIERRE AUGER. Director al Departamentului de științe al UNESCO, director general al Organizației europene de cercetări spațiale, noul laureat al premiului Kalinga s-a remarcat prin valoroase lucrări în domeniul fizicii nucleare și razelor cosmice.

În rîndul observatorilor economici vest-europeni a fost viu comentată declarația vicepreședintelui Comisiei Pieței comune RAYMOND BARRE privind evoluția neliniștitoare a inflației în economia țărilor comunitare. Barre a apreciat ca măsurile adoptate în septembrie la Roma «nu sînt suficiente pentru a pune capăt actualelor dificultăți prin care trece economia comunitară, dificultăți pe care lărgirea C.E.E. nu va face decît să le sporească».

În poșida ofensivei antimafia declanșate de autoritățile italiene, tenebroasa organizație siciliană continuă să acționeze. Unul dintre cele mai recente exemple îl oferă cazul primarului orașului Caltanissetta, RAIMONDO COLODORO, care s-a văzut obligat să-și dea demisia în urma amenințărilor la adresa vieții sale, primite din partea mafiei. Ceea ce deranja căpeteniile acesteia — a explicat Colodoro — era faptul că el lupta împotriva speculei cu carne și legume, cu terenurile de construcții etc.

cronica satirică

de Teodor MAZILU

rușinea familiei

Există odrasle despre care se spune că sînt «rușinea familiei». În ciuda atîtor consecințe neplăcute, familia are o grijă aprigă de rușinea ei, o îmbracă, o încălță, îi dă bani de buzunar. Așa se explică de ce rușinile arată în general bine, sînt îmbrăcate cu gust, au un ten plăcut. Rușinea se îmbracă întotdeauna după ultima modă.

Am văzut rușini ale familiei energic și ireversibil trecute de treizeci de ani... și, deși părul începuse să le cadă, continuau să trăiască și să se distreze cu banii strecurați de mămica. Rușinea familiei e în același timp și mîndria familiei — asta e partea comică a întîmplării. În secret și uneori chiar și în văzul lumii, familia se mîndrește cu insuccesele odraslei. El n-a reușit în viață fiindcă a vrut prea mult. N-a vrut să facă concesii. Nu muncește fiindcă e un individ prea independent și nu suportă disciplina. E prea inteligent. E prea sensibil. E prea cult. Cu alte cuvinte, de la calități i-a venit toată nenorocirea... Și strivit de atîtea splendide calități, a ajuns de rîsul lumii.

Bunătatea rușinii devine obiectul atenției întregii familii. Fiecare membru al familiei își dă obolul în așa fel încît rușinea să nu ducă lipsă de nimic. Rușinea amenință mereu cu mari succese viitoare. Cu aceste făgăduieli mulțumește pentru pachetul de țigări americane pe care severul tată are grijă să i-l dea în fiecare dimineață.

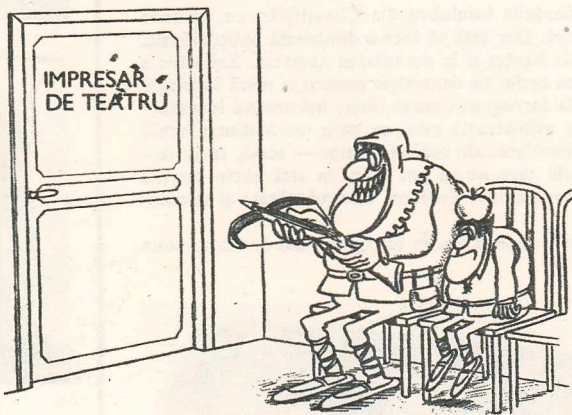
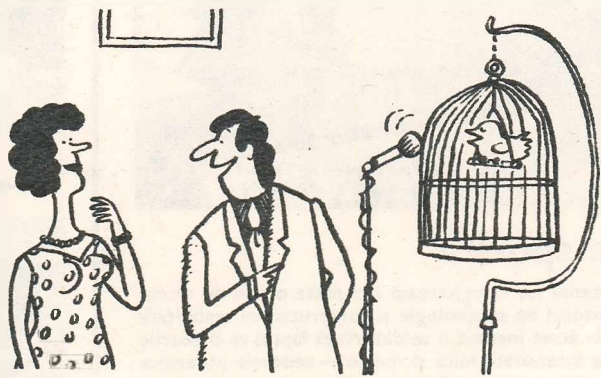
A fi rușinea familiei nu i se pare ceva de rușine — dimpotrivă — un fel de titlu academic, un privilegiu al ființelor superioare. Dacă n-ar mai fi rușinea familiei, n-ar mai fi nimic. Și apoi, există o adevărată conspirație a rușinilor de toate nuanțele, sexele și vîrstele. Se întîlnesc, discută, ascultă muzică. Se simt bine...

Am văzut rușini ale familiei care nu s-au schimbat nici pînă la vîrsta de patruzeci de ani... Continuă și atunci să trăiască din pensia mamei. Cu cît o rușine înaintează în vîrstă cu atît devine mai ridicolă. Cînd era tînăr și cu părul vilvoi, hai, parcă mai mergea... Dar să trăiești din pensia mamei la patruzeci de ani capătă ceva și ridicol, dar și sinistru.

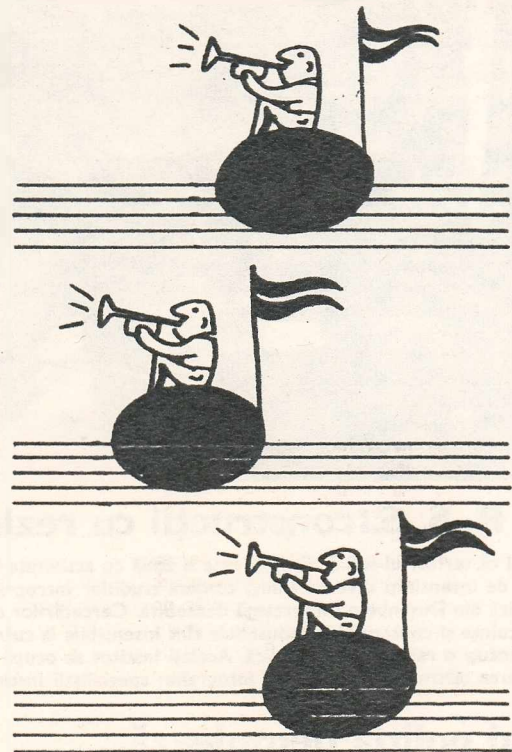
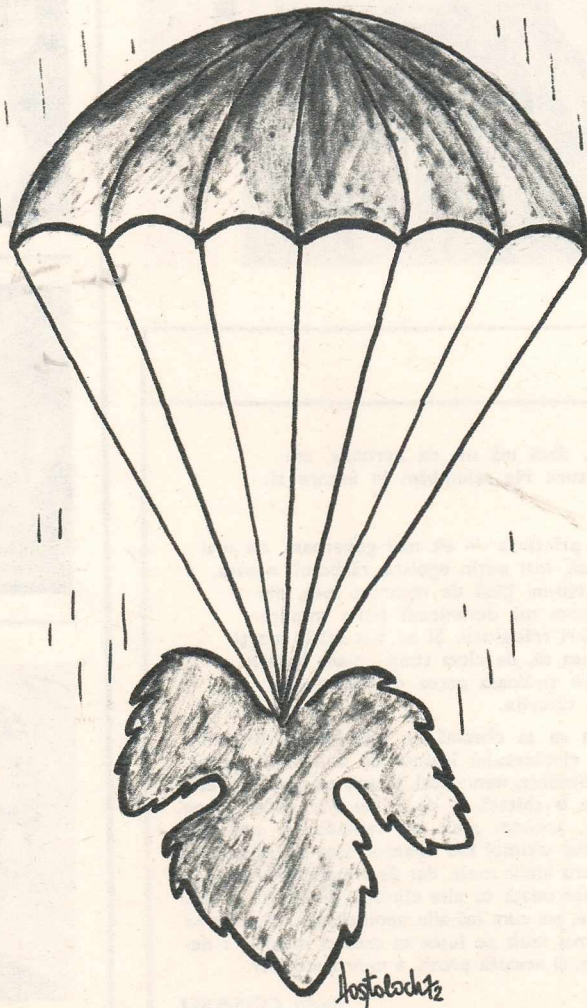
În general, rușinea e burlacă... Dar sînt și cazuri de rușini care au ajuns în fața ofîterului stării civile. Atunci tot greu cade pe tînăra soție, care trebuie să hrănească și țîncul, și valorosul tată. Nici sentimentele paterne nu reușesc să-l trezească, el se scoală tot la 12 dimineața și întrebă unde îi sînt țigările americane. În caz de forță majoră, și în cele mai bune cazuri, rușinea devine dădăcă. Fumează îngîndurat și schimbă scutecele țîncului.

umor

DE PESTE HOTARE

de Sorin POSTOLACHE

DIVERTISMENT PE ȘAPTE NOTE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	🎵	🎵		🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
2	🎵	🎵		🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
3			🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
4				🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
5					🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
6	🎵	🎵		🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
7	🎵	🎵		🎵	🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
8		🎵			🎵	🎵	🎵	🎵	🎵
9	🎵	🎵			🎵	🎵	🎵	🎵	🎵

ORIZONTAL: 1) Expunere de motive — Scoasă din teacă la bătrînețe. 2) Galbene la față — Sustragere. 3) Smulse din snop! — Aparțin în exclusivitate strălucitorului Apolo — Sectorul 3 și 4! 4) Se dau în spectacol — Umblă cu vorbe (pl.). 5) O jumătate de kilogram! — Centru de documentare (abr.). 6) Echipaj elegant — Deschide jocul cu portocala. 7) Joc de doi de pe vremea bunicii — Depășește soarele în dimensiuni. 8) Precis înainte de patru — Simptome caracteristice în maladia îngîmfării. 9) Realizează o strălucire ca de aur — Geme în ocnă.

VERTICAL: 1) Pauză în activitatea Taliei și Melpomenei — Asta nu-i deloc corectă. 2) Trăgător la table — Mire cu lălea! 3) Culmea timidității! — Un braț de fin — Timp nelimitat! 4) Asta îți impune. 5) Înapoie-re... și cedare de bunăvoie. 6) Două duzini zilnic — Nu încape zăbavă. 7) Curs de apă în Maroc — Soldat fără cal! — Mitologică figură războinică. 8) Formulare de cerere. 9) Adoră carnea fragedă de pui (pl.) — Acțiune de abandon.

Sofia BUCURESCU

Dicționar: FAS.

Dezlegarea jocului «DOAMNA TOAMNĂ...»
apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) SIROP — ARACIT. 2) ANOTIMPURI — U. 3) CNOCAUT — PUPI. 4) OSUT — APATIC. 5) GRIPAT — OGARI. 6) AA — U — RECI — G. 7) L — ERMETICA — R. 8) OR — IUBIT — UNI. 9) SAL — RUC — AGUD. 10) MAGAR — BRUMA. 11) SPORTIVE — SAT. 12) LAMII — PASTRA.

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘĂTESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

ce părere aveți?

Se apropie sfârșitul de an și odată cu el tradiționala anchetă a revistei noastre, a cărei reușită depinde de dv., dragi cititori. Vă rugăm deci să spuneți care sînt, după părerea dv., cei mai buni actori și cîntăreți români și străini ai anului 1972, precum și care sînt cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1972.

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1972, cu mențiunea pe plic: **Pentru ancheta «Flacării»** — trebuie să cuprindă opiniile dv., separate, în legătură cu:

- 1) cel mai bun actor român de film
- 2) cea mai bună actriță româncă de film
- 3) cel mai bun actor străin de film
- 4) cea mai bună actriță străină de film
- 5) cel mai bun film românesc
- 6) cel mai bun film străin
- 7) cel mai bun actor român de teatru
- 8) cea mai bună actriță româncă de teatru
- 9) cel mai bun interpret român de muzică ușoară
- 10) cea mai bună interpretă româncă de muzică ușoară
- 11) cel mai bun interpret român de muzică populară
- 12) cea mai bună interpretă româncă de muzică populară
- 13) cel mai bun serial de televiziune
- 14) cel mai bun actor (actriță) sau prezentator (prezentatoare) la televiziune.

IMPORTANT: Precizăm că TOATE întrebările de mai sus au în vedere ANUL 1972.

CARTE

● Peste amintirea bunului prieten și poet **George Demetru Pan** a început să fulgule eternitatea. S-a topit puținul său trup de ceară. Bolnav, claustrat ani de-a rîndul între patru pereți, trăia numai pentru poezie. Am cunoscut în **George Demetru Pan** pe unul dintre cei mai devotați slujitori ai poeziei.

● Șerban Cioculescu: *Aspecte literare contemporane*. Volumul, de peste șapte sute de pagini, cuprinde Aspecte lirice, Aspecte epice, Aspecte critice. Masiva culegere e datată 1932-1947 și include numeroase «materiale» ce apar pentru prima oară în volum. Apariția *Aspectelor...* ne dă prilejul să cunoaștem mai cuprinzător spiritul viu, lucid, incisiv al unuia dintre cei mai de seamă reprezentanți ai criticii literare românești (Editura Minerva).

● În *Colecția Orfeu* a Editurii Univers a apărut *Umbra paradisiului*, o culegere din creația eminentului poet spaniol Vicente Aleixandre (n. 1898). Notă introductivă, selecție și traducere de Sorin Mărculescu.

● Tot la aceeași editură mai semnalăm apariția romanului *Mici manevre* al scriitorului cubanez Virgilio Piner (n. 1912). Traducere și cuvînt înainte de Valeriu Mihăilă.

● *Viorica Mereuță: Singurătatea pășărilor*. O carte de versuri ce nu-și justifică apariția. Diletantism și multă afectare (Editura Eminescu).

● În seria *Arcade* a Editurii Minerva a apărut un volum de *Poezii* de V. Voiculescu. Antologia și postfața de Ștefan Aug. Doinaș. Bibliografie de Ion Voiculescu.

● La Editura Eminescu a apărut cartea de schițe și povestiri *Lampa cu abajur* de Svetomir Rajkov. Traducere din limba sîrbă de Victor Vescu.

● Tot la aceeași editură s-a tipărit o culegere de proză românească contemporană sub titlul *Lu-bește ziua de mîine*.

CINEMA

● *Cu mîinile curate*. Producție a Studioului cinematografic «București». După un scenariu de Titus Popovici și Petre Sălcudeanu, Sergiu Nicolaescu a realizat un film «de acțiune» cu o precizie situare în miezul unor evenimente politico-sociale ale anului 1945. Interpreți — Ilarion Ciobanu, Sergiu Nicolaescu, Alexandru Dobrescu, Gheorghe Dinică, George Constantin, Ștefan Mihăilescu-Brăila, Sebastian Papani, Aimée Iacobescu. Imaginea —

George Constantin

Alexandru David. Muzică — Richard Oschanitzky. Decoruri — Radu Boruzescu. Costume — Miruna Boruzescu (vom reveni).

● *A venit un soldat de pe front*. Un notabil debut regizoral al actorului sovietic Nikolai Gubenko, o emoționantă evocare a renașterii unei colectivități traumatizate de război. În rolurile principale — Mihail Gluzski, Irina Miroșnicenko, Nikolai Gubenko, Lena Smirnova, Mișa Rodiakov, I. Șarin, L. Stoianova, A. Rumianțeva. Imaginea — Elizbar Karavaev.

● *Vă arăt eu vouă*. O «morală» servită copiilor într-un înveliș ce se străduiește să fie agreabil. Producție a studiourilor Defa. Regia — Rolf Losansky. În distribuție — Manfred Karge, Helga Labudda, Heinz Behrens, Angelika Waller, Bruno Carstens, Fritz Links, Axel Triebel, Brigitte Beyer.

● Citeva scurt-metraje din programul curent al cinematografului cer să nu fie ocolite: *Avram Iancu*, *Datini și obiceiuri din nordul Moldovei*, *Traian Vuia*, *Victor Iliu*.

● Nu pierdeți aceste filme: *Opium și bita*, *Aleargă repede*, *aleargă liber*, *Mesogherul*, *Eliberarea lui L.B. Jones*.

DISC

● Dan Spătaru, îndrăgitul cîntăreț de muzică ușoară, reapeare iarăși pe disc. De astă dată interpretează două noi piese de Temistocle Popa, «Se întîmplă citeodată» și «Spune unde, spune cine», precum și «Dar ce nu ai?» de Vasile Veselovschi și «E cea mai simplă din povești» de Horia Moculescu (45-EDC-10 262).

● În colaborare cu Editura didactică și pedagogică; casa noastră de discuri contribuie la studiul limbilor străine. Modalitate modernă de însușire a cunoștințelor, discul ne oferă posibilitatea să ascultăm lectori eminenți, capabili să ne-ndrume pronunția corectă. Lectori: Marica Beligan și Claude Dig-

noire (franceză), Ani Sulițeanu și Igor Popa (rusă), Gheorghe Comănanu, Ion Crețiu și Elena Crețiu (engleză) (EXE-0757, 0758, 0756).

● Gîndindu-ne la remarcabilul succes al emisiunilor TV dedicate popularizării muzicii culte, sub îndrumarea lui Leonard Bernstein, ne întrebăm de ce n-ar fi posibilă și o serie de discuri închinată aceluiași scop. Există, bineînțeles, «Istoria muzicii universale în exemple», dar ar fi de dorit și ceva în genul ilustrat cu-acta vervă și participare personală de celebrul muzician mai sus-citat. De asemenea, n-ar strica nici o serie de discuri pentru răspîndirea muzicii folclorice. Sînt atîția orășeni care n-o pricep!

MUZICĂ

● Constantin Silvestri (Preludiu și Fuga), Max Reger (Variațiuni și Fuga pe o temă de Mozart) și Brahms (Simfonia II) în programul Concertului simfonic al Filarmonicii, dirijată de *Mircea Basarab* (10 și 11 noiembrie, Ateneu).

● Studio 72/73 al Filarmonicii (Debuturi — Afirmări — Confirmări — Interpretare — Creație) programează recitalul de clarinet Ștefan Korody, la pian *Doina Prodan* (Haendel, Henry Pousseur, Istvan Lang, Tiberiu Fatyol, Poulenc), și recitalul de violoncel *Mariana Kauntz* (Max Reger, Kodaly, Doru Popovici), la pian *Viorica Diaconu-Zoror* (7 noiembrie, studio Ateneu).

● În sala mică a Palatului, la 8 noiembrie, deschiderea ciclului «Cvartetul românesc» inițiat de Filarmonica «George Enescu» în colaborare cu Uniunea scriitorilor și dedicat aniversării republicii. Cvartetul *Philharmonia* interpretează lucrări de Ion Dumitrescu, Zeno Vancea, Constantin Silvestri.

● Concert educativ pentru elevi: Preclasicismul — mozaic de epocă. Corul Filarmonicii, dirijor *Vasile Păntea*, și orchestra liceului de muzică, dirijor *Ian Drăcea* (12 noiembrie, Ateneu).

● Dirijorul iugoslav *Djura Jakšić* la pupitrul Orchestrei simfonice a RTV în concertul săptămînal de joi (9 noiembrie, studioul Nuferilor): Simfonia II «Laudă plaiului natal» de Zoltan Aladar (primă audiere), Concertul pentru vioară de Paganini și Simfonia I de Sibelius. Solist, *Cristian Badea*.

PLASTICĂ

● Numeroși pictori expun la Apollo desene, confidențe inedite ale unor preocupări intime de atelier. Dar un singur desen nu poate spune prea mult despre stilul unui artist, după cum aglomerarea întîmplătoare, fără o minimă tendință programatică, e totdeauna lipsită de sens. De aceea expoziția de la Apollo e o idee ratată.

● Galeria de artă din Stuttgart (R.F.G.) prezintă la Muzeul de artă o selecție de pictură și grafică expresionistă germană. Dacă pictura este reprezentată printr-un număr redus de opere, selecția de grafică este, în schimb, excepțională.

● Stricta specializare a artistului, cantonarea lui în limitele unui singur gen ține mai mult de tradiție. Vom descoperi deci cu plăcere un necunoscut «pictor de marine», pe căpitanul de rangul III Valentin Donici, care își expune lucrările la Casa centrală a armatei.

● Muzeul de artă modernă și contemporană românească din Galați este prezentată publicului «Do-nația Arămescu». Aproape 300 de lucrări de pictură, sculptură și desene semnate de artiștii americani de origine română Constantin și Georgeta Arămescu ne dau sentimentul că patrimoniul artei românești a primit în tezaurul sale doi artiști autentici.

● Cel puțin la zece mii de ani este estimată vechimea picturilor

rupestre descoperite de către o expediție britanică în cavernele de la Huapago din Peru. Ele reprezintă animale și vînători și sînt adăpostite în grote situate la 150 de metri adîncime.

TEATRU

● *Valentin și Valentina* de Mihail Roșcin (Teatrul «Bulandra»): un «love story» fără tragism, cu o mică dramă generată de conflictul dintre generații, dar rezolvată — bineînțeles — fericit pînă la urmă, un text tonifiant, străbătut de omnie și sentimente autentice. Spectacol lucrat cu bun meșteșug regizoral de actorul Adrian Georgescu și interpretat cu poezie și firesc necăutat de Mariana Mihui, Florian Pittiș, Gina Petrini, Vally Voiculescu-Pepino, Ica Matache, Elena Caragiu, Cornel Coman, George Oancea, Rodica Suciu și alții.

● *Bună noapte nechemată* de Alexandru T. Popescu (Teatrul «Maria Filotti»-Brăila): piesă de noblețe a ideii și real fior poetic, istoric — actul temerar al unor comuniști ilegaliști și descifrînd mecanismele interioare ale sacrificiului de sine, în numele unui ideal înalt. În regia lui Ivan Helmer, un spectacol de tensiune și finețe psihologică, interpretat de Nae Nicolae, Elena Gurgulescu, Titus Gurgulescu.

● *Coroană pentru Doja* de Aurel Gh. Ardeleanu (Teatrul Național-Timișoara): evocare amplă, pe coordonatele unui patetism poetic dar și ale unei priviri distanțate, lucide, a mării personalități care a fost Doja. Spectacol de excepție realizat de regizorul Ioan Taub cu mare știință de a însuși și a mișca în scenă masele, de a împleti viziunea realistă cu tradițiile folclorice și ficțiunea poetică. De foarte bună calitate și interpretarea actoricească — Ion Cocieru, Mihai Pirlog, Miron Șuvăgău și ceilalți.

● *Răzvan și Vidra* de B.P. Hașdeu (Teatrul de stat-Galați): punctul de vedere — interesant, innoitor — al regizorului Petre Sava Băleanu asupra textului clasic și cel puțin trei creații actoricești de bună calitate: Ion Lemnaru, Ioana Citta-Baciu și Dumitru Pîslaru.

● După *cădere* de Arthur Miller (Teatrul Mic): spectacol-confesiune, neliniștit și neliniștor, cu evidente elemente autobiografice, ridicînd cu încrîncenată sinceritate problema responsabilității omului față de cei din apropierea imediată, față de semenii, față de istorie. În regia sobră și densă a lui D.D. Neleanu, două creații cu totul remarcabile: Vasilica Tastaman și Ion Marinescu.

TV

● **ÎN ACTUALITATE.** Vești, în sunet și imagini, de pe fronturile marii întreceri închinată republicii — zilnic în cuprinsul *Televizorului* ● *Comentariu la 40 de steme* — Covasna (duminică), Dimbovită (marți), Dolj (joi) ● O seară a televiziunii sovietice cu prilejul celei de-a 55-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie (marți, ora 18.30 și 20.20).

● **REPORTAJ-ANCHETĂ.** O anchetă privind risipa de pămînt (luni, ora 20.05) ● *Satul contemporan* — o anchetă pe tema transportului în mediul rural (joi, ora 19.00) ● Un reportaj despre oamenii de pe Valea Prahovei (sîmbătă, ora 20.00).

● **DEZBATERI.** Volumul «Confruntări despre om și cultură» în dezbaterea emisiunii *Cărți și idei* (miercuri, ora 21.45, pr. 2) ● *O Teleconferință de presă* pe tema eficienței investițiilor (vineri, ora 18.50).

● **ȘTIINȚĂ.** Explozia informațională — trăsătură caracteristică vieții moderne (vineri, ora 21.50) ● Din nou despre Dracula. Legendă și

adevăr despre Vlad Tepeș (sîmbătă, ora 19.00).

● **LITERATURĂ.** Cronică literară: Eugen Simion despre cartea lui Zaharia Stancu «Sabia timpului» (joi, ora 18.50).

● **FILM.** Un film mare (și la propriu — durează 150 de minute): «Marele premiu», în regia lui Frankelheimer (duminică, ora 20.20) ● Regizorul Carol Reed și actorii Charlton Heston, Rex Harrison și Diane Cilento, despre marele Michelangelo Buonarroti în filmul «Agonie și extaz» (miercuri, ora 20.20) ● *Fernandel* în «Crestis» (vineri, ora 20.45) ● «Roșu și auriu», un film polonez (sîmbătă, ora 18.00, pr. 2).

● **MUZICĂ.** Concert simfonic în cadrul Zilelor festive berlineze (duminică, ora 20.25, pr. 2) ● Incepe etapa a III-a a Concursului coral «Cîntare patriei» (duminică, ora 18.00) ● Concert-spectacol închinat de artiștii amatori ai Uzinelor de vagoane Arad frunțașilor în muncă (luni, ora 21.30) ● *Brandenburgul nr. 6* de J.S. Bach și Concertul pentru violoncel de Vivaldi (vineri, ora 21.25) ● *Frunțași ai operetei românești*, într-un concert *Interviuziune* (sîmbătă, ora 21.50).

● **DIVERTISMENT.** Nume strălucite într-un program de *Varietăți internaționale*: Andy Williams, Gianni Morandi, Buffy Saint-Marie, Kessler-ele, Mario Tessuto, Petula Clark, Domenico Modugno, Betty Curtis, Lara Saint-Paul, Lili Ivanova, Silvie Vartan ș.a. (sîmbătă, ora 21.45).

● **SPORT.** Fotbal: Rapid-București-Rapid Viena (miercuri, ora 17.25) și Real Madrid-F.C. Argeș (joi, ora 21.25).

Lara Saint-Paul

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la concursul Pronoport, etapa din 5 noiembrie

I. Steaua-U Cluj	1
II. Jiul-Steagul Roșu	1, x
III. Sp. Stud.-U Craiova	1, 2
IV. A.S.A.-Dinamo	1, x
V. C.F.R.-U.T.A.	1
VI. C.S.M.-Petrolul	1
VII. Cagliari-Roma	1, x
VIII. Lazio-Ternana	1
IX. Milan-Lanerossi	1
X. Napoli-Fiorentina	x
XI. Sampdoria-Atalanta	1
XII. Torino-Juventus	1, x, 2
XIII. Verona-Inter	x

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei»

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

IRINA MIROȘNICENKO — o actriță care se impune tot mai mult în filmul sovietic de azi (Unchiul Vania, A venit un soldat de pe front).

Foto A.P.N.

